

TERHAD



## **BRL 10**

### **GARIS PANDUAN PAKAIAN SERAGAM TENTERA LAUT DIRAJA MALAYSIA**

Maklumat yang terkandung di dalam ini tidak boleh diberi secara langsung atau tidak langsung kepada pihak akhbar atau sesiapa yang tidak berhak menerimanya.

TERHAD

TERHAD

**PRAKATA**

**OLEH PANGLIMA TENTERA LAUT**

1. Garis Panduan Pakaian Seragam Tentera Laut Diraja Malaysia (BRL 10) merupakan Buku Rujukan Laut TLDM yang diterbitkan sebagai rujukan utama warga TLDM berkaitan Pakaian Seragam TLDM. Penerbitan buku rujukan ini adalah berasaskan kepada Warta Am Kerajaan Malaysia (Dokumen Mengenai Uniform Angkatan Tentera Malaysia). Mana-mana orang selain dari anggota Angkatan Tentera Malaysia yang memakai apa-apa uniform sebagaimana yang diperihalkan di dalam Warta Am Kerajaan Malaysia adalah melakukan kesalahan di bawah seksyen 140 dan 170 Kanun Keseksaan (Akta 574).
2. Garis panduan ini diharapkan dapat memberikan panduan pemakaian pakaian seragam TLDM dengan jelas dan terperinci. Sebarang perubahan atau modifikasi ke atasnya adalah dilarang sama sekali melainkan diluluskan pindaan-pindaannya dari semasa ke semasa.
3. Bahagian Sumber Manusia mengalu-alukan sebarang cadangan untuk penambahbaikan buku rujukan ini. Sekiranya terdapat cadangan atau sebarang pindaan, sila majukan perkara tersebut terus kepada Cawangan Dasar dan Perancangan Sumber Manusia, Markas Tentera Laut.
4. BRL 10 ini hendaklah dipatuhi sepenuhnya oleh semua peringkat pegawai dan anggota serta simpanan TLDM.

**DENGAN KELULUSAN PANGLIMA TENTERA LAUT**

i

TERHAD

TERHAD

**DAFTAR PEMBETULAN / PERTUKARAN**

Senarai Pembetulan / Pertukaran		Kuasa Pembetulan / Pertukaran	Tarikh Tindakan	Nama dan Tandatangan
No Siri	No Bab / Perenggan			
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
1.	BAB 4 (4-21 → 4-24)	MTL/N1(DASAR)/3939/4 – (23)	11 FEB 14	
2.	BAB 4 (4-25 → 4-27)	MTL/N1(DASAR)/3939 JIL 10-(25)	14 MAC 16	
3.	BAB 4 (4-30 → 4-34)	MTL(N1-1/8).100-1/7/5 – (33)	7 APR 17	
4.	BAB 4 (4-42 → 4-43)	MTL(N1-1/8).100-1/7/5 – (33)	7 APR 17	
5.	BAB 4 (4-56)	MTL(N1-1/8).100-1/7/5 – (33)	7 APR 17	
6.	BAB 4 (4-78 → 4-81)	MTL/N1(DASAR)/3939 JIL 10-(25)	14 MAC 16	
7.	BAB 4 (4-86 → 4-91)	MTL/N1(DASAR)/3939 JIL 10-(25)	14 MAC 16	
8.		KEMB D BAB 2 (2D-1)TUKAR KE KEMB E BAB 2 (2E-1)		
9.	BAB 4 (4-48→ 4-51) (4-67→ 4-74)	MTL(N1-1/8).100-1/7/5-(33)	7 APR 17	
10.	BAB 3 (3-10 → 3-16)	MTL(N1-1/8).100-1/7/5 V2-(6)	26 JAN 18	
11.	BAB 4 (4-19)	KAWAT LAUT 281020H JAN 19	28 JAN 19	
12.	BAB 3 ( 3-10 → 3-16)	KAWAT LAUT 281020H JAN 19	28 JAN 19	

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
13.	BAB 1 (1-3 → 1-4)	KAWAT LAUT 281020H JAN 19	28 JAN 19	
14.	BAB 2 (2A-1) (2-5 → 2-6)	KAWAT LAUT 281020H JAN 19	28 JAN 19	
15.	BAB 5 (5-1 → 5-11)	KAWAT LAUT 042005H MAC 19	04 MAC 19	
16.	BAB 2 (2-1 → 2E-1)	KAWAT LAUT 111217H MAC 19	11 MAC 19	
17.	BAB 4 (4-48 → 4-49)	KAWAT LAUT 13100H MEI 19	13 MEI 19	
18.	BAB 2 (2C-1 → 2-4)	KAWAT LAUT 211825H JUN 19	21 JUN 19	

TERHAD

**SINGKATAN**

**A**

AKS	-	Asisten Ketua Staf
AT	-	<i>Ammunition Technician</i>
ATM	-	Angkatan Tentera Malaysia
ATO	-	<i>Ammunition Technician Officer</i>
AWD	-	<i>Action Working Dress</i>

**B**

BAT	-	Bentara Angkatan Tentera
BDI	-	Bendari
BK	-	Bintara Kanan
BM	-	Bintara Muda
BRL	-	Buku Rujukan Laut

**C**

CFD	-	<i>Camouflage Field Dress</i>
-----	---	-------------------------------

**D**

DKAT	-	Darjah Kebesaran Angkatan Tentera
DKBP	-	Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat
DKM	-	Darjah Kerabat Diraja Malaysia
DMN	-	Darjah Utama Seri Mahkota Malaysia

## TERHAD

### **E**

EOD - *Explosive Ordnance Disposal*

### **H**

HDI - Hidrografi

### **J**

JJM - Jurulatih Jasmani

JLAKS - Jawatankuasa Laksamana

JP TLDM - Jawatankuasa Pakaian TLDM

JTP - Juruplot Taktikal Peperangan

### **K**

KAT - Kesatria Angkatan Tentera

KOM - Komunikasi

KPK - Kepujian Perutusan Keberanian

KPSM - Kursus Pemerintahan dan Staf Malaysia

### **L**

LK - Laskar Kanan

### **M**

MAT - Majlis Angkatan Tentera

MPAT - Maktab Pertahanan Angkatan Tentera

## TERHAD

MTAT	-	Maktab Turus Angkatan Tentera
MTL	-	Markas Tentera Laut
<b>P</b>		
PAP	-	Peperangan Atas Permukaan
PASKAL	-	Pasukan Khas Laut
PAT	-	Pahlawan Angkatan Tentera
PBK	-	Peperangan Bawah Permukaan (Kawalan)
PBS	-	Peperangan Bawah Permukaan (Senjata)
PGAT	-	Panglima Gagah Angkatan Tentera
PGM	-	Pancaragam
PLM	-	Penyelam
PM	-	Pegawai Memerintah
PMAT	-	Perintah Majlis Angkatan Tentera
PNK	-	Pentadbiran dan Kewangan
PPU	-	Pasukan Pertahanan Udara
PROTELA	-	Provos Tentera Laut
PSAT	-	Panglima Setia Angkatan Tentera
PTL	-	Panglima Tentera Laut
PW	-	Pegawai Waran
PWP	-	Petugas Wisma Pegawai

## TERHAD

### **S**

SELWA	-	Sel Wanita
SM	-	Sumber Manusia
SP TLDM	-	Sukatan Pakaian TLDM

### **T**

TLDM	-	Tentera Laut Diraja Malaysia
TLR	-	Teknisyen Elektrik (Radar Dan Radio)
TLS	-	Teknisyen Elektrik (Senjata Dan Kuasa)
TMK	-	Teknisyen Marin Kuasa Gerak
TMS	-	Teknisyen Srimala
TNL	-	Teknisyen Logistik



TERHAD

**KANDUNGAN**

		<b>Muka Surat</b>
		<b>(c)</b>
Prakata		i
Daftar Pembetulan / Pertukaran		ii
Singkatan		iii - vi
Kandungan		vii - xii
	<b>Perenggan Bermula</b>	<b>Muka Surat</b>
<b><u>BAB I – AM</u></b>		
Pendahuluan	0101	1 - 1
Kuasa	0102	1 - 1
Kanun/Akta	0103	1 - 2
Jawatankuasa Pelaksana	0104	1 - 3
Sistem Pakaian Seragam TLDM	0106	1 - 4
Rujukan	0107	1 - 4
Simpanan	0108	1 - 5
<b>Kembaran:</b>		
A. Bidang Kuasa Jawatankuasa Pakaian TLDM (JP TLDM)		1A - 1
B. Senarai Memo Am TLDM (Pakaian) Dibatalkan		1B - 1

**BAB 2 – PERATURAN DAN PENAMPILAN**

Pendahuluan	0201	2 - 1
Kelayakan	0202	2 - 1
Pengubahsuaian dan Penambahan	0203	2 - 2
Pembekalan dan Penggantian	0204	2 - 1
Pemakaian	0205	2 - 1
Pemakaian di Tempat Awam	0206	2 - 2
Pakaian Awam	0207	2 - 2
Larangan Berpakaian Seragam	0208	2 - 2
Tatacara Pemakaian	0209	2 - 3
Pemakaian Aksesori Bersama Pakaian Seragam	0210	2 - 3
Keseragaman Pakaian	0211	2 - 3
Penghormatan	0212	2 - 3
Tatacara Menghadiri Istiadat Pengurniaan DKBP / DKAT di Istana atau Majlis-Majlis Rasmi	0213	2 - 3
Penampilan	0214	2 - 3
Penampilan Diri	0215	2 - 4
Pemakaian Perlengkapan Pakaian Seragam	0216	2 - 5
Simpanan	0217	2 - 6

**Kembaran:**

A. Pemakaian Aksesori	2A - 1
B. Tatacara Menghadiri Istiadat Pengurniaan DKBP / DKAT di Istana atau Majlis-Majlis Rasmi	2B - 1

TERHAD

C. Rupacara Penampilan Diri Anggota TLDM	2C - 1
D. Tatacara Pemakaian Beret Bagi Lelaki	2D - 1
Tatacara Pemakaian Beret Bagi Wanita Bertudung	2D - 3
Tatacara Pemakaian Beret Bagi Wanita Tidak Bertudung	2D - 5
Tatacara Pemakaian Tudung Bagi T-Shirt Sukan Wanita TLDM	2D - 7
Kesilapan Semasa Pemakaian Beret	2D - 8
Tatacara Pemakaian Beret Paskal	2D - 9
E. Tatacara Pemakaian <i>Lanyard</i> Dan Reben Bagi Pakaian No. 1 Laskar Kanan dan ke Bawah	2E - 1

**BAB 3 – KETERANGAN PANGKAT PEGAWAI / ASKAR  
LASKAR TLDM DAN LENCANA KETUKANGAN**

Pendahuluan	0301	3 - 1
Pegawai Berbendera	0302	3 - 1
Pegawai Kanan	0303	3 - 5
Leftenan Komander ke Bawah	0304	3 - 6
Pegawai Dalam Latihan	0305	3 - 8
<i>Slip On</i> Berlogam Kumpulan Laksamana	0306	3 - 9
Pegawai Waran	0307	3 - 10
Bintara Kanan / Bintara Muda	0308	3 - 11
Laskar Kanan ke Bawah	0309	3 - 12

## TERHAD

Cawangan Pelaut	0310	3 - 14
Cawangan Bekalan dan Urusetia	0311	3 - 15
Cawangan Kejuruteraan	0312	3 - 15
Simpanan	0313	3 - 16

### **BAB 4 – PAKAIAN SERAGAM DAN TATACARA PEMAKAIAN**

Pendahuluan	0401	4 - 1
Jenis Pakaian	0402	4 - 1
Simpanan	0403	4 - 3
Pakaian No. 1 – Pakaian Istiadat	0406	4 - 4
Pakaian No. 1A – Pakaian Istiadat Istana (Hadir)	0407	4 - 9
Pakaian No. 1A – Pakaian Istiadat Istana (Pengurniaan Pingat)	0408	4 - 12
Pakaian No. 1B – Pakaian Perkhidmatan	0409	4 - 14
Pakaian No. 2 – Pakaian <i>Bush Jacket</i>	0410	4 - 21
Pakaian No. 2A – Pakaian Kerja Harian Putih (Rasmi)	0411	4 - 25
Pakaian No. 2A – Pakaian Kerja Harian Putih (Tidak Rasmi dan Harian)	0412	4 - 28
Pakaian No. 2D – Pakaian Senyawa (Overall) Pegawai Jurutera / Pegawai Hidrografi	0413	4 - 33
Pakaian No. 2E – Pakaian Kerja Putih Provos Tentera Laut	0414	4 - 35
Pakaian No. 2G – Pakaian Tukang Masak TLDM	0415	4 - 38
Pakaian No. 2H/2J – Pakaian Sukan Putih / Pakaian Sukan Biru Jurulatih Jasmani TLDM	0416	4 - 40
Pakaian No. 2K – Pakaian Senyawa (Overall) TLDM	0417	4 - 42

## TERHAD

Pakaian No. 2L – Pakaian Kebangsaan	0418	4 - 44
Pakaian No. 2M – Pakaian Pelayaran Lengkap TLDM	0419	4 - 46
Simpanan	0420	4 - 47
Pakaian No. 3A – Pakaian Operasi TLDM	0423	4 - 48
Pakaian No. 3B – Pakaian Celoreng Pasukan Pertahanan Udara TLDM	0424	4 - 52
Pakaian No. 3C – Pakaian Celoreng PASKAL <i>Camouflage Field Dress</i> (CFD)	0425	4 - 55
Pakaian No. 3D / 3E – Sut Juruterbang / Jurumalim / Kuarter Master Udara TLDM TLDM	0426	4 - 58
Pakaian No. 3F – Pakaian Tempur PASKAL <i>Raiding Suit</i>	0427	4 - 61
Pakaian No. 3G – Pakaian Krew Kapal Selam TLDM	0428	4 - 64
Pakaian No. 3H – Pakaian Operasi Provos Tentera Laut	0429	4 - 67
Simpanan	0430	4 - 74
Pakaian No. 4 – Pakaian Rasmi Malam	0433	4 - 75
Pakaian No. 4A – Pakaian Malam Pegawai dan Askar Laskar (Aktiviti Rasmi)	0434	4 - 80
Pakaian No. 4A – Pakaian Malam Pegawai dan Askar Laskar (Aktiviti Harian)	0435	4 - 83
Pakaian No. 4B – Pakaian <i>Black Tie / Tuksedo</i>	0436	4 - 90
Pakaian No. 5 – Pakaian Seberang Laut	0437	4 - 92
Pakaian No. 5A – Pakaian Seberang Laut Isitiadat	0438	4 - 96
Perlengkapan	0439	4 - 100
Spesifikasi	0440	4 - 100

**BAB 5 – LENCANA, PINGAT DAN DARJAH KEBESARAN**

Pendahuluan	0501	5 - 1
Lencana	0502	5 - 1
Lencana Pengiktirafan ATM	0503	5 - 2
Lencana Pengiktirafan TLDM	0504	5 - 3
Lencana Kepakaran	0505	5 - 5
Lencana-Lencana Lain	0506	5 - 11
Tatacara Pemakaian Lencana	0507	5 - 12
Ilustrasi Tatacara Pemakaian Lencana	0508	5 - 16
Simpanan	0509	5 - 16
Pingat dan Darjah Kebesaran	0511	5 - 17
Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat (DKBP) Persekutuan	0513	5 - 17
Darjah Kepahlawan Angkatan Tentera (DKAT)	0514	5 - 18
Susunan Kekananan Pingat dan Darjah Kebesaran	0515	5 - 18
Lambang - Lambang Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat.	0516	5 - 19
Tatacara Pemakaian Pingat dan Darjah Kebesaran	0517	5 - 21
Pemakaian Lambang Dari Jenis Atau Kumpulan Sama Bagi Anugerah Persekutuan dan DKAT	0518	5 - 22
Kalung Darjah	0519	5 - 22
Peraturan Pemakaian	0520	5 - 22

## TERHAD

### **Kembaran:**

A. Tatacara Pemakaian Lencana	5A - 1
B. Susunan Kekananan Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat Persekutuan, Negeri dan Perkhidmatan	5B - 1
C. Tatacara Pemakaian Pingat, Bintang dan Darjah Kebesaran	5C - 1
D. Pelapik Pingat (Court Mounting)	5D - 1
E. Susunan Reben atau Pita Pingat	5E - 1

### **BAB 6 – SPESIFIKASI PAKAIAN SERAGAM**

Simpanan	6 - 1
----------	-------

TERHAD

**BAB 1**

**AM**

**PENDAHULUAN**

0101. BRL 10 diterbitkan sebagai rujukan dan panduan utama pakaian seragam yang diluluskan bagi anggota TLDM. Panduan ini mengandungi segala perihal yang berkaitan dengan pakaian seragam TLDM meliputi pengenalan jenis-jenis pakaian seragam TLDM, spesifikasi pakaian, lencana, pingat dan darjah kebesaran, tatacara pemakaian serta peraturan-peraturan khusus yang memerlukan pemakaiannya. Rupa bentuk pakaian seragam dan kelengkapan adalah seperti Warta Kerajaan (Dokumen Mengenai Uniform TLDM) Jilid 56 bertarikh 06 Jan 2012 yang telah diluluskan oleh MAT Ke-390 pada 19 Sep 2000. Justeru, semua angkatan tetap dan simpanan TLDM adalah tertakluk kepada garis panduan ini apabila memakai pakaian seragam dan juga aksesori.

**KUASA**

0102. Sebarang perubahan dan pindaan ke atas peraturan, jenis-jenis pakaian seragam, spesifikasi, tatacara pemakaian pakaian seragam dan aksesori perlu mendapat sokongan JP TLDM sebelum diperakui oleh JLAKS. PM dan Ketua Jabatan adalah bertanggungjawab untuk menentukan Pegawai dan Askar Lasykar di bawah pemerintahannya mematuhi segala peraturan yang telah ditetapkan di dalam garis panduan ini.

**KANUN DAN AKTA**

0103. Kanun dan akta yang berkaitan dengan kesalahan-kesalahan terhadap pemakaian pakaian seragam ATM seperti berikut:

a. **KANUN KESIKSAAN (N.M.B Bab 45)**

**Seksyen 140. Memakai Pakaian Askar, Kelasi atau Penerbangan.** Barang siapa, yang bukannya seorang askar, kelasi atau penerbang dalam perkhidmatan tentera Darat, Laut atau Udara Yang di-Pertuan Agong, memakai apa-apa pakaian atau membawa apa-apa tanda yang menyerupai apa-apa pakaian atau tanda yang digunakan oleh seseorang askar, kelasi atau penerbang itu dengan niat supaya boleh dipercayai bahawa ia adalah seorang askar, kelasi atau penerbang itu, hendaklah disiksa



## TERHAD

dengan penjara selama tempoh yang boleh sampai tiga bulan, atau denda yang boleh sampai seribu ringgit, atau dengan kedua-duanya.

b. **AKTA KESALAHAN KECIL 1955 (AKTA 336)**

**Seksyen 16. Memiliki Secara Haram Barang-Barang Kepunyaan Askar, Tentera Laut, Tentera Udara atau Polis.** Sesiapa pun yang dengan sengaja mendapatkan, membeli, menukarkan atau menerima dari sesiapa pun yang berkhidmat dalam Angkatan Tentera Malaysia atau pasukan pertahanan tempatan atau angkatan tentera pelawat atau mana-mana anggota Polis Diraja Malaysia atau Polis Singapura sebarang kegunaan, pakaian atau lain-lain barang atau peralatan askar, tentera laut, tentera udara atau polis atau sebarang harta benda kepunyaan Kerajaan Malaysia atau Singapura atau Kerajaan Negeri atau Kerajaan Angkatan tentera pelawat, atau sebarang bintang-bintang kurniaan untuk jasa baik atau untuk perkhidmatan terpuji atau lain-lain atau sesiapa memiliki atau menyimpan sebarang kegunaan tersebut, pakaian atau lain-lain barang, kegunaan atau kepunyaan lain atau bintang-bintang kurniaan seperti di atas dan tidak dapat memberikan penjelasan yang memuaskan bagaimana dia mendapatkannya boleh dikenakan denda yang tidak melebihi lima puluh ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam minggu atau kedua-duanya sekali.

**Seksyen 25. Memakai Pakaian Seragam Yang Tidak Dibenarkan.** Sesiapa jua pun yang memakai tanpa kebenaran yang sewajarnya pakaian seragam yang ditetapkan bagi kegunaan mana-mana angkatan bersenjata Malaysia atau mana-mana angkatan tentera tempatan atau angkatan tentera pelawat atau pasukan polis Malaysia atau Singapura atau mana-mana Kerajaan atau Pihak Berkuasa Tempatan atau apa-apa pakaian yang merupai atau mengandungi apa-apa lencana pasukan atau lain-lain lencana yang jelas bagi pakaian seragam itu atau apa-apa tiruan warna terhadapnya jika disabitkan boleh dikenakan denda tidak melebihi lima puluh ringgit, dan apa-apa pakaian seragam, pakaian, lencana atau tanda tersebut boleh dilucut hak. Dengan syarat bahawa tiada apa-apa jua dalam seksyen ini boleh menjejaskan pemakaian pakaian seragam tersebut bagi maksud apa-apa pertunjukan pentas.

c. **AKTA RAHSIA RASMI 1972 (Akta 88)**

**Seksyen 9. (1) Menggunakan Uniform Tanpa Kuasa.** Jika seseorang dapat masuk atau membantu seseorang lain supaya dapat masuk ke suatu tempat larangan melalui sesuatu yang lain daripada tempat masuk yang dibenarkan atau bagi maksud mendapat masuk, atau bagi membantu seseorang lain supaya dapat masuk, ke sesuatu tempat larangan, atau bagi apa-apa maksud lain yang mudarat kepada keselamatan atau kepentingan Malaysia:

## TERHAD

(a) Menggunakan atau memakai, tanpa kuasa yang sah, apa-apa uniform tentera laut, tentera darat, tentera udara, polis atau apa-apa uniform rasmi yang lain atau apa-apa uniform yang hampir-hampir serupa dengannya hingga mungkin memperdayakan, atau dengan palsunya merupakan dirinya sebagai seorang yang berhak atau telah berhak menggunakan atau memakai mana-mana uniform itu; maka dia adalah melakukan suatu kesalahan yang boleh dihukum dengan denda tidak melebihi sepuluh ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi tujuh tahun atau kedua-duanya.

### **JAWATANKUASA PAKAIAN TLDM**

0104. JP TLDM merupakan jawatankuasa pelaksana yang ditubuhkan untuk menyelaras semua keperluan pakaian seragam TLDM. Penubuhan jawatankuasa ini berkuatkuasa mulai tahun 2004 melalui **Memo Am TLDM No. 4/2011**. Bidang tugas dan peranan jawatankuasa ini meliputi keperluan menyelaras, mengkaji dan menaja sebarang cadangan pindaan serta perubahan ke atas spesifikasi, reka bentuk dan aksesori pakaian. Jawatankuasa ini akan bersidang dalam tempoh 2 kali setahun atau tertakluk kepada keperluan semasa. Bidang tugas jawatankuasa ini seperti di **Kembaran A**.

0105. Keahlian JP TLDM telah dikemaskini melalui **MTL(N1-1/8).100-6/1/8-(73) bertarikh 18 Mei 18**. Keanggotaan adalah seperti berikut:

- |                       |   |   |
|-----------------------|---|---|
| a. Pengerusi          | - | Asisten Ketua Staf Sumber Manusia.      |
| b. Timbalan Pengerusi | - | Pengarah Dasar dan Perancangan SM.      |
| c. Ahli Tetap         | - | Pengarah Kanan Kejuruteraan, Mk TL.     |
|                       | - | Pengarah Kanan Materiel, Mk TL.         |
|                       | - | Pegawai Memerintah Depot Bantuan Barat. |
|                       | - | Pegawai Memerintah Depot Bantuan Timur. |
|                       | - | Asisten Ketua Staf Pengurusan MPPL.     |

## TERHAD

- Pegawai Staf 1, Sel Wanita TLDM.
- d. Ahli Turut Hadir - Lain-lain pegawai yang difikirkan perlu.
- e. Setiausaha - PS 2 Dasar Gaji, Elaun dan Imbuhan.

### **SISTEM PAKAIAN SERAGAM TLDM**

0106. Semua pakaian TLDM diseragamkan dan dibahagikan kepada 5 kategori utama. Setiap kategori mempunyai jenis-jenis pakaian dan dipakai mengikut kesesuaian keadaan dan masa. 5 kategori tersebut adalah seperti berikut:

- a. **Pakaian Istiadat (No. 1)**. Pakaian seragam ini dipakai semasa acara rasmi (*full dress ceremony*) bersama anugerah, pingat atau aksesori yang bersesuaian.
- b. **Pakaian Kerja (No. 2)**. Pakaian pekerjaan (*occupational dress*) digunakan mengikut perjenisan pekerjaan bagi keselesaan dan melindungi anggota semasa melaksanakan tugas.
- c. **Pakaian Bertindak (No. 3)**. Pakaian bertindak atau pakaian *combat* digunakan sebagai pakaian keselamatan (*protective dress*) semasa berada di laut, pangkalan tentera dan kawasan tentera.
- d. **Pakaian Malam (No. 4)**. Pakaian seragam ini dipakai semasa acara rasmi / separuh rasmi (*formal / semi formal*) di waktu malam atau semasa bertugas semasa di pangkalan tentera atau kawasan tentera.
- e. **Pakaian Luar Negara (No. 5)**. Pakaian seragam ini digunakan semasa menghadiri tugas rasmi di luar negara semasa musim sejuk. Pakaian ini turut dipakai ketika aktiviti rasmi / separuh rasmi mengikut kesesuaian atau apabila diarahkan memakainya mengikut situasi yang ditetapkan dari masa ke semasa.

## TERHAD

### **RUJUKAN**

0107. Penerbitan panduan ini merujuk kepada peraturan dan arahan semasa seperti berikut:

- a. Warta Kerajaan Malaysia.
- b. PMAT.
- c. Pekeliling TLDM.
- d. SP TLDM.
- e. Kawat MG

0108. Simpanan.

TERHAD

**KEMBARAN A KEPADA**  
**BAB 1 BRL 10**

**BIDANG TUGAS JAWATANKUASA PAKAIAN TLDM (JP TLDM)**

1. Menyelaras keperluan terhadap cadangan penambahbaikan pakaian seragam serta aksesori.
2. Mengkaji cadangan keperluan pakaian seragam mengikut kesesuaian dan perkembangan semasa TLDM yang dikemukakan oleh penaja.
3. Mempertimbang cadangan spesifikasi, reka bentuk dan aksesori pakaian yang dikemukakan oleh penaja.
4. Memajukan kertas kerja cadangan spesifikasi, reka bentuk dan aksesori pakaian yang disokong kepada JLAKS untuk kelulusan.
5. Memajukan kelulusan spesifikasi, reka bentuk dan aksesori pakaian yang diperakukan oleh JLAKS untuk tindakan menskala Jawatankuasa Skala Peralatan TLDM.
6. Menganjur dan memajukan spesifikasi, reka bentuk dan aksesori pakaian seragam yang diluluskan oleh JLAKS kepada Jawatankuasa Pakaian Angkatan Tentera Malaysia untuk perakuan.
7. Merancang untuk bersidang dalam tempoh 2 kali setahun atau tertakluk kepada keperluan semasa.

TERHAD

**KEMBARAN B KEPADA**  
**BAB 1 BRL 10**

**SENARAI MEMO AM TLDM (PAKAIAN) DIBATALKAN**

<b>Siri</b>	<b>Siri No</b>	<b>No Fail</b>	<b>Tajuk</b>
<b>(a)</b>	<b>(b)</b>	<b>(c)</b>	<b>(d)</b>
1.	13/73	KP/LAUT/3205-( )	Pemakaian Tarban Bagi Anggota Sikh. Bth:11 Jul 73
2.	21/73	KP/LAUT/1446 Jil 6-( )	<i>Introduction Of New Working Dress (No 2d) For Officers At Sea.</i> Bth:31 Okt 73.
3.	53/74	KP/LAUT/ANG/2301-(42)	Penggunaan Tongkat ( <i>Swagger Stick</i> ) Oleh Pegawai-Pegawai Kanan TLDM. Bth:29 Okt 74.
4.	30/75	KP/LAUT/LOJ/8531-( )	Alat Baru Untuk Pakaian Pekerjaan. Bth:29 Mei 75.
5.	23/75	KP/LAUT/8534-( )	Pemakaian Lencana Biru Dengan Pakaian No 1. Bth:21 Apr 75.
6.	43/74	KP/LAUT/ANG/2130-(13)	Pakaian Apabila Melawat Istana Negara. Bth:27 Sep 74.
7.	4/76	KP/LAUT/LOJ/8531-(46)	Alaf Baru Bagi Pakaian Pekerjaan Bagi Pegawai-Pegawai (No. 2D) Di Laut. Bth:6 Feb 96.
8.	25/78	KP/LAUT/ANG/2031-(108)	Memakai Pakaian Di Kawasan Bandaran. Bth:22 Apr 78.
9.	48/78	KP/LAUT/ANG/2541 Jil 2 (5)	Memakai Lencana Atau Lambang Hasil Menghadiri Kursus Istimewa. Bth:8 Okt 78.
10.	49/78	KP/LAUT/ANG/2541-(8)	Perubahan Bentuk Topi Putih Pegawai Lelaki Bertauliah Untuk TLDM. Bth:15 Nov 78.
11.	2/80	KP/LAUT/ANG/2541 Jil 2-(62)	Rupa Bentuk Pakaian-Pakaian Anggota Wanita TLDM. Bth:10 Jan 08.
12.	2A/80	KP/LAUT/ANG/2541 Jil 2-(64)	Rupa Bentuk Pakaian-Pakaian Anggota Wanita TLDM-Pindaan. Bth:5 Feb 80.

1B - 1

TERHAD

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)
13.	17/81	KP/LAUT/ANG/2208 Jil 2-(17)	Pakaian Kerja Bagi Pegawai-Pegawai Lelaki TLDM. Bth:13 Mei 81.
14.	32/81	KP/LAUT/ANG/2208 Jil 2-(38)	Arahan Untuk Pegawai-Pegawai TLDM Yang Menghadiri Mesyuarat Atau Taklimat Di Kementah. Bth:9 Nov 81.
15.	11/83	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 1-(80)	Penghapusan Pemakaian Lencana Kelakuan Baik. Bth:30 Mac 83.
16.	20/83	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 1-(112)	Rupa Bentuk Pakaian Malam Pegawai Wanita Dan LLP Wanita TLDM. Bth:22 Jul 83.
17.	25/83	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 2-(119)	Rupa Bentuk Dan Spesifikasi Pakaian Kerja TLDM. Bth:2 Sep 83.
18.	40/83	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 2-(6)	Lencana Topi Bersulam Untuk Pegawai Wanita TLDM. Bth:6 Nov 83.
19.	9/84	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 2-(240)	Pakaian Bagi Anggota Wanita Yang Hamil. Bth:13 Mac 84.
20.	23/84	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 2-(56)	Kelengkapan Pakaian Semasa Menjalani Kursus Di KDP Untuk Anggota LLP. Bth:25 Jun 84.
21.	33/84	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 2-(79)	Penukaran Tali Pinggang Kawalan Kehormat TLDM. Bth:20 Okt 84.
22.	39/84	KP/LAUT/TAD/4030-(100)	Pakaian Isteri-Isteri Pegawai Semasa Majlis-Majlis Rasmi. Bth:28 Dis 84.
23.	5/85	KP/LAUT/TAD/4030-(111)	Pakaian Untuk Pegawai-Pegawai Dan Anggota LLP TLDM Yang Bertugas Di Kementah. Bth:28 Jan 85.
24.	5B/85	KP/LAUT/BEK-3/3229-(130)	Pakaian Untuk Pegawai-Pegawai Dan Anggota LLP TLDM Yang Bertugas Di Kementah. Bth:16 Dis 85.

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)
25.	15/85	KP/LAUT/TAD/4701-Jil 2-(71)	Pakaian Semasa Menghadiri Istiadat Pengurniaan Darjah Kebesaran Malaysia. Bth:9 Apr 85.
26.	16/85	KP/LAUT/TAD/4550-(33)	Pakaian Preman Di Pangkalan Dan Kapal-Kapal TLDM. Bth:2 Mei 85.
27.	17/85	KP/LAUT/BEK-SEK/9275 VOL 4 (73)	Jawatankuasa Pakaian Seragam TLDM. Bth:13 Mei 85.
28.	30/85	KP/LAUT/KHID/4219-(137)	Senarai Pakaian Anggota Yang Bertugas Dan Berkursus Di Luar Negeri. Bth:23 Okt 85.
29.	9/86	KP/LAUT/TAD/4030-(13)	Arahan Peraturan Pakaian Ke Kompleks Kementah. Bth:18 Mac 86.
30.	15/86	KP/LAUT/TAD/4030-(23)	Arahan Peraturan Pakaian Ke Kompleks Kementah. Bth:18 Ogos 86.
31.	26/87	KP/LAUT/TAD/4030-(67)	Pertukaran Pakaian Seragam Pegawai-Pegawai TLDM. Bth:19 Mei 87.
32.	28/87	KP/LAUT/TAD/4030-(68)	Rupa Bentuk Lencana Pangkat Untuk Bintara Kanan Ke Bawah Anggota LLP TLDM. Bth:19 Mei 87.
33.	28A/87	KP/LAUT/TAD/4030-(76)	Pindaan Rupa Bentuk Lencana Pangkat Untuk Bintara Kanan Ke Bawah Anggota LLP TLDM. Bth:20 Jul 87.
34.	51/87	KP/LAUT/IJ/8380-(8)	Kit List TLDM. Bth:3 Nov 87.
35.	58/87	KP/LAUT/TAD /4030-(89)	Pemakaian Lencana Pakaian Seragam TLDM. Bth:31 Dis 87.
36.	59/87	KP/LAUT/TAD/4030-(90)	Pemakaian Bengkang Untuk Pakaian Malam Bintara TLDM Ke Atas. Bth:31 Dis 86.
37.	3/88	KP/LAUT/TAD/4030-(96)	Arahan Peraturan Pakaian Di Kompleks Kementah. Bth:6 Feb 88.



TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)
38.	14/88	KP/LAUT/LATIH/3687/3 Jil 4-(6)	Pengitirafan Kepakaran Pengawal Helikopter Dengan Gelaran (PH). Bth:12 Jul 88.
39.	23/88	KP/LAUT/TAD/4030-(118)	Seluar Pakaian Seragam Malam Bagi Anggota LLP TLDM. Bth:18 Nov 88.
40.	13/89	KP/LAUT/TAD/4110 Jil 8-(187)	Pakaian Seragam Pemandu-Pemandu Kenderaan TLDM. Bth:13 Apr 89.
41.	16/89	KP/LAUT/LATIH/3687-(4)	Penyeragaman Baju Trek (Trek Suit) TLDM. Bth:29 Mei 89.
42.	8/91	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 1-(3)	Pemakaian Seragam Lencana Pangkat Dan Lambang PASKAL. Bth:21 Feb 91.
43.	4/92	KP/LAUT/IJ/8380/1-(58)	Jawatankuasa-Jawatankuasa Peralatan Dan Skala TLDM. Bth:4 Apr 92.
44.	15/92	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 1-(67)	Pemakaian Lencana Pemerintah Bagi Pegawai Memerintah Kapal TLDM. Bth:26 Sep 92.
45.	20/92	KP/LAUT/TAD/4030 Jil 1-(76)	Pakaian Seragam Anggota Semasa Melaksanakan Tugas Istiadat. Bth:18 Dis 92.
46.	2/95	KP/LAUT/BEK-SEK/9020 (41)	Pemakaian Pedang Angkatan Tentera. Bth:13 Jan 95.
47.	1/96	KP/LAUT/BEK-3/3254/2-(1)	Spesifikasi Reka Bentuk Insignia Pangkat Bagi Pegawai Waran TLDM-Pindaan. Bth:9 Jan 96.
48.	1A/96	KP/LAUT/BEK-3/3254/2-(3)	Spesifikasi Reka Bentuk Insignia Pangkat Bagi Pegawai Waran TLDM-Pindaan. Bth: 15 Feb 96.
49.	05/96	KP/LAUT/BEK-3/3220 Jil 4-(81)	Arahan Penggunaan Kain Putih <i>Hi Sofi</i> , Kasut Potong Putih & Hitam Bagi Pakaian Seragam Pegawai. Bth:19 Apr 96.

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)
50.	5/97	KP/LAUT/BEK-3/3222/1 - (53)	Spesifikasi Dan Reka Bentuk Pakaian Seragam Pegawai Dan Anggota LLP Wanita TLDM. Bth:26 Mac 97.
51.	5A/97	KP/LAUT/BEK-3/3222/1-(54)	Spesifikasi Dan Reka Bentuk Pakaian Seragam Pegawai Dan Anggota LLP Wanita TLDM. Bth:31 Okt 97.
52.	6/97	KP/LAUT/BEK-3/3220 Jil 4-(107)	Pengeluaran Kelengkapan Pakaian Kerja (2D) Kepada Pegawai TLDM Melalui (SPAT). Bth:29 Mac 97.
53.	10/97	KP/LAUT/TAD-SEK(AM)/4808 Jil 1-(17)	Lambang Pangkat Baru Untuk Leftenan Madya TLDM. Bth:22 Apr 97.
54.	13/97	KP/LAUT/BEK-3/3231 Jil 5-(82)	Garis Panduan Penggunaan Pakaian Bertindak (AWD). Bth:9 Sep 97.
55.	6/98	KP/LAUT/LOG-MAT/BEK-3/3252 Jil 4-(46)	Pita Topi. Bth:18 Mei 98.
56.	5/99	KP/LAUT/LOG-MAT/BEK/3238 Jil 1-(103)	Garis Panduan Penggunaan Cermin Mata Hitam ( <i>Glass Anti Glare</i> ). Bth:10 Jul 99.
57.	7/99	MTL/NTAD(SEK-AM)/3188 (58)	Pemakaian Pedang ATM Bagi Pegawai Wanita TLDM. Bth:23 Okt 99.
58.	12/99	MTL/NTAD(SEK-AM)/3188 (60)	Pemakaian Lencana Pemerintah Bagi CO Kapal Dan Unit Pangkalan TLDM. Bth:23 Dis 99.
59.	13/99	MTL/N4 (MAT)/4133/3-(41)	Spesifikasi Dan Reka Bentuk Insignia Pangkat Jenis Epolet Pegawai Waran. Bth:23 Dis 99.
60.	1/03	MTL/N4(MAT)/3514 Jil 3-(49)	Pakaian Seragam <i>Double Pleat</i> . Bth:7 Mac 03.
61.	4/03	MTL/N1(KHID-PEG)/1852-(1)	Pakaian No 4a ( <i>Red Sea Rig</i> ) Untuk Resepsi Koktel. Bth:20 Mac 03.

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)
62.	6/03	MTL/N4(MAT)/4076/3 Jil 2-(19)	Pemakaian Jacket Untuk Pegawai. Bth:20 Jun 03.
63.	7/03	MTL/N4(MAT)/4065/3 Jil 2-(74)	Pemakaian Tanda Nama Perkhidmatan TLDM Bagi Pakaian Harian Pegawai No 2D Dan Pakaian Harian LLP No 2B. Bth:20 Jun 03.
64.	3/04	MTL/N4(MAT)/4065/3 Jil 2-(84)	Jawatankuasa Pakaian TLDM. Bth:27 Feb 04.
65.	4/04	MTL/N3(PEP)/3058-(24)	Lencana Kepakaran Pegawai Peperangan TLDM. Bth:23 Mei 04.
66.	8/04	MTL/N1(DASAR)/4010-(19)	Lencana Sayap Penerbangan Pegawai Taktikal Udara TLDM. Bth:13 Ogos 04.
67.	10/04	MTL/N1(DASAR)/4010-(23)	Pemakaian Lencana Pemerintah. Bth:14 Okt 04.
68.	11/04	MTL/N1(DASAR)/4010-(26)	Lencana Kepakaran Penyelam Ranjau TLDM. Bth:14 Okt 04.
69.	5/07	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 3-(20)	Pakaian Seragam Wanita Mengandung TLDM. Bth:17 Apr 07.
70.	10/07	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 4-(23)	Pakaian Celoreng TLDM(No 2C). Bth:4 Jul 07.
71.	12/07	MTL/N10/3030 Jil 3-(17)	Pujian Panglima Tentera Laut. Bth:18 Jul 07.
72.	5/08	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 5-(37)	Pakaian Senyawa Pegawai Jurutera TLDM. Bth:20 Feb 08.
73.	12/08	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 5-(46)	Panduan Pemakaian Lencana Pada Pakaian Seragam TLDM. Bth:22 Mei 08.
74.	14/08	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 5-(48)	Pakaian Jacket Biru Tua( <i>Navy Blue Jacket</i> ) Untuk Pegawai TLDM. Bth:1 Jun 08.
75.	3/09	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 6-(7)	Pakaian Seberang Laut Istiadat (No 5A). Bth: 19 Mac 09.

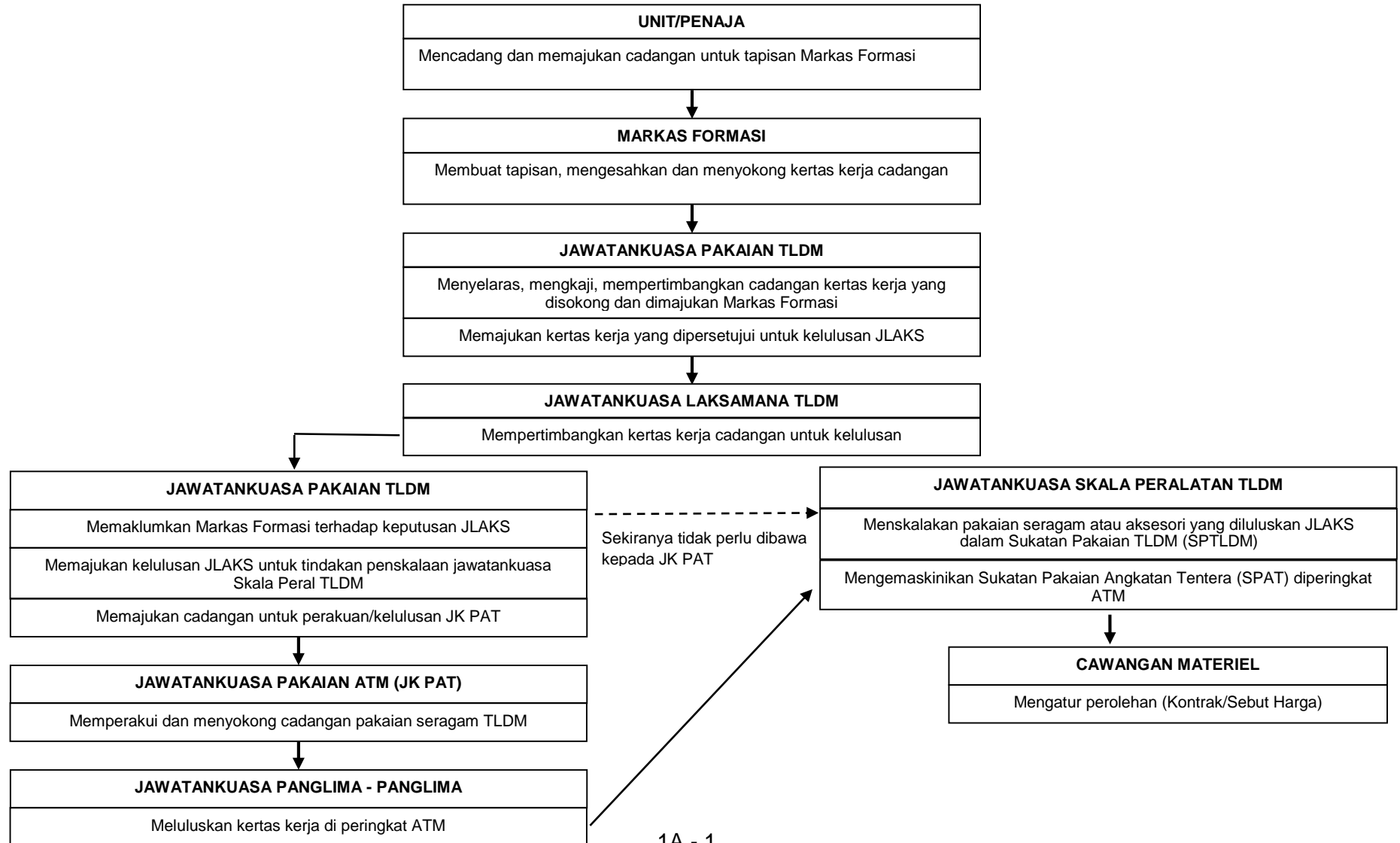
TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)
76.	13/09	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 6-(29)	Pengenalan Aksesori Simbol Perkataan Kehormat Pada Insignia Pangkat Pegawai Tauliah Kehormat PSSTLDM
77.	15/09	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 6-(33)	Pengenalan Pakaian Kerja Pegawai(No. 2D) Dan Askar Lasykar (No. 2B) Berlengan Pendek Serta Poket Seluar Dihiasi Velcro Siap Berbentuk Rectangle
78.	14/09	MTL/N1(DASAR)/3939 Jil 6-(32)	Lencana Kepakaran Pegawai Hidrografi TLDM

**Catatan:**

1. Dibatalkan oleh KAWAT LAUT SIC ZAA 201815H Mei 11.

**CARTA ALIRAN PROSES PENAJAAN PAKAIAN DAN  
AKSESORI PAKAIAN SERAGAM TLDM**



TERHAD

## BAB 2

### PERATURAN DAN PENAMPILAN

#### PENDAHULUAN

0201. Bab ini menerangkan mengenai peraturan-peraturan khusus di dalam tatacara pemakaian pakaian seragam TLDM dan penampilan anggota. Peraturan-peraturan ini bertujuan untuk memberi panduan dan ketetapan kepada anggota TLDM di dalam pemakaian pakaian seragam dan rupacara diri. Ianya hendaklah dipatuhi oleh anggota TLDM bagi menentukan keseragaman dan kesegakan ketika berpakaian. Kegagalan anggota untuk mematuhi peraturan-peraturan ini boleh dikenakan tindakan tatatertib di bawah kesalahan kecil yang melanggar Perintah Tetap.

#### PERATURAN

0202. **Kelayakan**. Kelayakan dan hak pegangan pakaian seragam TLDM sepertimana yang dinyatakan di dalam **Bab 4 – Pakaian Seragam dan Tatacara Pemakaian** adalah tertakluk kepada Sukatan Pakaian TLDM. Apabila telah dibekalkan, ianya tidak boleh dipindahmilik kepada anggota lain atau orang awam serta digunakan untuk tujuan lain.

0203. **Pengubahsuaian dan penambahan**. Pengubahsuaian ke atas spesifikasi dan reka bentuk pakaian seragam adalah tidak dibenarkan. Sebarang cadangan penambahan pakaian baru atau pengubahsuaian mestilah mendapat sokongan JP TLDM dan diluluskan oleh JLAKS.

0204. **Pembekalan dan Penggantian**. Pakaian Seragam TLDM hendaklah dipakai oleh semua angkatan tetap dan simpanan TLDM sepanjang perkhidmatan mereka. Penggantian pakaian hendaklah dibuat melalui depot-depot yang berhampiran sekiranya didapati pakaian tersebut telah rosak atau usang.

0205. **Pemakaian**. Pemakaian pakaian seragam TLDM kepada angkatan tetap dan simpanan TLDM adalah tertakluk kepada keadaan-keadaan berikut:

- a. Ketika bertugas atau operasi.

## TERHAD

- b. Menghadiri kursus atau seminar di mana-mana institusi ketenteraan di dalam dan luar negara.
- c. Menghadiri sebarang majlis atau upacara rasmi di institusi ketenteraan atau pihak awam yang memerlukan pemakaiannya.
- d. Apabila diarahkan pemakaiannya oleh pihak TLDM ketika berada di dalam dan luar negara untuk lawatan dan operasi.
- e. Apabila diarahkan pemakaiannya dari semasa ke semasa oleh pihak pihak atasan.

0206. **Pemakaian di tempat Awam**. Pemakaian pakaian seragam TLDM di tempat-tempat awam adalah dibenarkan di dalam keadaan-keadaan berikut:

- a. Bergerak dari rumah ke tempat tugas atau ketika tugas membuat tugas sementara.
- b. Berada di tempat-tempat awam untuk urusan rasmi seperti bank atau pejabat-pejabat kerajaan.
- c. Sewaktu berkelepasan ketika berada di luar negara tertakluk negara yang dilawati.
- d. Menghadiri majlis perkahwinan atau upacara pengebumian yang melibatkan istiadat ketenteraan.

0207. **Pakaian Awam**. Anggota TLDM adalah dibenarkan atau boleh dikecualikan dari memakai pakaian seragam di dalam keadaan-keadaan berikut:

- a. Pakaian Awam dibenarkan dipakai di dalam tugas sekiranya membuat perjalanan menggunakan kenderaan utiliti atau kenderaan awam.
- b. Dikecualikan dari memakai pakaian seragam TLDM sekiranya menjawat jawatan pinjaman (secondment) di jabatan-jabatan kerajaan awam. Rujuk **MATM/J1CSA/TAD/035/1 JIL. 2 – (60) bertarikh 30 Dis 04**.

0208. **Larangan Berpakaian Seragam**. Pemakaian seragam TLDM adalah tidak dibenarkan kepada keadaan-keadaan berikut:

- a. Mengunjungi kawasan larangan yang telah diwartakan oleh ATM kecuali ketika bertugas.

## TERHAD

- b. Menghadiri perbicaraan Mahkamah Awam sebagai Situduh, saksi atau Pegawai Pembela mewakili Situduh.
- c. Melakukan kerja sambilan di luar waktu bekerja.

0209. **Tatacara Pemakaian**. Tatacara pemakaian pakaian seragam TLDM hendaklah dipatuhi sepertimana yang diterangkan di dalam **Bab 4 - Pakaian Seragam dan Tatacara Pemakaian**. Setiap anggota TLDM hendaklah menentukan rupacara dan penampilan diri berada di tahap yang tinggi pada sebilang masa terutama apabila berada di tempat-tempat atau majlis-majlis yang melibatkan pihak awam.

0210. **Pemakaian Aksesori Bersama Pakaian Seragam**. Pemakaian aksesori bersama pakaian seragam adalah dibenarkan. Ianya hendaklah bersesuaian dengan jenis pakaian yang dipakai serta menampilkan imej yang kemas dan ringkas. Pemakaian aksesori yang dibenarkan bersama pakaian seragam diterangkan di **Kembaran A**.

0211. **Keseragaman Pakaian**. Anggota TLDM apabila menghadiri majlis atau latihan bersama yang melibatkan Tiga Perkhidmatan atau Tentera Laut Negara Asing hendaklah memakai pakaian seragam yang setaraf dengan perkhidmatan masing-masing.

0212. **Penghormatan**. Apabila seseorang angkatan tetap atau anggota simpanan TLDM mengenakan pakaian seragam, penghormatan sewajarnya harus diberikan kepada anggota terkanan.

0213. **Tatacara Menghadiri Istiadat Pengurniaan DKBP/DKAT Di Istana atau Majlis-Majlis Rasmi** . Apabila menghadiri sesuatu Majlis Istiadat Pengurniaan Pingat di Istana, anggota TLDM dan pasangan perlu mematuhi tatacara dan larangan pemakaian yang khusus. Tatacara pemakaian menghadiri upacara istiadat atau majlis rasmi diterangkan di dalam **Kembaran B**.

## **PENAMPILAN**

0214. Seseorang anggota TLDM hendaklah sentiasa menentukan penampilan diri berada di tahap yang baik apabila memakai pakaian seragam. Pemilihan aksesori yang ringkas serta rupacara diri yang kemas dan bersih hendaklah diberi perhatian khusus agar penampilan diri setiap anggota mencapai tahap yang diperlukan perkhidmatan terutama apabila berada di tempat-tempat awam atau menghadiri apa-apa majlis dengan pihak awam.



## TERHAD

0215. **Penampilan Diri.** Penampilan diri seseorang anggota hendaklah sentiasa berada di dalam keadaan bersih, kemas dan menarik. Gaya potongan rambut, misai, janggut dan gaya solekan hendaklah mematuhi peraturan-peraturan yang telah ditetapkan. Rupacara penampilan diri anggota TLDM seperti di **Kembaran C**.

a. **Bagi anggota lelaki:**

- (1) **Potongan rambut.** Gaya potongan rambut mestilah pendek dan tipis terutama di bahagian kaki rambut.
- (2) **Jambang.** Bagi anggota yang bermisai dan berjanggut, janggut dan misai mestilah bercantum dan sentiasa dijaga dengan rapi serta kemas. Tempoh percubaan untuk memiliki jambang adalah selama 30 hari. Kelulusan dari Pegawai Memerintah hendaklah diperolehi bagi anggota TLDM yang menyimpan misai dan jambang.

b. **Bagi anggota wanita:**

- (1) **Potongan rambut.** Anggota wanita yang tidak bertudung gaya potongan rambut mestilah sesuai dan tidak melebihi paras bahu, had maksimum pada jahitan terakhir kolar baju atau disimpul / disanggul rapi sekiranya berambut panjang.
- (2) **Solekan.** Pemakaian bulu mata palsu, warna-warna solekan mata atau bibir yang terang serta pemakaian pewarna kuku kecuali inai adalah tidak dibenarkan. Walau bagaimanapun, dibenarkan menggunakan solekan tipis dan warna-warna *neutral* yang menampakkan keaslian kulit. Bagi Gaya solekan anggota wanita hendaklah kelihatan menarik dan tidak keterlaluan.
- (3) **Bertindik.** Bertindik tidak dibenarkan di mana-mana bahagian anggota badan yang terdedah kecuali di telinga dan dibenarkan hanya satu tindikan sahaja.
- (4) **Tatu.** Mencacah tatu di mana-mana anggota badan terdedah adalah dilarang dan tidak boleh kelihatan semasa berpakaian atau biasa (sukan/kasual).

## TERHAD

- (5) **Barang kemas**. Pemakaian barang kemas perlulah secara bersederhana dan tidak keterlaluan. Hanya sebetuk cincin, seutas rantai tangan dan seutas rantai leher dibenarkan. Rantai kaki dibenarkan tetapi tidak berloceng atau mengeluarkan bunyi.
- (6) **Hiasan Rambut**. Dilarang memakai hiasan rambut yang berlebihan dan mewarnakan rambut dengan pelbagai warna selain warna hitam bagi yang tidak memakai tudung. Hiasan rambut yang dibenarkan hanya penyepit dan getah rambut yang berwarna hitam sahaja.
- (7) **Pakaian**. Dilarang mengenakan pakaian yang ketat sehingga menampakkan susuk tubuh yang ketara dan melekat pada tubuh badan sehingga **mencolok mata**.
- (8) **Pewarna kuku**. Tidak dibenarkan kecuali inai bagi warga wanita yang baharu berkahwin.
- (9) **Sarung Tangan (Handsock)**. Pemakaian sarung tangan untuk pakaian sukan bagi wanita adalah dibenarkan tetapi perlu berwarna putih dan tanpa ropol.

0216. **Pemakaian Perlengkapan Pakaian Seragam**. Tatacara pemakaian perlengkapan pakaian seragam hendaklah mematuhi peraturan-peraturan berikut seperti di **Kembaran D**.

- a. **Aksesori Kepala**. *Peak Cap / Bowler Hat* hendaklah dipakai ketika berada di luar bangunan atau di luar istana. Bagi upacara istiadat Diraja di luar istana pemakaian topi adalah dikecualikan.
- b. **Peak Cap**. Hendaklah dipakai di kepala dengan bahagian pelindung berada dalam keadaan selari dengan kening mata. Lencana topi dan *chin stay* dipasang di bahagian tengah topi selari dengan bahagian puncak topi.
- c. **Topi Kelasi**. Hendaklah dipakai di kepala pada jarak dua jari selari dengan kening mata. Tanda nama unit hendaklah berada di bahagian tengah selari dengan dahi dan simpulan reben berada di sisi tepi hujung kening mata sebelah kiri.
- d. **Bowler Hat Wanita**. Hendaklah dipakai di kepala dengan bahagian hadapan topi berada pada jarak 2 jari selari dengan kening mata. Lencana topi dan *chin stay* dipasang di bahagian tengah topi.
- e. **Beret**. Hendaklah dipakai di kepala dengan ukuran 2 jari selari dengan kening mata kiri. Kedudukan lencana beret berada di bahagian atas kening mata kiri kecuali beret PASKAL lencana beret berada di hujung kening sebelah mata kiri, berada di antara anak telinga dan hujung kening mata kiri.

## TERHAD

- f. **Turban.** Dipakai oleh anggota beragama Sikh. Lencana topi dijahit di bahagian tengah turban.
- g. **Tudung.** Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar Wanita yang beragama Islam (pilihan) bersama pakaian seragam atau ketika berpakaian sukan. Ia juga boleh dipakai oleh Anggota Wanita bukan Islam sekiranya terlibat di dalam perbarisan atau diarahkan dari semasa ke semasa. Tatacara adalah seperti mengikut pengarahannya yang ditetapkan.
- h. **Butang.** Butang pada pakaian seragam hendaklah dipasang dalam keadaan sauh berada secara menegak ke bawah manakala butang pada epolet dipasang dengan sauh berada di sebelah dalam kolar baju.
- i. **Gancu / Kepala Tali Pinggang.** Hendaklah dipakai selari di sebelah dalam zip seluar.
- j. **Pakaian Dalam (inner).** Baju dalam (*inner*) jenis singlet atau seluar dalam putih hendaklah dipakai bersama pakaian seragam berwarna putih bagi anggota lelaki. Pemakaian T-shirt putih (*Round Neck*) adalah tidak dibenarkan. Manakala bagi anggota wanita dimestikan memakai baju dalam (*camisole*) yang dibekalkan bersama pakaian seragam yang berwarna putih samada jenis *full lining* atau *half lining*.
- k. **Lanyard dan Reben.** Tatacara pemakaian *lanyard* dan reben bagi Pakaian No. 1 Laskar Kanan dan ke bawah seperti di **Kembaran E.**
- l. **Kasut.** Rupa-rupa kasut mestilah sentiasa berada di dalam keadaan bersih dan berkilat.
- m. **Beg Tangan.** Pemakaian beg tangan disangkut di bahu sebelah kiri bahu. Pemakaiannya bersama pakaian seragam bagi anggota wanita adalah tidak dimestikan. Pemakaiannya tertakluk kepada keadaan-keadaan tertentu dan pengarahannya semasa.
- n. **Cermin Mata Hitam.** Pemakaian cermin mata hitam hanya dibenarkan untuk cermin mata hitam yang dibekalkan oleh TLDM. Pemakaiannya terhadap kepada petugas-petugas di kapal dan stesen luar pantai.
- o. **Pakaian Seragam Tambahan.** Pemakaian pakaian seragam tambahan seperti yang diterangkan di dalam **Bab 4 – Perlengkapan Tambahan (ms 1934 hingga 1940) kepada Warta Kerajaan Jil. 56** adalah dibenarkan tertakluk kepada keadaan-keadaan yang memerlukan pemakaiannya.

0217. Simpanan.

**PEMAKAIAN AKSESORI**

1. Pakaian aksesori diri adalah dibenarkan dipakai bersama pakaian seragam. Pemilihan jenis dan warna aksesori hendaklah bersesuaian dengan pakaian seragam yang dipakai. Peraturan-peraturan pemakaian aksesori diterangkan di dalam Jadual di bawah:

<b>Bil.</b>	<b>Aksesori</b>	<b>Lelaki</b>	<b>Wanita</b>
<b>(a)</b>	<b>(b)</b>	<b>(c)</b>	<b>(d)</b>
1.	Tanda Nama	Setiap anggota hendaklah memakai tanda nama jenis <i>polycarbonate</i> dan pas keselamatan yang dibekalkan oleh TLDM di mana pemakaiannya diperlukan pada pakaian seragam.	
2.	Cermin Mata	Hendaklah memakai cermin mata yang berbingkai gelap.	
3.	Cermin Mata Hitam	Pemakaian cermin mata yang dibekalkan oleh TLDM dibenarkan untuk anggota yang bertugas di kapal dan stesen luar pantai.	
4.	Jam Tangan	Hendaklah memakai reka bentuk, warna dan bahan yang bersesuaian dengan pakaian seragam. Pemilihan tali jam mestilah dari jenis kulit, getah atau logam yang berwarna gelap, emas atau perak.	
5.	Pen	Boleh dipakai bersama pakaian kerja harian dan diselitkan di dalam saku baju sebelah kiri.	Tidak berkaitan
6.	Rantai / Gelang Tangan / Cincin	Cincin hendaklah dipakai tidak terlalu menonjol. Hanya cincin perkahwinan sahaja yang dibenarkan.	Barang kemas hendaklah dipakai secara sederhana dan tidak terlalu menonjol.
7.	Telefon bimbit	Tidak dibenarkan disangkut pada pakaian seragam. Hendaklah disimpan di dalam poket atau dipegang.	

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)
8.	<i>Handbag</i> bagi Pegawai Wanita	Tidak berkaitan	Hendaklah berwarna gelap. Boleh disangkut pada sebelah kiri bahu atau dibimbit.
9.	Beg Bimbit atau <i>briefcase</i>	Hendaklah berwarna gelap dan boleh dipakai bersama Pakaian Kerja Harian.	
10.	Beg Galas	Hendaklah berwarna gelap. Tidak dibenarkan dipakai bersama Pakaian Kerja Harian.	
11.	<i>Torchlight</i> LED	Pemakaian bersama pakaian senyawa yang dibekalkan oleh TLDM.	
12.	Pakaian Seragam Tambahan		
	a. Pakaian Sukan TLDM.	Dipakai ketika Hari Sukan TLDM/ Markas/ Unit dan apabila diarahkan.	Dipakai ketika Hari Sukan TLDM/ Markas/ Unit dan apabila diarahkan. Tudung berwarna biru dan dimasukkan ke dalam T-shirt sukan.
	b. Tracksuit TLDM	Dipakai apabila diarahkan.	Dipakai apabila diarahkan. Tudung berwarna biru dan dimasukkan ke dalam T-shirt sukan.
	c. Jaket Biru Pegawai dan Pegawai Waran (Dibenarkan dipakai bersama Pakaian No. 2A dan No. 4A).	Pertukaran setiap 5 tahun melalui Kawat MG 098. Penggunaan dihadkan semasa Pakaian No. 2A dan No. 4A di pejabat, di dalam kenderaan berhawa dingin dan pesawat sahaja.	
	d. Jaket Sukan Kumpulan Laksamana	Dipakai ketika acara rasmi sukan dan apabila diarahkan.	
	e. Jaket PROTELA TLDM.	Ketika bertugas dan menjalani latihan.	
	f. Jaket BOMBA TLDM.		
	g. Jaket <i>Fernought</i> TLDM.		
	h. Jaket <i>Pullover</i> .		
	i. Jaket Sedia Ronda PROTELA TLDM.		

**TATACARA MENGHADIRI ISTIADAT PENGURNIAAN DKBP/DKAT DI ISTANA**  
**ATAU MAJLIS-MAJLIS RASMI**

1. Penerima/Tetamu yang akan menerima/menghadiri istiadat pengurniaan di Istana-Istana hendaklah berpakaian mengikut panduan yang digariskan. Penerima/Tetamu yang tidak mematuhi panduan pakaian tidak akan dibenarkan memasuki Balairong Seri Istana. Panduan tatacara pakaian adalah seperti berikut:

a. **Acara Raptai.**

(1) **Pegawai dan Pegawai Waran.** Pakaian No. 2 (Bush Jacket) tanpa *peak cap / bowler hat*.

(2) **Bintara Kanan Kebawah.** Pakaian No. 2A tanpa beret.

(3) **Bekas Tentera / Sedang Menjalani Latihan Peralihan – Lelaki / Wanita.**

i. **Lelaki Melayu.** Pakaian Kebangsaan lengkap bersamping warna hitam dan kasut hitam bertumit atau Pakaian kemeja ber lengan panjang, seluar hitam tali leher hitam.

ii. **Lelaki Bukan Melayu.** Pakaian kemeja ber lengan panjang, seluar hitam, tali leher hitam dan kasut hitam bertumit.

iii. **Wanita.** Baju **Kurung** atau **Kebaya labuh** dan **berselendang**. Warna kuning DiRaja atau warna sedondon tidak dibenarkan dipakai. Pakaian **Cheong Sam** hendaklah ber lengan panjang dan labuhnya diparas tumit kaki. Pakaian **Sari** hendaklah ber lengan panjang dan menutup bahagian perut. Kasut yang dipakai hendaklah bertumit.

TERHAD

b. **Hari Sebenar.**

- (1) **Penerima Lelaki.** Pakaian No. 1A (tanpa Darjah Kebesaran Bintang dan Pingat, tanpa pedang, *peak cap* dan sarung tangan).
- (2) **Penerima Wanita.** Pakaian No. 1A (tanpa Darjah Kebesaran Bintang dan Pingat, tanpa pedang, *bowler hat* dan sarung tangan).
- (3) **Penerima Bekas Tentera – Lelaki / Wanita.**
  - i. **Lelaki Melayu.** Baju Melayu, songkok, samping, stokin dan kasut berwarna hitam.
  - ii. **Lelaki Bukan Melayu.** '*Lounge Suit*' warna gelap dan baju kemeja warna putih. Seluar, tali leher, stoking dan kasut bertumit berwarna hitam.
  - iii. **Wanita.** Baju **Kurung** atau **Kebaya labuh** dan **berselendang**. Warna kuning DiRaja atau warna sedondon tidak dibenarkan dipakai. Pakaian **Cheong Sam** hendaklah berlengan panjang dan labuhnya diparas tumit kaki. Pakaian **Sari** hendaklah berlengan panjang dan menutup bahagian perut. Kasut yang dipakai hendaklah bertumit.
- (4) **Pakaian Tetamu.**
  - i. **Anggota Beruniform.** Pakaian Istiadat No 1A dengan memakai DKBP. Pedang dan sarung tangan dipakai bagi anggota yang berkeelayakan.
  - ii. **Lelaki Melayu (Awam).** Baju Melayu, songkok, samping, stokin dan kasut bertumit. Kesemuanya berwarna hitam.
  - iii. **Lelaki Bukan Melayu (Awam).** Pakaian Pagi '*Morning Suit*' atau '*Lounge Suit*' warna gelap dan baju kemeja warna putih. Tali leher, stokin dan kasut bertumit warna hitam .

## TERHAD

iv. **Wanita**. Baju Kurung atau Kebaya labuh dan berselendang. Pakaian Cheong Sam hendaklah berlengan panjang dan labuhnya diparas tumit kaki serta belahnya tidak melebihi 12 cm. Pakaian Sari hendaklah berlengan panjang dan menutup bahagian perut. Pakaian warna kuning Diraja atau warna putih sedondon tidak dibenarkan dipakai. Kasut hendaklah bertumit.



TERHAD

**KEMBARAN C KEPADA**  
**BAB 2 BRL 10**

**RUPACARA PENAMPILAN DIRI ANGGOTA TLDM**

**Rupacara Anggota Lelaki Yang Berjambang Dan Bermisai**



**Rupacara Anggota  
Berjambang**



**Rupacara Bahagian Sisi  
Berjambang**



**Rupacara Anggota  
Bermisai**

TERHAD

**Rupacara Anggota Lelaki Yang Berambut Pendek**



**Rupacara Bahagian  
Belakang Ekor Rambut  
Pendek Mencecah Kolar**



**Rupacara Bahagian Pelipis  
Rambut (Side Burn)**



**Rupacara Bahagian  
Belakang Ekor Rambut  
Pendek Mencecah Kolar**

2C - 2  
TERHAD

TERHAD

**Rupacara Anggota Wanita Yang Bertudung Dengan Gaya Solekan Nipis**



**Rupacara Bahagian  
Hadapan Tudung**



**Rupacara Bahagian Tepi  
Tudung**



**Rupacara Bahagian  
Belakang Tudung**

TERHAD

**Rupacara Anggota Wanita Yang Tidak Bertudung Dengan Gaya Solekan Nipis**



**Rupacara Bahagian  
Hadapan Rambut**



**Rupacara Bahagian  
Tepi Ikatan Rambut**



**Rupacara Bahagian Belakang  
Rambut Panjang Melepasi Bahu  
Disangul**

2C - 4  
TERHAD

TERHAD

**KEMBARAN D KEPADA**  
**BAB 2 BRL 10**

**TATACARA PEMAKAIAN BERET BAGI LELAKI**

1. Cara-cara Pemakaian Beret.



**Membetulkan Beret Dikepala**



**Ukuran Dua Jari Selari  
Dengan Kening Mata Kiri**



**Lencana Beret Berada  
Dibahagian Atas Kening  
Mata Kiri**

TERHAD

2. Rupacara Pemakaian Beret.



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Sebelah kanan**



**Pandangan Sebelah kiri**

TERHAD

**TATACARA PEMAKAIAN BERET BAGI WANITA BERTUDUNG**

1. Cara-cara Pemakaian Beret.



**Membetulkan Beret Dikepala**



**Ukuran Dua Jari Selari  
Dengan Kening Mata Kiri**



**Lencana Beret Berada  
Dibahagian Atas Kening  
Mata Kiri**

2D - 3

TERHAD

TERHAD

2. Rupacara Pemakaian Beret.



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Sebelah Kanan**



**Pandangan Sebelah Kiri**



TERHAD

**TATACARA PEMAKAIAN BERET BAGI WANITA TIDAK BERTUDUNG**

1. Cara-cara Pemakaian Beret.



**Membetulkan Beret Dikepala**



**Pandangan Sebelah Kiri**



**Lencana Beret Berada  
Dibahagian Atas Kening  
Mata Kiri**

TERHAD

2. Rupacara Pemakaian Beret.



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Sebelah Kanan**



**Pandangan Sebelah Kiri**

TERHAD

**TATACARA PEMAKAIAN TUDUNG BAGI T-SHIRT SUKAN WANITA TLDM**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Sebelah Kanan**



**Pandangan Sebelah Kiri**

2D - 7  
TERHAD

TERHAD

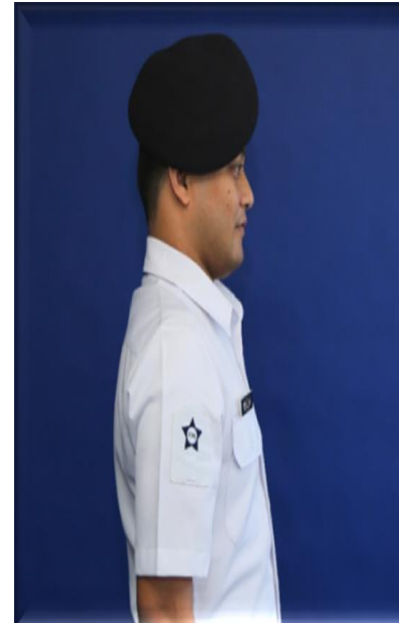
**KESILAPAN SEMASA PEMAKAIAN BERET**



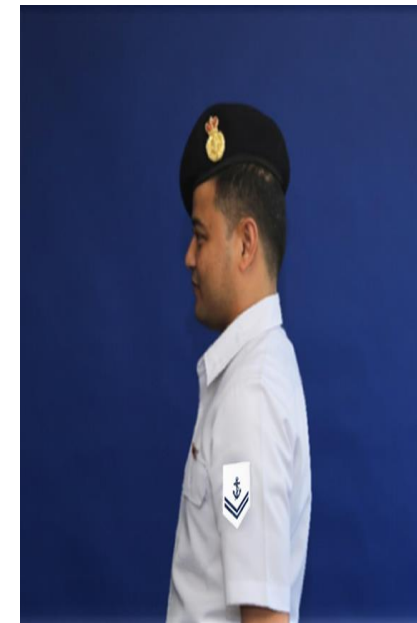
**Kedudukan Lencana Beret  
Berada Disebelah Kiri  
Diantara Hujung Kening  
Dan Anak Telinga**



**Kedudukan Beret  
Senget**



**Pandangan Sebelah  
Kanan**



**Pandangan Sebelah  
Kiri**

TERHAD

**TATACARA PEMAKAIAN BERET PASKAL**

1. Cara-cara Pemakaian Beret PASKAL.



**Membetulkan Beret Dikepala**



**Ukuran Dua Jari Selari  
Dengan Kening Mata Kiri**



**Lencana Beret Berada  
Dihujung Kening Mata Kiri,  
Berada Diantara Anak  
Telinga Dan Hujung Kening  
Mata**

2D - 9

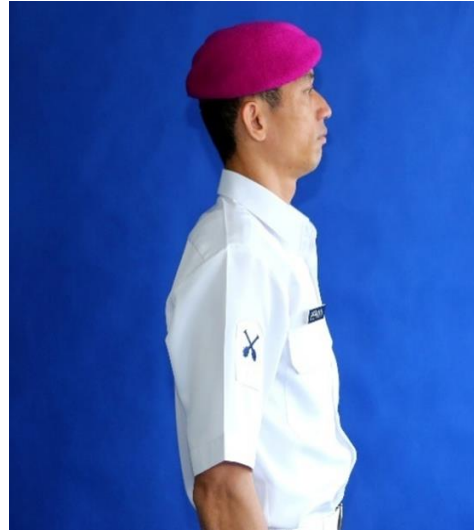
TERHAD

TERHAD

2. Rupacara Pemakaian Beret PASKAL.



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Sebelah Kanan**



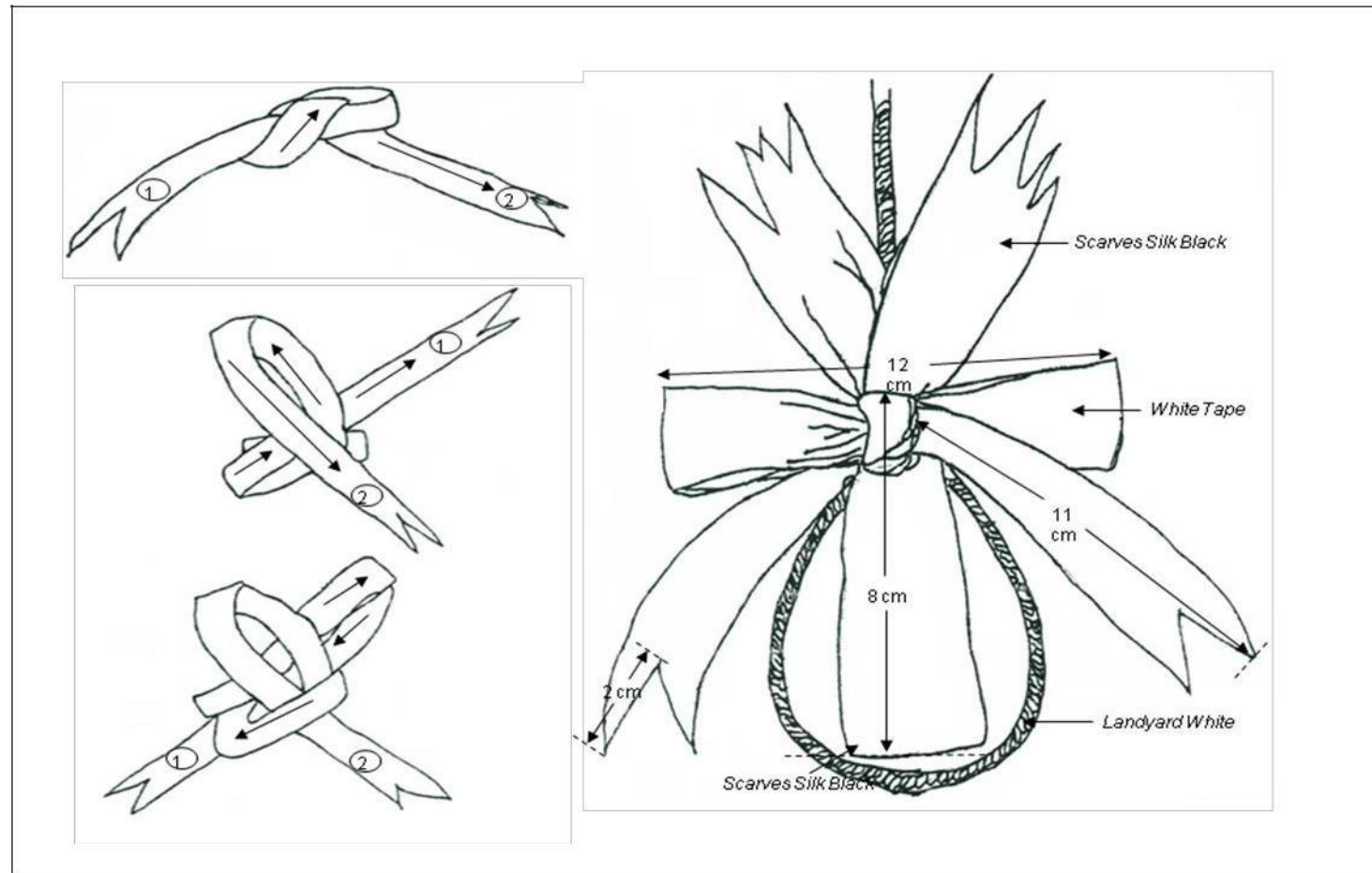
**Pandangan Sebelah Kiri**

2D - 10  
TERHAD

TERHAD

**KEMBARAN E KEPADA**  
**BAB 2 BRL 10**

**TATACARA PEMAKAIAN LANYARD DAN REBEN BAGI PAKAIAN NO. 1**  
**LASKAR KANAN DAN KE BAWAH**



2E - 1  
TERHAD

**BAB 3**

**KETERANGAN PANGKAT PEGAWAI/ASKAR LASKAR TLDM  
DAN LENCANA KETUKANGAN**

**PENDAHULUAN**

0301. Bab ini menerangkan berkenaan pangkat Pegawai dan Askar-Laskar serta lencana ketukangan di dalam TLDM. Pengenalan pangkat dan lencana ketukangan adalah bertujuan untuk membezakan kedudukan seseorang Pegawai dan Askar Laskar di dalam perkhidmatan serta bidang kemahiran yang dimiliki.


**STRUKTUR PANGKAT PEGAWAI**

0302. **Pegawai Berbendera:**

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
1.	Laksamana Armada (Admiral of the Fleet)		Pangkat tertinggi dalam senarai pangkat Pegawai TLDM yang hanya disandang oleh Seri Paduka Baginda Yang-Dipertuan Agong.	<p>a. Mengandungi bulan sabit dan bintang berbucu lima, perkataan 'Allah' dan 'Muhammad' dalam huruf jawi serta lima butir berlian, berukuran 2.8 sm lebar dan 2.6 sm tinggi.</p> <p>b. Berwarna kuning keemasan dengan bahagian tengahnya berwarna merah cili. Warna berlian daripada kiri ialah biru, hijau, merah, hijau dan biru.</p>



TERHAD

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
				<p>c. Lima bintang bucu lima berwarna kuning keemasan dengan ukuran jejari 1 sm.</p> <p>d. Dua tangkai bunga padi dan sauh berwarna kuning keemasan.</p>
2.	Laksamana (Admiral)		Pangkat tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi bulan sabit dan bintang berbucu lima, perkataan 'Allah' dan 'Muhammad' dalam huruf jawi serta lima butir berlian, berukuran 2.8 sm lebar dan 2.6 sm tinggi.</p> <p>b. Berwarna kuning keemasan dengan bahagian tengahnya berwarna merah cili. Warna berlian daripada kiri ialah biru, hijau, merah, hijau dan biru.</p> <p>c. Empat bintang berbucu lima berwarna kuning keemasan dengan ukuran jejari 1 sm.</p> <p>d. Dua tangkai bunga padi. dengan sauh berwarna kuning keemasan.</p>

TERHAD


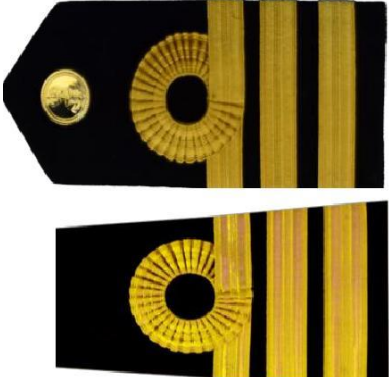
Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
3.	Laksamana Madya (Vice Admiral)		Pangkat kedua tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi bulan sabit dan bintang berbucu lima, perkataan 'Allah' dan 'Muhammad' dalam huruf jawi serta lima butir berlian berukuran 2.8 sm lebar dan 2.6 sm tinggi.</p> <p>b. Berwarna kuning keemasan dengan bahagian tengahnya berwarna merah cili. Warna berlian daripada kiri ialah biru, hijau, merah, hijau dan biru.</p> <p>c. Tiga bintang berbucu lima berwarna kuning keemasan dengan ukuran jejari 1 sm.</p> <p>d. Dua tangkai bunga padi dengan sauh berwarna kuning keemasan.</p>
4.	Laksamana Muda (Rear Admiral)		Pangkat ketiga tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi bulan sabit dan bintang berbucu lima, perkataan 'Allah' dan 'Muhammad' dalam huruf jawi serta lima butir berlian berukuran 2.8 sm lebar dan 2.6 sm tinggi.</p> <p>b. Berwarna kuning keemasan dengan bahagian tengahnya berwarna merah cili. Warna berlian daripada kiri ialah biru, hijau, merah, hijau dan biru.</p>

TERHAD

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
5.				<p>c. Dua bintang berbucu lima berwarna kuning keemasan dengan ukuran jejari 1 sm.</p> <p>d. Dua tangkai bunga padi dengan sauh berwarna kuning keemasan.</p>
6.	Laksamana Pertama (First Admiral)		Pangkat keempat tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi bulan sabit dan bintang berbucu lima, perkataan 'Allah' dan 'Muhammad' dalam huruf jawi serta lima butir berlian, berukuran 2.8 sm lebar dan 2.6 sm tinggi.</p> <p>b. Berwarna kuning keemasan dengan bahagian tengahnya berwarna merah cili. Warna berlian daripada kiri ialah biru, hijau, merah, hijau dan biru.</p> <p>c. Satu bintang berbucu lima berwarna kuning keemasan dengan ukuran jejari 1 sm.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• d. Dua tangkai bunga padi dengan sauh</li> <li>• berwarna kuning keemasan.</li> </ul>

TERHAD

0303. Pegawai Kanan:

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
1.	Kepten TLDM (Captain)		Pangkat kelima tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi tanda kebesaran satu jalur gelung berlipat dan tiga jalur lurus besar berwarna kuning keemasan.</p> <p>b. Jalur gelung berlipat berukuran 5.7 sm panjang, 1.2 sm lebar dan jalur lurus besar berukuran 5.7 sm panjang, 1.2 sm lebar. Jarak antara setiap jalur adalah 0.6 sm.</p>
2.	Komander TLDM (Commander)		Pangkat keenam tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi tanda kebesaran satu jalur gelung berlipat dan dua jalur lurus besar berwarna kuning keemasan.</p> <p>b. Jalur gelung berlipat berukuran 5.7 sm panjang, 1.2 sm lebar dan jalur lurus besar berukuran 5.7 sm panjang, 1.2 sm lebar. Jarak antara setiap jalur adalah 0.6 sm.</p>

TERHAD

0304. Leftenan Komander ke bawah:

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
1.	Leftenan Komander TLDM (Lieutenant Commander)		Pangkat ketujuh tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi tanda kebesaran satu jalur gelung berlipat, satu jalur lurus kecil dan satu jalur lurus besar berwarna kuning keemasan.</p> <p>b. Jalur gelung berlipat berukuran 5.7 sm panjang, 1.2 sm lebar dan jalur lurus besar berukuran 5.7 sm panjang, 1.2 sm lebar dan;</p> <p>c. Satu jalur lurus kecil berukuran 5.7 sm panjang, 0.6 sm lebar. Jarak antara setiap jalur adalah 0.6 sm.</p>
2.	Leftenan TLDM (Lieutenant)		Pangkat kelapan tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi tanda kebesaran satu jalur gelung berlipat dan satu jalur lurus besar berwarna kuning keemasan.</p> <p>b. Jalur gelung berlipat berukuran 5.7 sm panjang, 1.2 sm lebar dan jalur lurus besar berukuran 5.7 sm panjang, 1.2 sm lebar. Jarak antara setiap jalur adalah 0.6 sm.</p>

TERHAD

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
3.	Leftenan Madya TLDM (Sub-Lieutenant)		Pangkat kesembilan tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi tanda kebesaran satu jalur gelung berlipat dan satu jalur lurus kecil berwarna kuning keemasan.</p> <p>b. Jalur gelung berlipat berukuran 5.7 sm, 1.2 sm lebar dan jalur lurus kecil berukuran 5.7 sm panjang, 0.6 sm lebar. Jarak antara setiap jalur adalah 0.6 sm.</p>
4.	Leftenan Muda TLDM (Acting Sub-Lieutenant)		Pangkat kesepuluh tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi tanda kebesaran satu jalur gelung berlipat berwarna kuning keemasan.</p> <p>b. Jalur gelung berlipat berukuran 5.7 sm panjang dan 1.2 sm lebar.</p>

TERHAD

0305. Pegawai Dalam Latihan:

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
1.	Pegawai Muda Laut (Midshipman)		Pangkat kesebelas tertinggi dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Epolet – segi empat tepat dan simpulan tali kecil berwarna putih dipasang di bawah butang logam berwarna kuning keemasan pada pangkalnya.</p> <p>b. <i>Slip On</i> – segi empat tepat dan ditengahnya dijahit kain putih berbentuk segi empat sama. Dua jalur putih berukuran 0.2 sm lebar dijahit pada kedudukan tengah kain putih tersebut.</p>
2.	Pegawai Kadet (Cadet)		Pangkat terakhir dalam senarai pangkat pegawai dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Epolet – jalur tali berwarna putih ukuran 2 sm dipintal dan dilekatkan di bawah butang logam berwarna kuning keemasan pada pangkalnya.</p> <p>b. <i>Slip On</i> – dua jalur berwarna putih dan ukuran lebar setiap jalur 0.4 sm dijahit pada hujungnya.</p>

0306. *Slip On* Berlogam Kumpulan Laksamana

Laksamana Armada	Laksamana	Laksamana Madya	Laksamana Muda	Laksamana Pertama
				

**Nota:**

Pemakaian insignia pangkat Pegawai TLDM adalah dari jenis epolet dan *slip on* (bersulam atau berlogam bagi Kumpulan Laksamana) yang dipakai di atas bahu untuk Pakaian Istiadat, Perkhidmatan, Kerja, Bertindak, Rasmi Malam dan Seberang Laut.



**STRUKTUR PANGKAT DAN KEPAKARAN ANGGOTA LAIN-LAIN PANGKAT TLDM**

0307. Pegawai Waran TLDM:

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
1.	Pegawai Waran I (Warrant Officer I)		Pangkat tertinggi di dalam senarai pangkat askar laskar dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi lambang sauh, bunga padi dan satu jalur bentuk 'W'.</p> <p>b. Jalur berwarna keemasan berbentuk W yang dipasang secara songsang berukuran 1.3 sm lebar di pasang dihujung.</p>
2.	Pegawai Waran II (Warrant Officer II)		Pangkat kedua tertinggi di dalam senarai pangkat askar laskar dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi lambang sauh, bunga padi dan tanda kebesaran dua jalur kecil berbentuk 'W'.</p> <p>b. Dua Jalur berwarna keemasan berbentuk 'W' yang dipasang secara songsang berukuran 0.3 sm lebar dipasang dihujung.</p>

TERHAD

0308. **Bintara TLDM:**

Siri (a)	Pangkat (b)	Gambarajah (c)	Keterangan (d)	Reka Bentuk (e)
1.	Bintara Kanan (Chief Petty Officer)		Pangkat ketiga tertinggi dalam senarai pangkat askar laskar dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi bulan sabit dan bintang berbucu lima, perkataan 'Allah' dan 'Muhammad' dalam huruf jawi berwarna biru tua berukuran 2 sm tinggi dan 2 sm lebar.</p> <p>b. Berwarna biru tua manakala bahagian tengahnya berwarna merah cili dan;</p> <p>c. Dua tangkai bunga padi berwarna biru tua mengelilingi sauh bersilang berwarna biru tua.</p> <p>d. Tiga garisan berbentuk 'V'.</p>
2.	Bintara Muda (Petty Officer)		Pangkat keempat tertinggi dalam senarai pangkat askar laskar dalam perkhidmatan TLDM.	<p>a. Mengandungi sauh bersilang dilingkari tali berwarna biru.</p> <p>b. Tiga garisan berbentuk 'V'.</p>

0309. Laskar Kanan dan Ke Bawah:

Siri	Pangkat	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
1.	Laskar Kanan (Leading Rate)		Pangkat kelima tertinggi dalam senarai pangkat askar laskar dalam perkhidmatan TLDM.	a. Mengandungi satu sauh berwarna biru tua menegak yang dilingkari tali. b. Dua garisan berbentuk 'V'.
2.	Laskar kelas 1 (Able Rate)		Pangkat keenam tertinggi dalam senarai pangkat askar laskar dalam perkhidmatan TLDM.	a. Mengandungi satu sauh berwarna biru bersilang dilingkari tali berwarna biru. b. Satu garisan berbentuk 'V'.
3.	Laskar Kelas II (Junior Able Rate)		Pangkat ketujuh tertinggi dalam senarai pangkat askar laskar dalam perkhidmatan TLDM.	a. Mengandungi satu sauh kecil yang dilingkari tali berwarna biru tua. b. Satu garisan nipis berbentuk 'V'.

## TERHAD






### Nota:





1. Pemakaian insignia pangkat Pegawai Waran TLDM adalah dari jenis epolet dan slip on yang dipakai di atas bahu untuk Pakaian Istiadat, Pakaian Perkhidmatan, Pakaian Kerja, Pakaian Malam dan Pakaian Seberang Laut. Manakala bagi pangkat Bintara Kanan ke bawah, lencana ini dijahit pada lengan kiri baju selari tangan dengan tangan atau *side* baju pada jarak 1 sm bagi Pakaian Istiadat, Pakaian Perkhidmatan, Pakaian Kerja, Pakaian Malam dan Pakaian Seberang Laut.
2. Pemakaian lencana pangkat dikecualikan kepada Askar Laskar (Perajurit Muda) yang sedang menjalani Latihan Asas Tentera Laut di KD SULTAN ISMAIL, Tg Pengelih, Johor Darul Takzim.
3. Bagi Pakaian Operasi TLDM, tanda pangkat dipakai di tengah dada dan bercorak loreng digital.

TERHAD


**LENCANA KETUKANGAN LENGAN ASKAR LASKAR**

0310. Cawangan Pelaut





<b>JTP</b>	<b>KOM</b>	<b>PBK</b>	<b>HDI</b>	<b>PBS</b>
				

<b>PRL</b>	<b>JJM</b>	<b>PLM</b>	<b>PAP</b>
			

0311. Cawangan Bekalan dan Urusetia

<b>TNL</b>	<b>PWP</b>	<b>PNK</b>	<b>BDI</b>	<b>PGM</b>
				

0312. Cawangan Kejuruteraan

<b>TMK</b>	<b>TLR</b>	<b>TMS</b>	<b>TLS</b>
			

## TERHAD

0313. Simpanan.

**Nota:**

Lencana ketukangan lengan hanya dipakai oleh anggota yang berpangkat Bintara Kanan ke bawah. Lencana ini dijahit pada lengan kanan baju selari tangan atau side baju pada jarak 1 sm bagi Pakaian Istiadat, Pakaian Perkhidmatan, Pakaian Operasi TLDM, Pakaian Kerja, Pakaian Malam dan Pakaian Seberang Laut.

TERHAD

## BAB 4

### PAKAIAN SERAGAM DAN TATACARA PEMAKAIAN

#### PENDAHULUAN

0401. Bab ini menerangkan mengenai pakaian seragam TLDM dan tatacara pemakaiannya merangkumi, lencana serta pingat dan darjah kebesaran. Tatacara ini hendaklah dipatuhi oleh semua angkatan tetap dan simpanan TLDM sepanjang perkhidmatan. Hak pemilikan dan kelayakan anggota adalah ditetapkan di dalam SP TLDM kecuali peralatan tempur (*webbing equipment*).

#### JENIS PAKAIAN

0402. Pakaian seragam TLDM diberikan nombor mengikut 5 kategori utama di dalam Sistem Pakaian Seragam TLDM. Jenis-jenis pakaian seragam TLDM adalah seperti berikut

- |    |                |   |   |
|----|----------------|---|---|
| 1. | Pakaian No. 1  | - | Pakaian Istiadat.   |
| 2. | Pakaian No. 1A | - | Pakaian Istiadat Istana.  |
| 3. | Pakaian No. 1B | - | Pakaian Perkhidmatan.   |
| 4. | Pakaian No. 2  | - | Pakaian <i>Bush Jacket</i> .  |
| 5. | Pakaian No. 2A | - | Pakaian Kerja Harian Putih.   |
| 6. | Pakaian No. 2D | - | Pakaian Senyawa ( <i>Overall</i> ) Pegawai Jurutera TLDM / Pegawai Hidrografi TLDM. |
| 7. | Pakaian No. 2E | - | Pakaian Kerja Putih Provos Tentera Laut.  |
| 8. | Pakaian No. 2G | - | Pakaian Tukang Masak TLDM.  |



TERHAD

- |     |                |   |   |
|-----|----------------|---|---|
| 9.  | Pakaian No. 2H | - | Pakaian Sukan Putih Jurulatih Jasmani TLDM.             |
| 10. | Pakaian No. 2J | - | Pakaian Sukan Biru Jurulatih Jasmani TLDM.              |
| 11. | Pakaian No. 2K | - | Pakaian Senyawa ( <i>Overall</i> ) TLDM.                |
| 12. | Pakaian No. 2L | - | Pakaian Kebangsaan.                                     |
| 13. | Pakaian No. 2M | - | Pakaian Pelayaran Lengkap TLDM.                         |
| 14. | Pakaian No. 3A | - | Pakaian Operasi TLDM.                                   |
| 15. | Pakaian No. 3B | - | Pakaian Celoreng Pasukan Pertahanan Udara TLDM.         |
| 16. | Pakaian No. 3C | - | Pakaian Celoreng PASKAL <i>Camouflage Field Dress</i> . |
| 17. | Pakaian No. 3D | - | Sut Juruterbang TLDM.                                   |
| 18. | Pakaian No. 3E | - | Sut Jurumalim/Kuarter Master Udara TLDM.                |
| 19. | Pakaian No. 3F | - | Pakaian Tempur PASKAL <i>Raiding Suit</i> .             |
| 20. | Pakaian No. 3G | - | Pakaian Krew Kapal Selam TLDM.                          |
| 21. | Pakaian No. 3H | - | Pakaian Operasi Provos Tentera Laut.                    |
| 22. | Pakaian No. 4  | - | Pakaian Rasmi Malam.                                    |
| 23. | Pakaian No. 4A | - | Pakaian Malam Pegawai dan Askar Laskar.                 |

TERHAD

- 24. Pakaian No. 4B - Pakaian Malam *Black Tie/Tuksedo*.
- 25. Pakaian No. 5 - Pakaian Seberang Laut TLDM.
- 26. Pakaian No. 5A - Pakaian Seberang Laut Istiadat TLDM.

0403 – 0405. Simpanan.

**TATACARA PEMAKAIAN PAKAIAN SERAGAM**

0406. **Pakaian No. 1 – Pakaian Istiadat.**

1. Pegawai Berbendera.



**Pandangan Sisi Kiri**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Belakang**



**Pandangan Sisi Kanan**

TERHAD

2. Pegawai dan Pegawai Waran.



**Pegawai Kanan**



**Pegawai**



**Pegawai Waran**

4 - 5

TERHAD

TERHAD

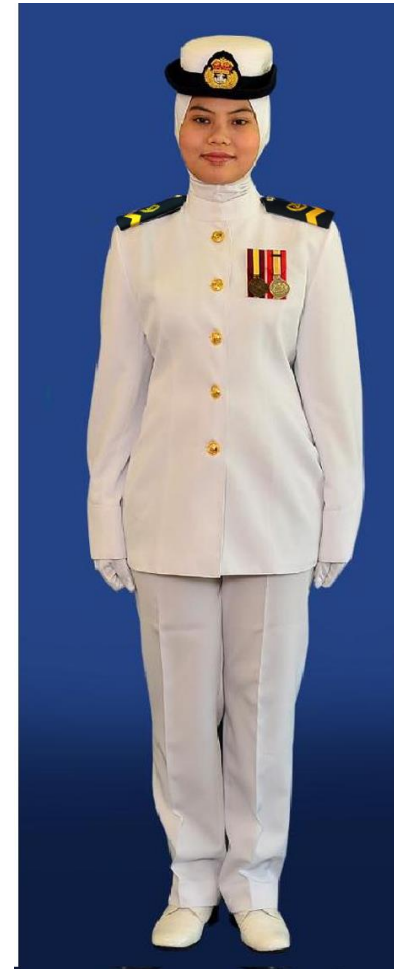
3. Pegawai dan Pegawai Waran Wanita.



**Pegawai Kanan**



**Pegawai**



**Pegawai Waran**

4 - 6

TERHAD

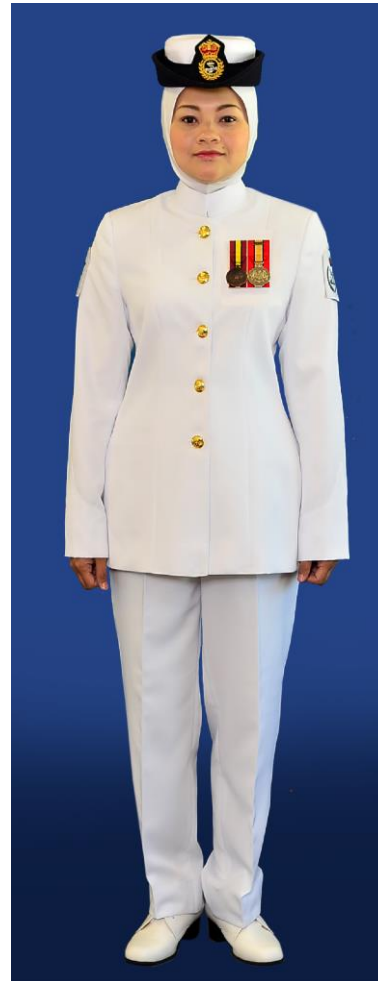
4. Bintangara Muda dan Bintangara Kanan.



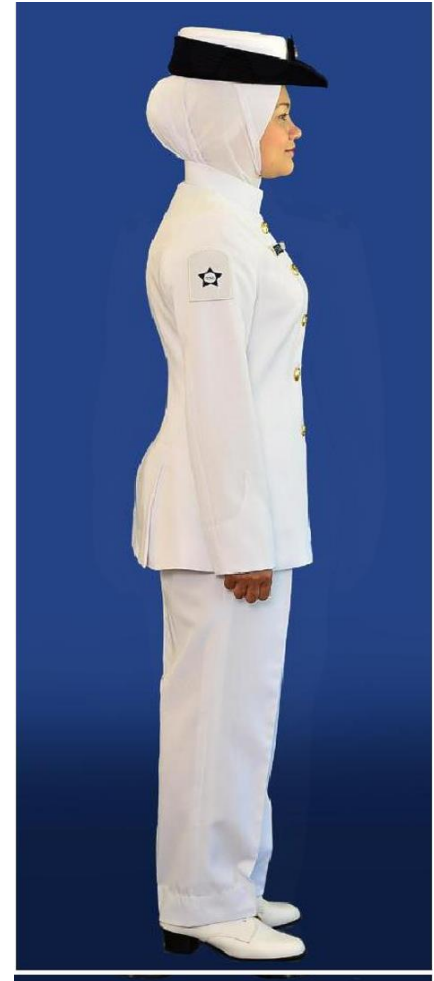
Pandangan Sisi Kiri



Pandangan Hadapan



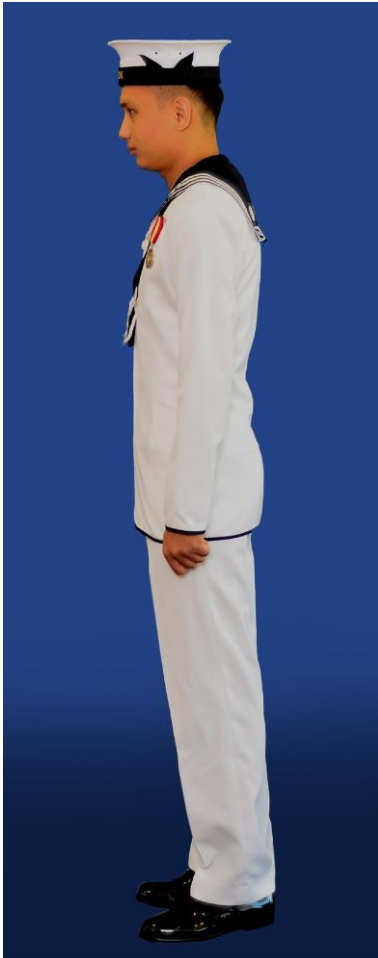
Pandangan Hadapan



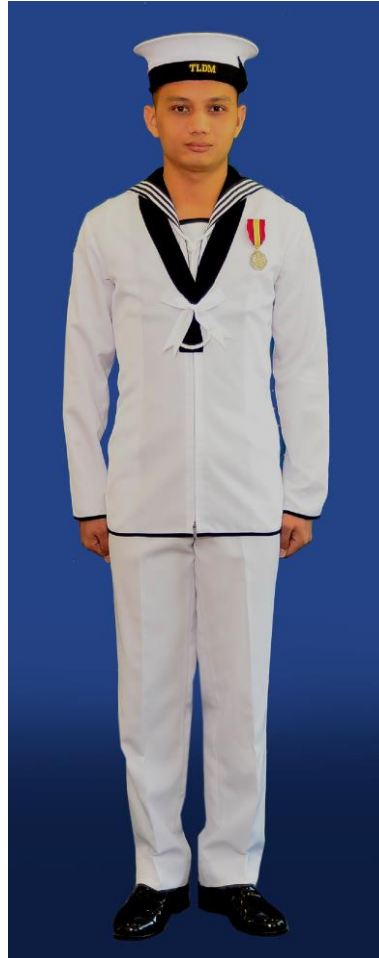
Pandangan Sisi Kanan

TERHAD

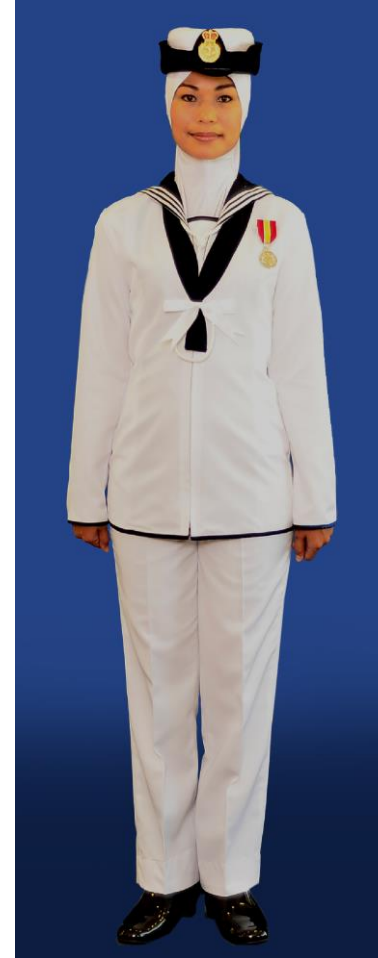
5. Laskar Kanan Ke Bawah.



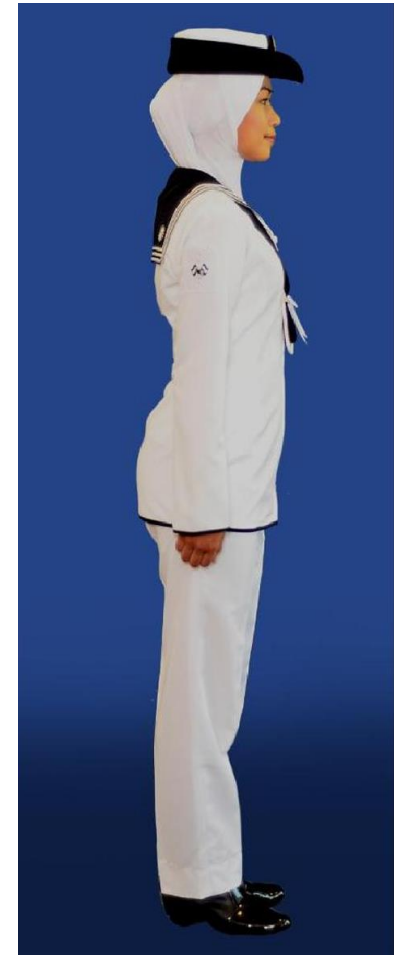
**Pandangan Sisi Kiri**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Sisi Kanan**

4 - 8  
TERHAD

0407. **Pakaian No. 1A – Pakaian Istiadat Istana (Hadir).**

1. Pegawai Berbendera.



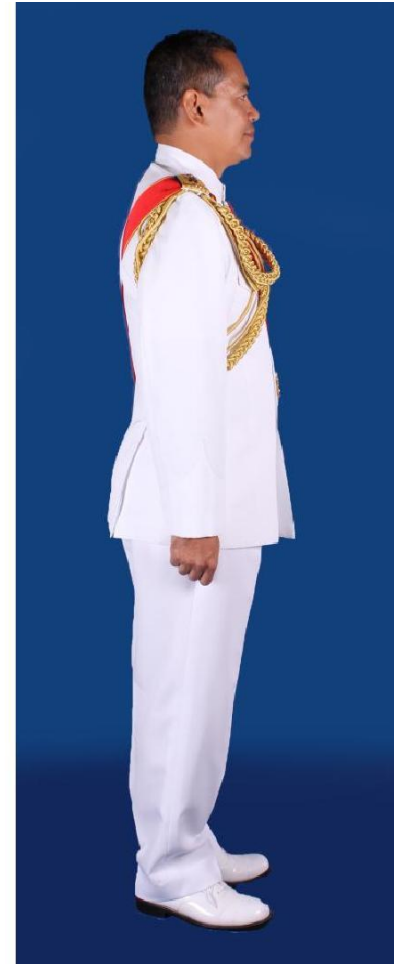
**Pandangan Sisi Kiri**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Belakang**



**Pandangan Sisi Kanan**



2. Pegawai Dan Pegawai Waran Ke Bawah.



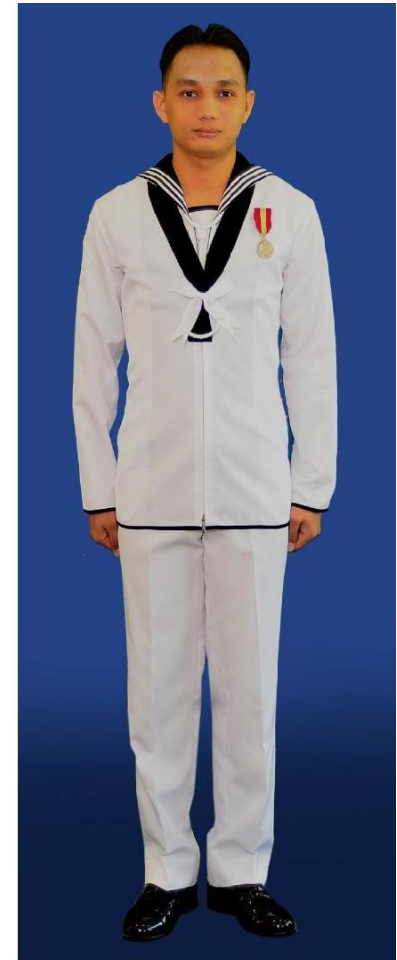
**Pegawai Kanan**



**Pegawai / Pegawai Waran**

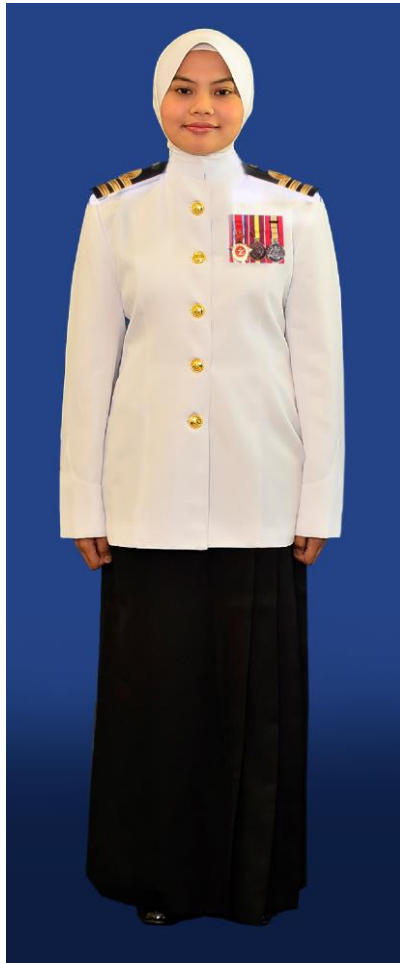


**Bintara**



**Laskar Kanan**

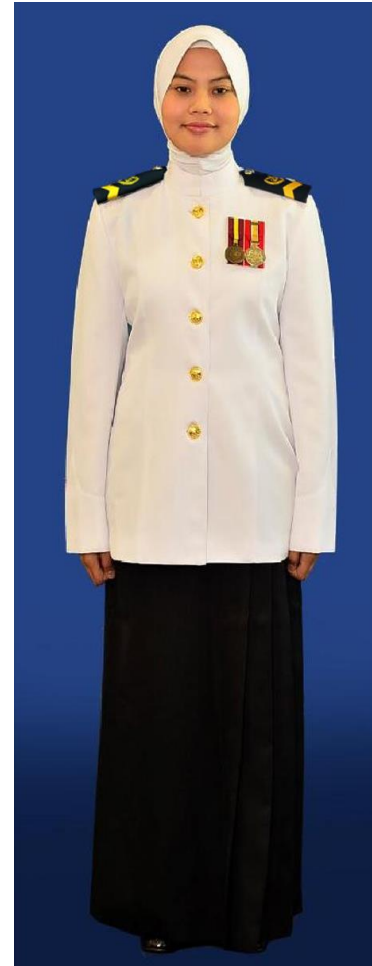
3. Pegawai Dan Pegawai Waran Ke Bawah (Wanita).



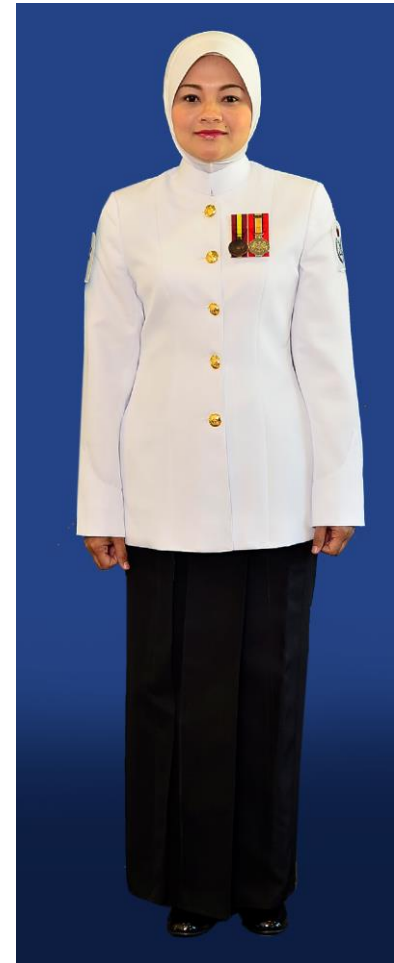
Pegawai Kanan



Pegawai



Pegawai Waran



Bintara / Laskar Kanan

0408. **Pakaian No. 1A – Pakaian Istiadat Istana (Pengurniaan Pingat).**

1. Pegawai dan Pegawai Waran ke bawah.



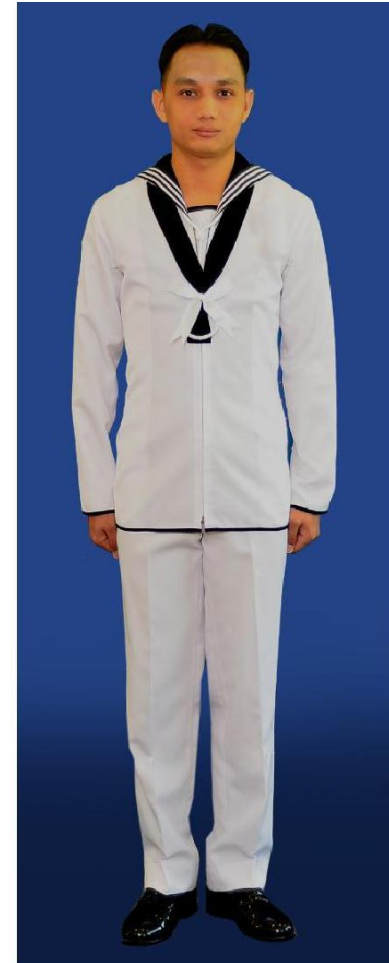
**Pegawai Berbendera**



**Pegawai / Pegawai Waran**



**Bintara**



**Laskar Kanan**

TERHAD

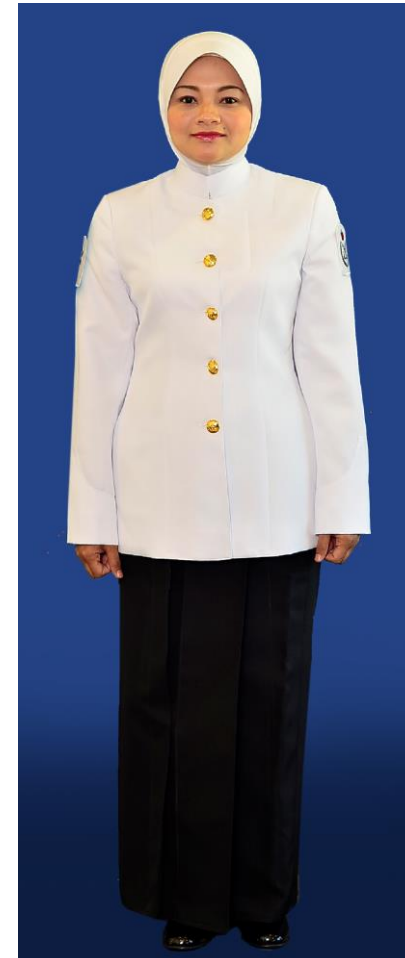
2. Pegawai Dan Pegawai Waran Ke Bawah (Wanita).



**Pegawai**



**Pegawai Waran**



**Bintara / Laskar Kanan**

0409. **Pakaian No. 1B – Pakaian Perkhidmatan.**

1. Pegawai Berbendera.



**Pandangan Sisi Kiri**



**Pandangan Hadapan**



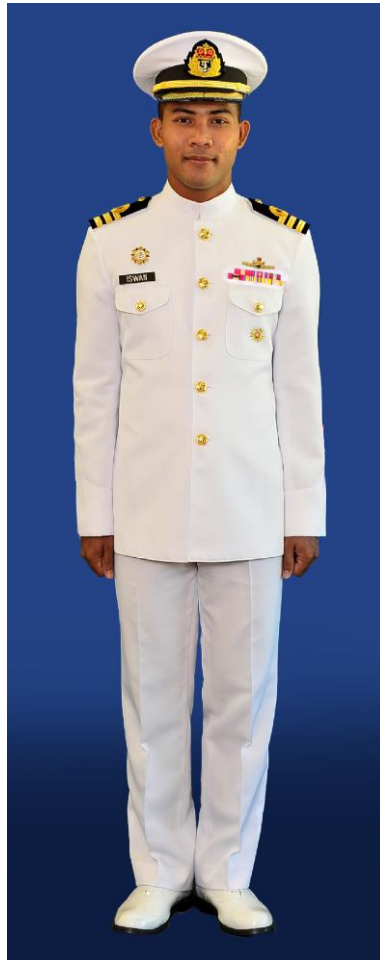
**Pandangan Belakang**



**Pandangan Sisi Kanan**

TERHAD

2. Pegawai dan Pegawai Waran.



**Pegawai Kanan**



**Pegawai**



**Pegawai Waran**

TERHAD

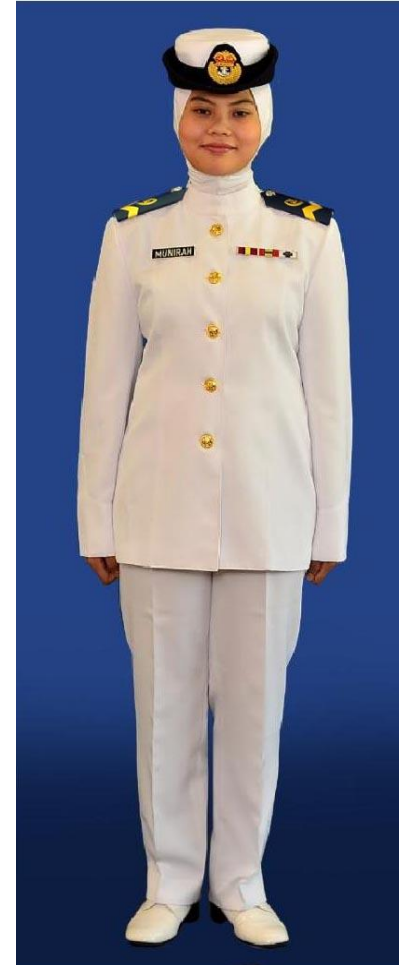
3. Pegawai dan Pegawai Waran (Wanita).



**Pegawai Kanan**



**Pegawai**



**Pegawai Waran**

TERHAD

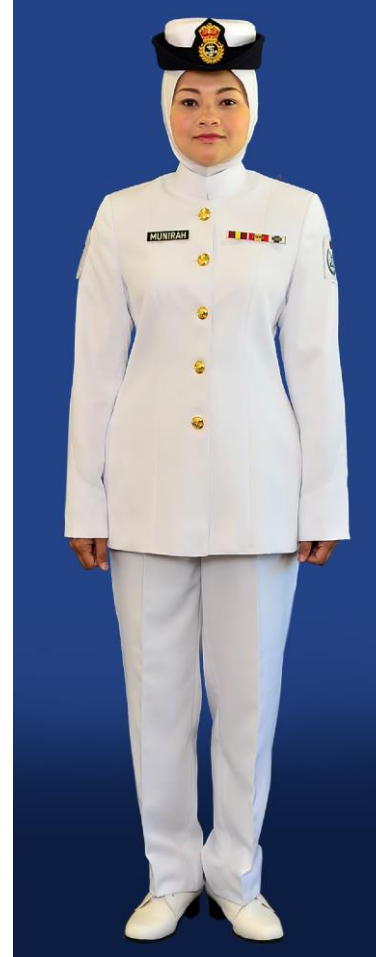
4. Bintara Muda dan Bintara Kanan.



Pandangan Sisi Kiri



Pandangan Hadapan



Pandangan Hadapan



Pandangan Sisi Kanan



TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	<b>Kepala</b> (Luar Istana)		<i>Peak Cap / Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap / Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap / Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap / Bowler Hat</i>	<i>Seaman Cap / Bowler Hat</i>
	(Dalam Istana)		Tanpa topi	Tanpa topi	Tanpa topi	Tanpa topi	Tanpa topi
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat	Epolet Kumpulan Laksamana	Epolet	Epolet	Epolet PW / Lencana Pangkat Lengan	Lencana Pangkat Lengan
		b. Lencana MPAT/MTAT	Dipakai oleh Pegawai Lulusan MPAT/MTAT atau setaraf Bagi Pakaian No.1B, No.2 dan No.2A Sahaja			Tiada	Tiada
		c. Lencana Ketukangan	Tiada	Tiada	Tiada	Lencana Ketukangan bagi Bintara Sahaja	Lencana Ketukangan
		d. Lencana Pengiktirafan	Pegawai Memerintah / Mantan Pegawai Memerintah dan Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)			PW TLDM / Mantan PW TLDM dan Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)	Pujian PTL (bagi yang layak sahaja)
		e. Lencana Kepakaran	Lencana yang diiktiraf oleh ATM dan Perkhidmatan sahaja				
		f. Pingat	Pingat yang dianugerahkan kepada Pegawai dan Askar Laskar yang layak sahaja kecuali yang hadir istiadat pengurniaan dikecualikan dari memakai Pingat dan Darjah kebesaran				
		g. Pita Pingat	Dipakai bersama Pakaian No. 1B bagi Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara sahaja				Tiada

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
		h. Tanda Nama	Dipakai bersama Pakaian No. 1B bagi Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara sahaja				Tiada
		i. Butang	Butang No.1 Kumpulan Laksamana	Butang No.1 Pegawai dan PW		Butang No.1 Bintara	Tiada
		j. Selempang anugerah (tertakluk kepada penganugerahan)	Kumpulan Laksamana yang dianugerahkan sahaja	Tiada	Tiada	Tiada	
		k. <i>Aiguillette</i>	Kumpulan Laksamana (Dipakai disebelah bahu kanan)	Pembantu Penasihat Pertahanan, Juruiring dan Pegawai Yang Melaksanakan Upacara Istiadat Perkahwinan sahaja (Dipakai disebelah bahu kiri)		Tiada	
		l. Reben Hitam dan Putih	Tiada				Dipakai oleh LK ke bawah sahaja
		m. <i>Lanyard</i> Putih	Tiada				Dipakai oleh LK ke bawah sahaja
		n. Sarung Tangan Putih	Dipakai oleh Pegawai dan Pegawai Waran sahaja kecuali bagi Pakaian No. 1A dan No. 1B				Tiada
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	a. Pedang Istiadat Lengkap	Dipakai oleh Pegawai sahaja kecuali Pakaian No. 1A dan No. 1B			Tiada	Tiada
		b. Kain Hitam	Dipakai oleh Pegawai Wanita, Pegawai Waran, Bintara dan Laskar Kanan Wanita untuk Pakaian No. 1A				Tiada
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Potong Putih	Dipakai oleh Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara sahaja				

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
		b. Kasut Potong Hitam	Tiada				Dipakai oleh LK ke bawah sahaja
		c. Kasut Tumit Tinggi Hitam	Dipakai oleh Pegawai Wanita, Pegawai Waran, Bintara dan Laskar Kanan Wanita untuk Pakaian No. 1A				Tiada
		d. Stokin Putih	Dipakai oleh Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara sahaja				Tiada
		e. Stokin Hitam	Tiada				Dipakai oleh LK ke bawah sahaja
5.	<b>Aksesori</b>		Pemakaian aksesori tidak dibenarkan				

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Istiadat Penganugerahan Pingat, Bintang dan Darjah Kebesaran.
2. Istiadat Mengarak Panji-Panji.
3. Istiadat Meletak Kalungan Bunga sempena sambutan Hari Pahlawan (peringkat Persekutuan sahaja).
4. Istiadat Pengkebumian SPB YDP Agong dan SPB YDP Raja Permaisuri Agong, DYMM Sultan/Raja-Raja dan DYMM Sultanah/Raja Perempuan, TYT Yang di-Pertua Negeri dan isteri serta Pembesar-Pembesar Negara. Ini hanya melibatkan pegawai-pegawai yang terlibat sebagai Pembawa Darjah-Darjah Kebesaran.
5. Perbarisan-perbarisan istiadat dan lain-lain acara yang menetapkan pakaian ini dipakai.
6. Persidangan hari pertama Mahkamah Tentera bagi perbicaraan Pegawai.
7. Tertakluk kepada arahan semasa.

0410. **Pakaian No. 2 (Bush Jacket).**

1. Pegawai dan Pegawai Waran.



**Pegawai Berbendera**



**Pegawai Kanan**



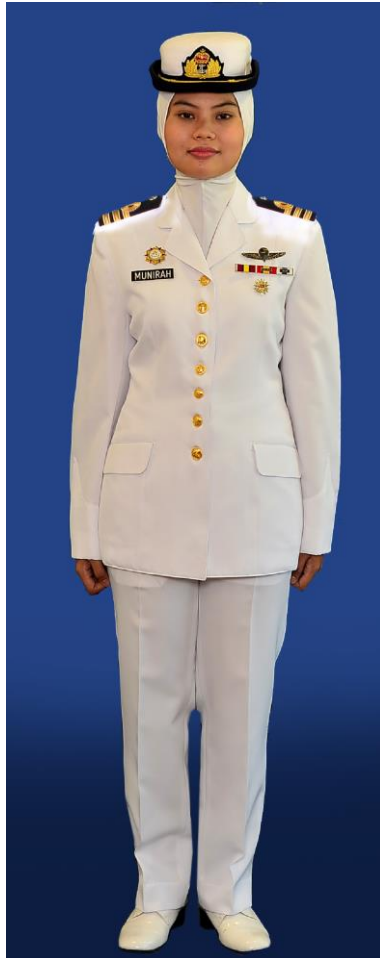
**Pegawai**



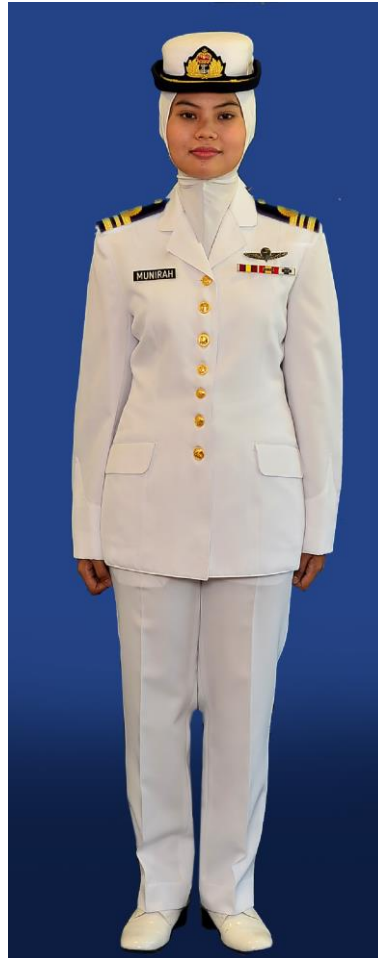
**Pegawai Waran**

TERHAD

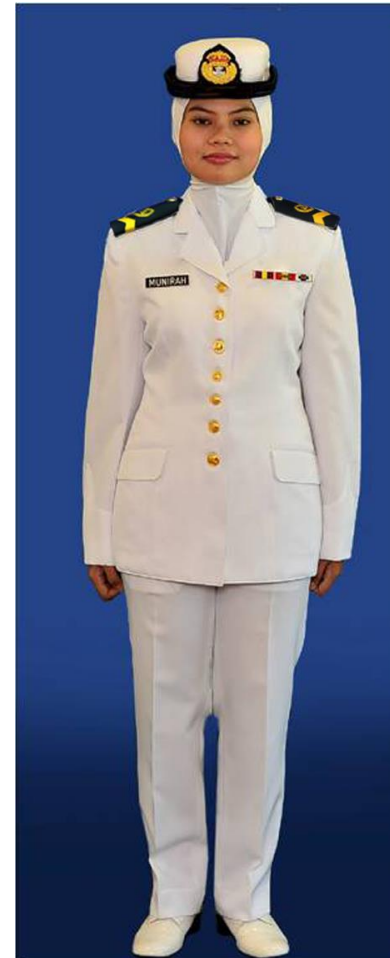
2. Pegawai dan Pegawai Waran Wanita.



**Pegawai Kanan**



**Pegawai**



**Pegawai Waran**

4 - 22

TERHAD

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				LK dan ke bawah	
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	
1.	<b>Kepala</b>		<i>Peak Cap/ Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap/ Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap/ Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap/ Bowler Hat</i>	Tiada	
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat	Epolet Kumpulan Laksamana	Epolet	Epolet	Epolet PW sahaja	Tiada	
		b. Lencana MPAT/MTAT	Dipakai oleh Pegawai Lulusan MPAT / MTAT atau setaraf Sahaja				Tiada	Tiada
		c. Lencana Pengiktirafan	Lencana dianugerahkan kepada Pegawai dan Pegawai Waran (bagi yang dilantik dan layak sahaja)				Tiada	Tiada
		d. Lencana Kepakaran	Lencana yang diiktiraf oleh ATM dan Perkhidmatan sahaja				Tiada	Tiada
		e. Tanda Nama	Dipakai oleh Pegawai dan Pegawai Waran sahaja				Tiada	Tiada
		f. Pita Pingat	Pingat dianugerahkan kepada Pegawai dan Pegawai Waran yang layak sahaja				Tiada	Tiada
		g. Butang	Butang No. 2 Kumpulan Laksamana	Butang No. 2 Pegawai dan PW			Tiada	Tiada
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	a. Kepala Tali Pinggang	Kepala Tali Pinggang untuk Kumpulan Laksamana	Kepala Tali Pinggang untuk Kumpulan Pegawai dan Askar Laskar (PW sahaja)			Tiada	

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
		b. Tali Pinggang Putih	Dipakai oleh Pegawai dan Pegawai Waran sahaja				Tiada
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Potong Putih	Dipakai oleh Pegawai dan Pegawai Waran sahaja				Tiada
		b. Kasut Potong Hitam	Tiada				Tiada
		c. Stokin Putih	Dipakai oleh Pegawai dan Pegawai Waran sahaja				Tiada
		d. Stokin Hitam	Tiada				Tiada
5.	<b>Aksesori</b>		Dibenarkan pemakaiannya seperti di dalam <b>Kembaran A kepada Bab 2</b>				Tiada

**Pemakaian**. Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Mahkamah Tentera.
2. Acara-acara atau majlis-majlis rasmi yang menetapkan pakaian ini dipakai.
3. Tertakluk kepada arahan semasa.

0411. **Pakaian No. 2A – Pakaian Kerja Harian Putih (Rasmi).**

1. Pegawai dan Pegawai Waran.



**Pegawai**



**Pegawai Wanita**



**Pegawai Waran**



**Pegawai Waran Wanita**



TERHAD

2. Bintangara dan Laskar Kanan ke Bawah.



Pandangan Hadapan



Pandangan Sisi Kiri



Pandangan Hadapan



Pandangan Sisi Kanan

TERHAD

3. Pakaian Seragam Wanita Mengandung TLDM.



**Pegawai / Pegawai  
Waran Wanita**



**Bintara / Laskar Kanan  
Ke Bawah**

4 - 27

TERHAD

0412. **Pakaian No. 2A – Pakaian Kerja Harian Putih (Tidak Rasmi dan Harian).**

1. Pegawai dan Pegawai Waran.



**Pegawai**



**Pegawai Wanita**



**Pegawai Waran**



**Pegawai Waran Wanita**

TERHAD

2. Bintara dan Laskar Kanan ke Bawah.



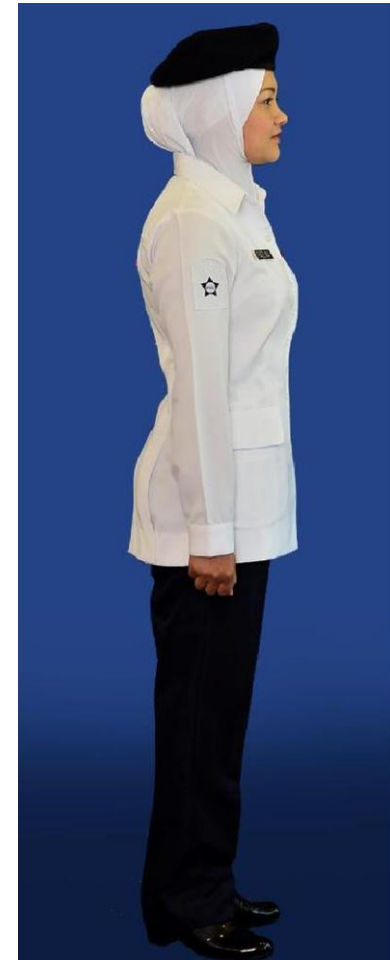
**Pandangan Sisi Kiri**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Sisi Kanan**

TERHAD

3. Pakaian Seragam Wanita Mengandung TLDM.



**Pegawai / Pegawai  
Waran Wanita**



**Pandangan Belakang**



**Bintara / Laskar Kanan  
Ke Bawah**

4 - 30

TERHAD

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat					
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah	
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	
1.	<b>Kepala</b>		<i>*Peak Cap/ Bowler Hat/ Beret</i>	<i>*Peak Cap/ Bowler Hat/ Beret</i>	<i>* Peak Cap/ Bowler Hat/ Beret</i>	<i>* Peak Cap/ Bowler Hat/ Beret</i>	<i>*Seaman Cap/ Bowler Hat/ Beret</i>	
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat	Epolet Kumpulan Laksamana	Epolet	Epolet	Epolet PW / Lencana Pangkat Lengan bagi Bintara	Lencana Pangkat Lengan	
		b. Lencana Ketukangan	Tiada	Tiada	Tiada	Lencana Ketukangan bagi Bintara Sahaja	Lencana Ketukangan	
		c. Lencana MPAT/MTAT	Dipakai oleh Pegawai Lulusan MPAT / MTAT atau setaraf Sahaja				Tiada	Tiada
		d. Lencana Pengiktirafan	Pegawai Memerintah / Mantan Pegawai Memerintah dan Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)				PW TLDM / Mantan PW TLDM dan Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)	Pujian PTL (bagi yang layak sahaja)
		e. Lencana Kepakaran	Lencana yang diiktiraf oleh ATM dan Perkhidmatan sahaja					
		f. Tanda Nama	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Askar Laskar					
		g. Pita Pingat	Pingat dianugerahkan kepada Pegawai dan Askar Laskar yang layak sahaja					
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	a. Tali Pinggang Putih	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Askar Laskar					
		b. Gancu	Kepala tali pinggang untuk kumpulan Laksamana	Kepala tali pinggang untuk kumpulan Pegawai dan Askar Laskar				

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Potong Putih	Dipakai oleh Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara sahaja				Tiada
		b. Kasut Potong Hitam <i>Oxford</i>	Tiada				Dipakai oleh LK ke bawah
		c. Kasut But Tumit Tinggi Hitam Berzip	Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar Wanita kecuali yang mengandungi				
		d. Kasut Wanita Mengandung	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Askar Laskar Wanita mengandungi				
		e. Stokin Putih	Dipakai oleh Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara sahaja				Tiada
		f. Stokin Hitam	Dipakai oleh Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara Wanita Sahaja				Dipakai oleh LK ke bawah
		g. Sarung Kaki	Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar Wanita mengandungi				
5.	<b>Aksesori</b>	Dibenarkan pemakaiannya seperti di dalam <b>Kembaran A kepada Bab 2</b>					

**\*Nota:** Pemakaian aksesori kepala bergantung kepada situasi berikut:

- a. Aktiviti Rasmi - *Peak Cap, Bowler Hat* atau *Seaman Cap*.
- b. Aktiviti Harian - Beret.

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Pakaian Kerja Harian.
2. Acara-acara yang menetapkan pakaian ini dipakai.
3. Tertakluk kepada arahan semasa.

TERHAD

0413. Pakaian No. 2D – Pakaian Senyawa (Overall) Pegawai Jurutera / Pegawai Hidrografi TLDM.



Jurutera Lelaki



Jurutera Wanita



TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	<b>Kepala</b>		Beret / Helmet Keselamatan Jurutera TLDM			Tiada	Tiada
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Tanda Nama Bersulam	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai			Tiada	Tiada
		b. Tanda Perkhidmatan Bersulam	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai			Tiada	Tiada
		c. Lencana Pangkat	<i>Slip On</i> Bersulam Kumpulan Laksamana	<i>Slip On</i>	<i>Slip On</i>	Tiada	Tiada
3.	<b>Kaki</b>	a. <i>Half Cut Working Shoes</i>	Dipakai oleh Pegawai Jurutera TLDM			Tiada	Tiada
		b. <i>Kasut Hidrografi TLDM</i>	Dipakai oleh Pegawai Hidrografi			Tiada	Tiada
		c. <i>Socks Worsted Blue Black</i>	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai				
4.	<b>Aksesori</b>		Pemakaian tidak dibenarkan ketika bertugas kecuali <i>Torchlight</i> LED Pegawai Jurutera			Tiada	Tiada

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Melaksanakan kerja-kerja senggaraan / pengukuran di kapal atau di pangkalan.
2. Melaksanakan latihan Mengawal Kebanjiran dan Melawan Api (MKMA).

TERHAD

0414. Pakaian No. 2E – Pakaian Kerja Putih Provos Tentera Laut.



**Pandangan Sisi Kiri**



**Anggota Provos Lelaki**



**Anggota Provos Wanita**



**Pandangan Sisi Kanan**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala		Tiada			Beret / Topi Provos TLDM	Beret / Topi Provos TLDM
2.	Bahagian Atas Badan	a. Pangkat	Tiada			Epolet untuk PW / Lencana Pangkat Lengan untuk BK Ke bawah	Lencana Pangkat Lengan
		b. Lencana Ketukangan	Tiada			Lencana Ketukangan bagi Bintara sahaja	Lencana Ketukangan
		c. Lencana Pengiktirafan	Tiada			Lencana dianugerahkan kepada anggota yang layak sahaja	
		d. Tanda Nama	Tiada			Dipakai oleh anggota PROTELA.	
		e. Pita Pingat	Tiada			Pingat dianugerahkan kepada anggota yang layak sahaja	
		f. <i>Lanyard</i>	Tiada			Dipakai oleh anggota PROTELA.	
		g. Jaket PROTELA TLDM	Tiada			Dipakai oleh anggota PROTELA.	
		h. Jaket Sedia Ronda PROTELA TLDM	Tiada			Dipakai oleh anggota PROTELA	
3.	Bahagian Bawah Badan	a. Tali Pinggang PROTELA TLDM	Tiada			Dipakai oleh anggota PROTELA.	
		b. Sarung Senjata Kecil	Tiada			Dipakai oleh anggota PROTELA.	

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Potong Putih		Tiada		Dipakai oleh Bintara sahaja	Tiada
		b. Kasut But Sedia Ronda / <i>Spike Boot</i>		Tiada		Tiada	Dipakai oleh LK ke bawah
		c. Stokin Putih		Tiada		Dipakai oleh Bintara sahaja	Tiada
		d. Stokin Hitam		Tiada		Tiada	Dipakai oleh LK ke bawah sahaja
		e. Sarung Kasut Istiadat <i>Garters</i>		Tiada		Tiada	Dipakai oleh LK ke bawah
5.	<b>Aksesori</b>			Tiada		Dibenarkan pemakaiannya seperti di dalam <b>Kembaran A kepada Bab 2</b>	

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas di pintu-pintu gerbang di pangkalan atau Sel Tahanan.
2. Acara-acara yang menetapkan pakaian ini dipakai.

TERHAD

0415. **Pakaian No. 2G – Pakaian Tukang Masak TLDM.**



**Pakaian Pegawai Warena**



**Pakaian Bintara**



**Pakaian LK Ke Bawah**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala		Tiada			Topi Tukang Masak	
2.	Bahagian Atas Badan	Pangkat	Tiada			Lencana Pangkat Lengan di dada kiri	
3.	Bahagian Bawah Badan	Apron Tukang Masak TLDM	Tiada			Dipakai oleh anggota Tukang Masak	
4.	Kaki	a. <i>Half Cut Working Shoes</i>	Tiada			Dipakai oleh anggota Tukang Masak	
		b. Stokin Hitam	Tiada			Dipakai oleh anggota Tukang Masak	
5.	Aksesori		Tiada			Pemakaian tidak dibenarkan ketika bertugas	

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas di rumah-rumah masak TLDM.
2. Acara-acara yang menetapkan pakaian ini dipakai.

TERHAD

0416. Pakaian No. 2H / 2J – Pakaian Sukan Putih / Biru Jurulatih Jasmani.



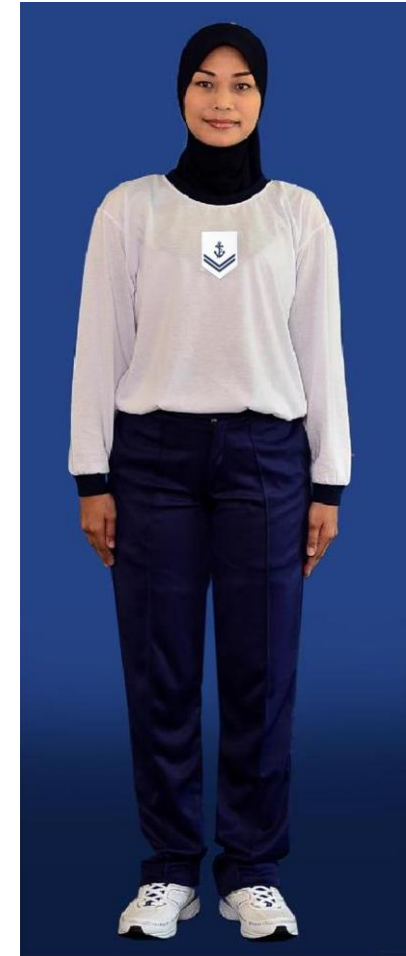
**Pakaian Putih Lelaki**



**Pakaian Putih Wanita**



**Pakaian Biru Lelaki**



**Pakaian Biru Wanita**

4 - 40  
TERHAD

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala		Tiada				
2.	Bahagian Atas Badan	Pangkat	Tiada			Lencana Pangkat Lengan di bahagian tengah dada	
3.	Bahagian Bawah Badan		Tiada				
4.	Kaki	a. Kasut Jurulatih Sukan	Tiada			Dipakai oleh Jurulatih Jasmani	
		b. Stokin Putih	Tiada			Dipakai oleh Jurulatih Jasmani	
5.	Aksesori		Tiada			Pemakaian tidak dibenarkan ketika bertugas kecuali jam tangan	

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas di pusat-pusat latihan TLDM.
2. Melaksanakan aktiviti sukan di markas/unit.
3. Acara-acara menetapkan pakaian ini dipakai.



TERHAD

0417. Pakaian No. 2K – Pakaian Senyawa (Overall) TLDM.



**Pakaian Senyawa Lelaki**



**Pakaian Senyawa Wanita**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala			Tiada			Beret
2.	Bahagian Atas Badan			Tiada			Tiada
3.	Bahagian Bawah Badan			Tiada			Tiada
4.	Kaki	a. Kasut Potong Hitam		Tiada			Dipakai oleh Askar Laskar lelaki
		b. Kasut But Tumit Tinggi Hitam Berzip		Tiada			Dipakai oleh Anggota Wanita
		c. <i>Half Cut Working Shoes</i>					Dipakai oleh anggota Tred Kejuruteraan
		d. Stokin Hitam		Tiada			Dipakai oleh semua peringkat Askar Laskar
5.	Aksesori						Pemakaian tidak dibenarkan ketika bertugas

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Melaksanakan kerja-kerja *shipwright* di kapal.
2. Melaksanakan kerja-kerja senggaraan atau pembersihan di pangkalan.
3. Melaksanakan latihan Mengawal Kebanjiran dan Melawan Api (MKMA).

TERHAD

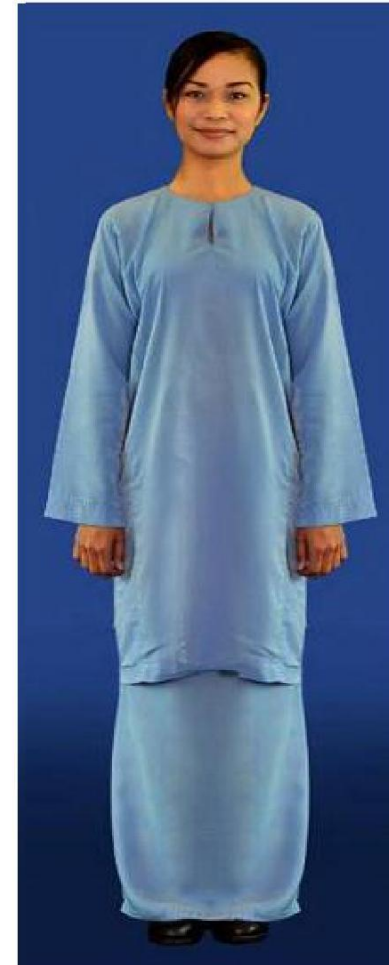
0418. Pakaian No. 2L – Pakaian Kebangsaan.



**Pakaian Kebangsaan  
Lelaki**



**Pakaian Kebangsaan  
Wanita (Bertudung)**



**Pakaian Kebangsaan  
Wanita (Tidak Bertudung)**

4 - 44

TERHAD

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala		Tiada				Songkok bagi anggota lelaki dan Tudung atau Selendang bagi anggota wanita
		Lencana Songkok	Tiada				Dipakai oleh Anggota Lelaki
2.	Bahagian Atas Badan	Butang Baju Melayu	Tiada				Berbutang 5
3.	Bahagian Bawah Badan	Sampin	Tiada				Dipakai oleh Anggota Lelaki
4.	Kaki	a. Sandal	Tiada				Dipakai oleh Anggota Lelaki
		b. Kasut Tumit Tinggi Hitam	Tiada				Dipakai oleh Anggota Wanita
5.	Aksesori		Dibenarkan pemakaiannya seperti di dalam <b>Kembaran A kepada Bab 2</b>				

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Menghadiri majlis-majlis keagamaan di pusat-pusat latihan dan Pangkalan Pangkalan TLDM atau masjid.
2. Acara-acara menetapkan pakaian ini dipakai.

TERHAD

0419. Pakaian No. 2M – Pakaian Pelayaran Lengkap TLDM.



**Anggota Lelaki**



**Anggota Wanita**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala		Kep Pelayaran				
2.	Bahagian Atas Badan	Lambang Unit Bertenun	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Askar Laskar				
3.	Bahagian Bawah Badan		Tiada				
4.	Kaki	a. Kasut Pelayaran	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Askar Laskar				
		b. Stokin Hitam	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Askar Laskar				
5.	Aksesori		Pemakaian tidak dibenarkan ketika bertugas kecuali aksesori keselamatan				

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas di atas kapal layar KLD TUNAS SAMUDERA.
2. Acara-acara menetapkan pakaian ini dipakai.

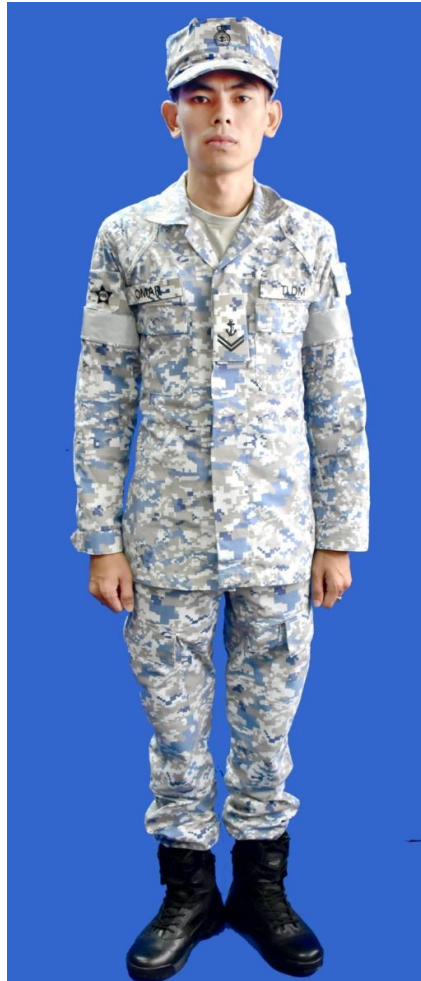
0420 – 0422 Simpanan.

0423. Pakaian No. 3A – Pakaian Operasi TLDM.

1. Lelaki.



Rutin Perbarisan



Rutin Pelayaran



Rutin Pangkalan



Rutin Bertindak

2. Wanita.



Rutin Perbarisan



Rutin Pelayaran



Rutin Pangkalan



Rutin Bertindak



TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	<b>Kepala</b>		<i>Cap</i> Pakaian Operasi TLDM (Semua Rutin Pemakaian) / <i>Anti Flash Gear Hood</i> (Stesen Bertindak) / <i>Jockey Cap</i> unit atau kapal (aktiviti tidak rasmi)				
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat di Bahagian Tengah Dada Bercorak Digital	<i>Slip On</i> Pakaian Operasi TLDM Kumpulan Laksamana	<i>Slip On</i> Pakaian Operasi TLDM Pegawai		<i>Slip On</i> Pakaian Operasi TLDM untuk PW dan Bintara	<i>Slip On</i> Pakaian Operasi TLDM LK ke bawah sahaja
		b. Pelapik Lencana Pengiktirafan	Lencana Pegawai Memerintah dan Mantan Pegawai Memerintah Sahaja			Tiada	Tiada
		c. Pelapik Lencana Kepakaran	Lencana yang diiktiraf oleh ATM dan Perkhidmatan sahaja				
		d. Pelapik Bendera Malaysia	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota yang mengikuti misi/operasi/latihan yang melibatkan Negara Asing				
		e. Tanda Nama Bercorak Pakaian Operasi TLDM	Tidak melebihi 9 aksara dan dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar				
		f. Tanda Perkhidmatan Bercorak Pakaian Operasi TLDM	Tulisan TLDM dan dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar				

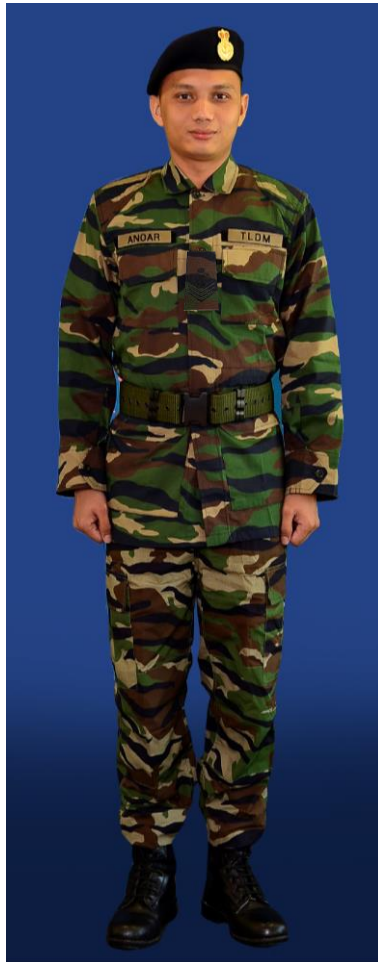
TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
		g. Lencana Ketukangan			Tiada		BK ke bawah pada bahagian lengan sebelah kanan
		h. Cakera Pengenalan Bulat atau Bujur ( <i>dog tag</i> ) dan rantai					Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	Tali Pinggang					Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Boot <i>Hi-Tech</i> Warna Hitam					Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar
		b. Stokin Biru Tua					Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar
		c. <i>Gaiters</i>					Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar
5.	<b>Aksesori</b>	a. <i>Inner</i> Lengan Pendek					Dipakai oleh Pegawai dan Anggota Askar Laskar Lelaki/Wanita
		b. <i>Inner</i> Lengan Panjang					Dipakai oleh Pegawai dan Anggota Askar Laskar Wanita sahaja

**\*Nota:** Pemakaian Pakaian No.3A Berlengan Panjang. Dibenarkan pemakaian hanya bagi Pegawai dan Askar Laskar Wanita sahaja mengikut rutin pakaian ini dipakai.

TERHAD

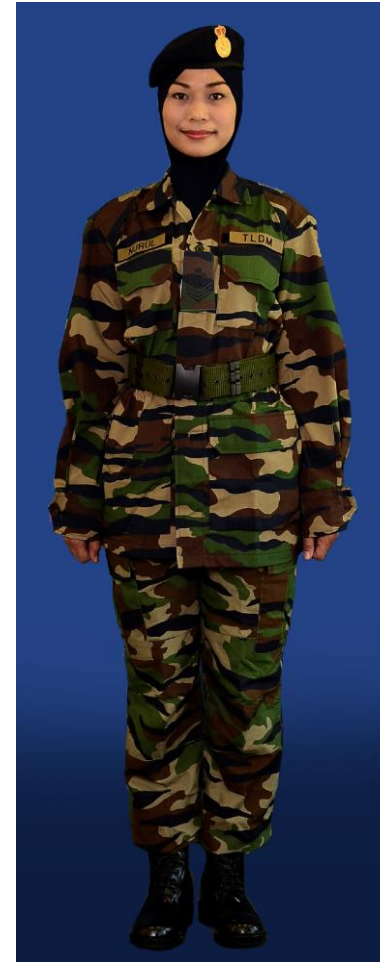
0424. Pakaian No. 3B – Pakaian Celoreng Pasukan Pertahanan Udara TLDM.



**Pakaian Celoreng Bintara dan Laskar Kanan**



**Pakaian Celoreng Tanpa Jaket**



**Pakaian Celoreng Wanita**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	<b>Kepala</b>	a. Beret / Topi	Beret / Topi Celoreng PPU TLDM				
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat di bahagian tengah dada	<i>Slip On</i> Celoreng Kumpulan Laksamana	<i>Slip On</i> Celoreng Pegawai		<i>Slip On</i> Celoreng untuk PW dan Bintara	<i>Slip On</i> Celoreng LK sahaja
		b. Pelapik Lencana Pengiktirafan	Lencana Pegawai Memerintah sahaja			Tiada	Tiada
		c. Pelapik Lencana Kepakaran	Tiada				
		d. Tanda Nama Bersulam	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PPU TLDM				
		e. Tanda Perkhidmatan Bersulam	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PPU TLDM				
		f. Cakera Pengenalan Bulat atau Bujur	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PPU TLDM				
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	Tali Pinggang kombat <i>Greenish Belt</i> 2000	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PPU TLDM				

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut <i>Spike Boot</i>	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PPU TLDM				
		b. Stokin Hitam	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PPU TLDM				
5.	<b>Aksesori</b>	a. Baju T Celoreng PPU	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PPU TLDM				
		b. Aksesori Tambahan	Pemakaian aksesori tidak dibenarkan ketika bertugas				

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas di pangkalan-pangkalan TLDM.
2. Melaksanakan latihan atau eksesis.

TERHAD

0425. Pakaian No. 3C – Pakaian Celoreng PASKAL *Camouflage Field Dress (CFD)*.



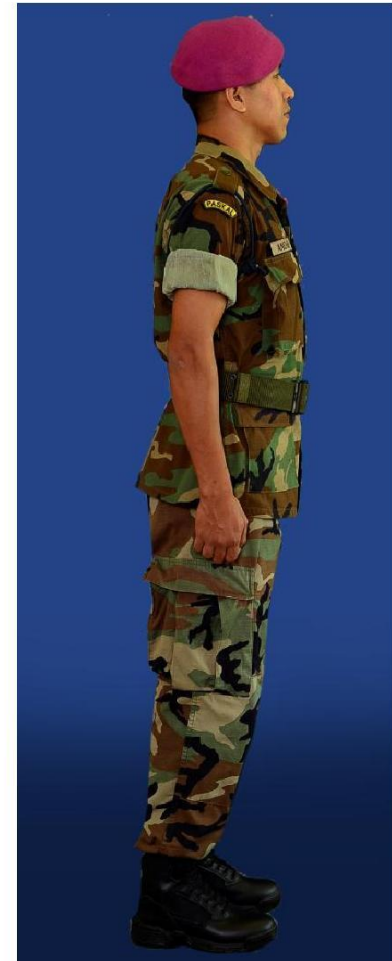
Pandangan Sisi Kiri



Pandangan Hadapan  
Dengan Jaket



Pandangan Hadapan  
Tanpa Jaket



Pandangan Sisi Kanan

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	<b>Kepala</b>		Beret PASKAL / <i>Jungle Hat</i>				
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat di bahagian tengah dada	<i>Slip On</i> Celoreng Kumpulan Laksamana	<i>Slip On</i> Celoreng Pegawai		<i>Slip On</i> Celoreng untuk PW dan Bintara	<i>Slip On</i> Celoreng LK sahaja
		b. Pelapik Lencana Pengiktirafan	Lencana Pegawai Memerintah			Tiada	Tiada
		c. Pelapik Lencana Kepakaran	Lencana yang diiktiraf oleh ATM dan Perkhidmatan sahaja				
		d. Tanda Nama Bersulam	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		e. Tanda Perkhidmatan Bersulam	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		f. Cakera Pengenalan Bulat atau Bujur	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		g. <i>Lanyard</i>	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		h. Lencana Bahu	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	Tali Pinggang kombat PASKAL (Belt Duty Rig)	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut But <i>HITECH PASKAL</i>	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		b. Stokin Biru Tua	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
5.	<b>Aksesori</b>	a. Baju T PASKAL	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		b. Khas (Pisau Komando, Gogal Mata PASKAL)	Pemakaian tertakluk kepada keperluan operasi / eksesais				
		c. Aksesori Tambahan	Pemakaian aksesori tidak dibenarkan ketika bertugas				

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas di pangkalan-pangkalan TLDM.
2. Melaksanakan latihan atau eksesais.



0426. Pakaian No. 3D / 3E – Sut Juruterbang / Jurumalim dan Kwartter Master Udara TLDM.



**Pandangan Sisi Kiri**



**Juruterbang / Jurumalim**



**Kwartter Master Udara**



**Pandangan Sisi Kanan**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala	a. Helmet Penerbangan <i>Bondom Alfa</i>	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
		b. Cermin mata <i>Polaroid</i> Krew Udara	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
		c. Sarung Kepala Krew Penerbangan	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
		d. <i>Instrument Hood</i> Krew Penerbangan	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
		e. Jam Tangan Krew Penerbangan	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
2.	Bahagian Atas Badan	a. Pangkat	<i>Slip On</i> Bersulam Kumpulan Laksamana	<i>Slip On</i> Pegawai		<i>Slip On</i> Pegawai Waren	Tiada
		b. Pelapik Lencana Pengiktirafan	Pegawai Memerintah sahaja			Tiada	
		c. Pelapik Lencana Kepakaran	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
		d. Lencana Lengan <i>Ensign</i>	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
		e. Lencana Unit Skuadron	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
		f. Sarung Tangan Penerbangan	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
3.	<b>Kaki</b>	a. Kasut But Krew Penerbangan	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
		b. Stokin biru tua	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
4.	<b>Aksesori</b>	a. Baju T Krew Penerbangan	Dipakai oleh semua Juruterbang / Jurumalim			Dipakai oleh semua Kuater Master Udara	Tiada
		b. Aksesori Tambahan	Pemakaian aksesori tidak dibenarkan ketika bertugas			Tiada	

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas di pangkalan-pangkalan TLDM.
2. Melaksanakan operasi, latihan atau eksesai.

TERHAD

0427. **Pakaian No. 3F – Pakaian Tempur PASKAL *Riding Suit***



**Pakaian Tanpa  
Perlengkapan**



**Pakaian Lengkap  
Dengan Perlengkapan**

4 - 61

TERHAD

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala	a. Sarung Kepala	Sarung Kepala Balaclava				
		b. Topi / Beret	Beret PASKAL / Topi Hitam				
2.	Bahagian Atas Badan	a. Tanda Nama	Tiada				
		b. Pangkat	Tiada				
3.	Bahagian Bawah Badan	a. Ves Kalis Peluru dan Ves Serangan Taktik PASKAL	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		b. Sarung Senjata Kecil PASKAL	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		c. Sarung Kelopak Senjata Kecil	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		d. Sarung Tangan Taktikal Paskal	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		e. Pedinding Siku	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut But HITECH Paskal	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		b. Sarung Kelopak Senjata Kecil	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		c. Pedinding Lutut Paskal	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
		d. Stokin Hitam	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PASKAL TLDM				
5.	<b>Aksesori</b>		Pemakaian aksesori tidak dibenarkan ketika bertugas				

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Melaksanakan tugas-tugas penyamaran.
2. Melaksanakan operasi, latihan atau eksesais di laut atau di kapal.
3. Acara-acara yang menetapkan pakaian ini dipakai.

0428. Pakaian No. 3G – Pakaian Krew Kapal Selam TLDM.



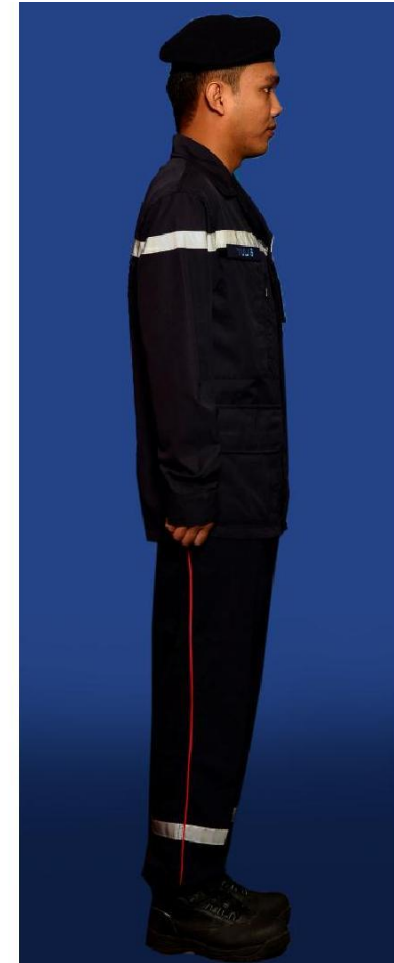
**Pandangan Sisi Kiri**



**Pegawai**



**Askar Laskar**



**Pandangan Sisi Kanan**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	<b>Kepala</b>	Beret	Dipakai oleh semua peringkat anggota				
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat	Dipakai oleh semua peringkat anggota dibahagian tengah dada.				
		b. Pelapik Lencana Pengiktirafan	Lencana Pegawai Memerintah	Tiada			
		c. Pelapik Lencana Kepakaran	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Anggota Kapal Selam				
		d. Tanda Nama Bersulam	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Anggota Kapal Selam				
		e. Tanda Perkhidmatan Bersulam	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Anggota Kapal Selam				
3.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Anggota Kapal Selam	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Anggota Kapal Selam				
		b. Stokin Hitam	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Anggota Kapal Selam				
4.	<b>Aksesori</b>		Pemakaian aksesori tidak dibenarkan bersama ketika bertugas				



## TERHAD

**Pemakaian**. Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Melaksanakan tugas-tugas di kapal selam.
2. Melaksanakan operasi, latihan atau eksesais.
3. Acara-acara yang menetapkan pakaian ini dipakai.

0429. **Pakaian No. 3H – Pakaian Operasi Provos Tentera Laut.**

1. Petugas Keselamatan Fizikal.



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Belakang**



**Pandangan Sisi Kanan**



**Pandangan Sisi Kiri**

TERHAD

2. Petugas Keselamatan fizikal Menggunakan Carbine M14.



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Belakang**



**Pandangan Sisi Kanan**



**Pandangan Sisi Kiri**

3. Petugas Trafik.



Pandangan Hadapan



Pandangan Belakang



Pandangan Sisi Kanan



Pandangan Sisi Kiri

TERHAD

4. Petugas Pengiring Bermotosikal.



Pandangan Hadapan



Pandangan Belakang



Pandangan Sisi Kanan



Pandangan Sisi Kiri

TERHAD

5. Pengiring Bermotosikal Istiadat.



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Belakang**



**Pandangan Sisi Kanan**



**Pandangan Sisi Kiri**

4 - 71

TERHAD

TERHAD

6. Pengiring Bermotosikal Jarak Jauh.



Pandangan Hadapan



Pandangan Belakang



Pandangan Sisi Kanan



Pandangan Sisi Kiri

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat					
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah	
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	
1.	<b>Kepala</b>		Tiada			Beret / Topi Provos TLDM	Beret / Topi Provos TLDM	
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat di bahagian tengah dada bercorak Digital	Tiada			<i>Slip On</i> untuk PW dan Lencana Lengan untuk BK Ke bawah	Lencana Lengan	
		b. Pelapik Lencana Kepakaran	Tiada			Lencana Kepakaran dipakai di bahagian lengan kanan berpangkat BK ke bawah sahaja		
		c. Pelapik Lencana Pengiktirafan	Tiada			Lencana dianugerahkan kepada anggota yang layak sahaja		
		d. Tanda Nama Bercorak Pakaian Operasi TLDM	Tidak Melebihi 9 Aksara dan Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar					
		e. Tanda Perkhidmatan Bercorak Pakaian Operasi TLDM	Tulisan TLDM dan Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar					
		f. <i>Lanyard</i>	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PROTELA					



TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	
		g. Jaket PROTELA TLDM	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PROTELA					
		h. Jaket Sedia Ronda PROTELA TLDM	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PROTELA					
		i. Sarung Tangan Sedia Ronda	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PROTELA					
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	a. Tali Pinggang PROTELA TLDM	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PROTELA					
		b. Sarung Senjata Kecil	Dipakai oleh Pegawai dan Anggota PROTELA					
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Boot Hi-Tech Warna Hitam	Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar					
		b. Stokin Biru Tua	Dipakai oleh Pegawai dan Askar Laskar					
		c. Sarung Kasut Istiadat <i>Garters</i>	Tiada					Dipakai oleh Anggota PROTELA berpangkat LK ke bawah

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Ketika bertugas di pintu-pintu gerbang pangkalan.
2. Acara-acara yang menetapkan pakaian ini dipakai.

0430 – 0432 Simpanan.

TERHAD

0433. **Pakaian No. 4 – Pakaian Rasmi Malam.**

1. Pegawai Berbendera dan Pegawai Kanan.



**Pandangan Sisi Kiri**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Sisi Kanan**

2. Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara.



**Pegawai Dengan Jacket**



**Pegawai Tanpa Jacket**



**Pegawai Waran / Bintara Dengan Jacket**



**Pegawai Waran / Bintara Tanpa Jacket**

3. Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara Wanita.



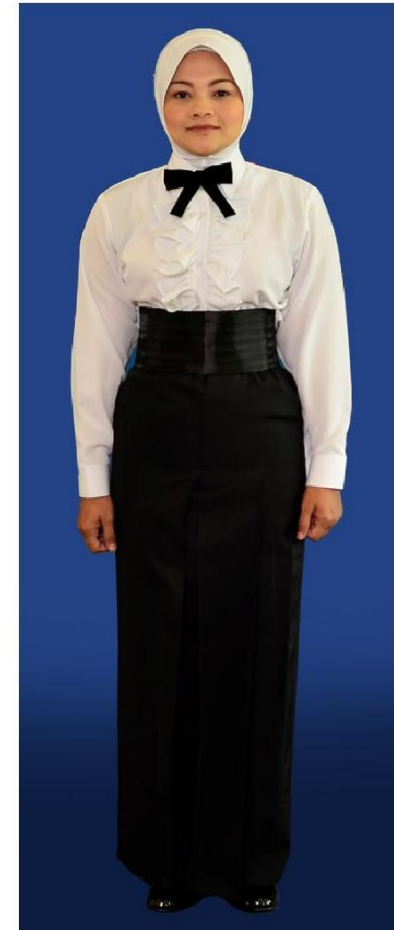
**Pegawai / Pegawai Waran  
Wanita Dengan Jaket**



**Pegawai / Pegawai Waran  
Wanita Tanpa Jaket**



**Bintara Wanita Dengan  
Jaket**



**Pegawai / Pegawai  
Waran Wanita Tanpa  
Jaket**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat					
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah	
(a)	(b)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	
1.	<b>Kepala</b> (Dipakai diluar Bangunan)		<i>Peak Cap</i> Kumpulan Laksamana	<i>Peak Cap / Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap / Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap / Bowler Hat</i>	Tiada	
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	a. Pangkat	Epolet Kumpulan Laksamana	Epolet	Epolet	Epolet untuk Pegawai Waran Sahaja	Tiada	
		b. Lencana Pengiktirafan	Pegawai Memerintah / Mantan Pegawai Memerintah dan Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)				PW TLDM / Mantan PW TLDM dan Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)	Tiada
		c. Lencana Kepakaran	Lencana yang diiktiraf oleh ATM dan Perkhidmatan sahaja					Tiada
		d. Buah Pingat	Pingat dianugerahkan kepada Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara yang layak sahaja					Tiada
		e. Butang	Butang No.2 Kumpulan Laksamana	Butang No.2 Pegawai		Butang No.2 PW dan Bintara	Tiada	
		f. Selempang Anugerah (tertakluk kepada Penganugerahan)	Kumpulan Laksamana yang dianugerahkan sahaja	Tiada	Tiada	Tiada	Tiada	
		g. Darjah Kebesaran	Kumpulan Laksamana dan Kepten TLDM yang dianugerahkan sahaja			Tiada	Tiada	Tiada

TERHAD

(a)	(b)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)
		h. <i>Aiguillette</i>	Kumpulan Laksamana (Dipakai disebelah bahu kanan)	Penasihat Pertahanan, Pembantu Penasihat Pertahanan, Juruiring dan Pegawai Yang Melaksanakan Upacara Istiadat Perkahwinan (Dipakai disebelah bahu kiri)		Tiada	Tiada
		i. <i>Bow tie</i>	Dipakai oleh semua Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara				
		j. <i>Kafling</i>	<i>Kafling</i> TLDM Kumpulan Laksamana	<i>Kafling</i> TLDM	Tiada		Tiada
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	a. Seluar Hitam	Seluar berwarna hitam dan mempunyai piping berwarna kuning keemasan dipakai oleh Kumpulan Laksamana dan Kepten TLDM		Seluar Hitam		Tiada
		b. Bengkung	Bengkung Pegawai			Bengkung Bintara	Tiada
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Potong Hitam <i>Oxford</i>	Dipakai oleh semua Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara sahaja				Tiada
		b. Kasut Tumit Tinggi Hitam	Dipakai oleh semua Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara Wanita sahaja				Tiada
		c. Stokin Hitam	Dipakai oleh semua Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara sahaja				Tiada
		d. Sarung Kaki	Dipakai oleh semua Pegawai, Pegawai Waran dan Bintara Wanita sahaja				Tiada
5.	<b>Aksesori</b>		Dibenarkan pemakaiannya seperti di dalam <b>Kembaran A kepada Bab 2</b>				Tiada

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Menghadiri majlis makan malam beradat perkhidmatan atau agensi luar.
2. Acara-acara yang menetapkan pemakaian pakaian seragam ini.

TERHAD

0434. **Pakaian No. 4A – Pakaian Malam Pegawai dan Askar Laskar (Rasmi).**

1. Pegawai Berbendera dan Pegawai Kanan.



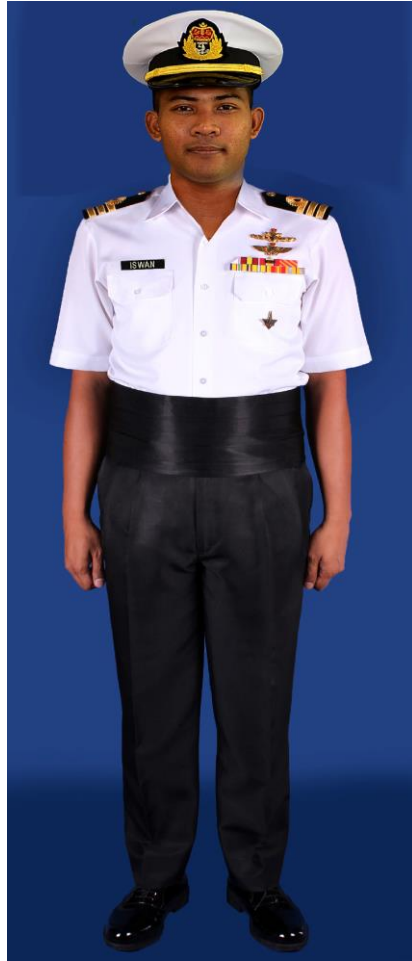
**Pegawai Berbendera**



**Kepten**

TERHAD

2. Pegawai dan Pegawai Waran.



**Pegawai**



**Pegawai Wanita**



**Pegawai Waran**



**Pegawai Waran Wanita**



TERHAD

3. Bintara Dan Laskar Kanan Ke Bawah.



**Bintara / Laskar Kanan Dan Ke Bawah**

**Bintara Wanita / Laskar Kanan Dan Ke Bawah**

0435. **Pakaian No. 4A – Pakaian Malam Pegawai dan Askar Laskar (Tidak Rasmi dan Harian).**

1. Pegawai Berbendera dan Pegawai Kanan.

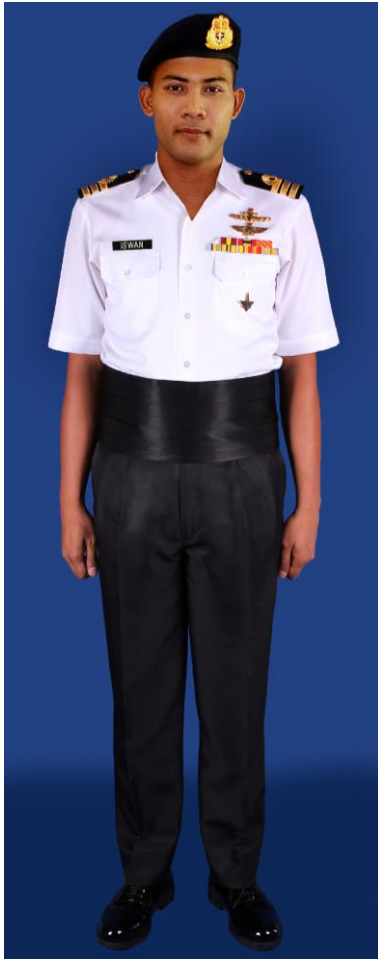


**Pegawai Berbendera**



**Kepten**

2. Pegawai dan Pegawai Waran.



**Pegawai**



**Pegawai Wanita**



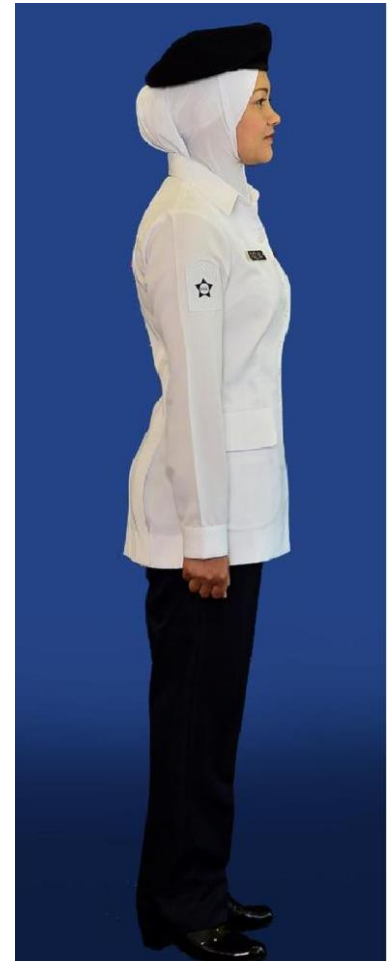
**Pegawai Waran**



**Pegawai Waran Wanita**

TERHAD

3. Bintara dan Laskar Kanan ke bawah.



**Bintara / Laskar Kanan Dan Ke Bawah**

**Bintara Wanita / Laskar Kanan Dan Ke Bawah**

4. Pakaian Malam Provos Tentera Laut.



**Pandangan Sisi Kiri**



**Anggota Provos Lelaki**



**Anggota Provos Wanita**



**Pandangan Sisi Kanan**

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Kepala	a. *Peak Cap/ Bowler Hat/ Seaman Cap/Beret	Dipakai oleh semua peringkat Anggota				
		b. Topi Provos	Tiada			Dipakai oleh Anggota Protela Sahaja	
2.	Bahagian Atas Badan	a. Pangkat	Epolet Kumpulan Laksamana	Epolet	Epolet	Epolet / Lencana Pangkat Lengan	Lencana Lengan
		b. Lencana Ketukangan	Tiada	Tiada	Tiada	Lencana Ketukangan bagi Bintara Sahaja	Lencana Ketukangan
		c. Lencana MPAT / MTAT	Dipakai oleh Pegawai Lulusan MPAT / MTAT atau setaraf Sahaja			Tiada	Tiada
		d. Lencana Pengiktirafan	Pegawai Memerintah/Mantan Pegawai Memerintah dan Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)			PW TLDM/Mantan PW TLDM dan Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)	Pujian PTL (bagi yang dilantik dan layak sahaja)
		e. Lencana Kepakaran	Lencana yang diiktiraf oleh ATM dan Perkhidmatan sahaja				
		f. Tanda nama	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Askar Laskar				
		g. Pita Pingat	Pingat dianugerahkan kepada Pegawai dan Askar Laskar yang layak sahaja				
		h. Lanyard	Tiada			Dipakai oleh Anggota Protela Sahaja	
		i. Jaket PROTELA TLDM	Tiada			Dipakai oleh Anggota Protela Sahaja	
		j. Jaket Sedia Ronda TLDM	Tiada			Dipakai oleh Anggota Protela Sahaja	

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>	a. Seluar Hitam	Seluar berwarna hitam dan mempunyai piping berwarna kuning keemasan dipakai oleh Kumpulan Laksamana dan Kepten TLDM		Seluar Hitam			
		b. Bengkung	Bengkung Pegawai			Bengkung Bintara	Tiada	
		c. Tali Pinggang PROTELA TLDM	Tiada					Dipakai oleh Anggota Protela Sahaja
		d. Sarung Kecil Senjata	Tiada					Dipakai oleh Anggota Protela Sahaja
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Potong Hitam	Dipakai oleh semua Anggota Lelaki sahaja					
		b. Kasut But Tumit Tinggi Hitam Berzip	Dipakai oleh semua Anggota Wanita sahaja					
		c. Kasut But Sedia Ronda / <i>Spike Boot</i>				Dipakai oleh Anggota Protela Sahaja		
		d. Stokin Hitam	Dipakai oleh semua Peringkat Anggota					
		e. Sarung Kasut Istiadat <i>Garters</i>	Tiada					Dipakai oleh Anggota Protela Sahaja
5.	<b>Aksesori</b>	Dibenarkan pemakaiannya seperti di dalam <b>Kembaran A kepada Bab 2</b>						

## TERHAD

**\*Nota:** Pemakaian aksesori kepala bergantung kepada situasi berikut:

- a. Aktiviti Rasmi - *Peak Cap, Bowler Hat* atau *Seaman Cap*.
- b. Aktiviti Harian - Beret.

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas pada waktu malam di kapal yang berada di pelabuhan atau di pangkalan.
2. Acara-acara yang menetapkan pemakaian pakaian seragam ini.



TERHAD

0436. Pakaian No. 4B – Pakaian *Black Tie/Tuksedo*.



**Pandangan Hadapan  
Dengan Jaket**



**Pandangan Hadapan  
Tanpa Jaket**



**Pandangan Hadapan  
Dengan Jaket**

4 – 90

TERHAD

TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

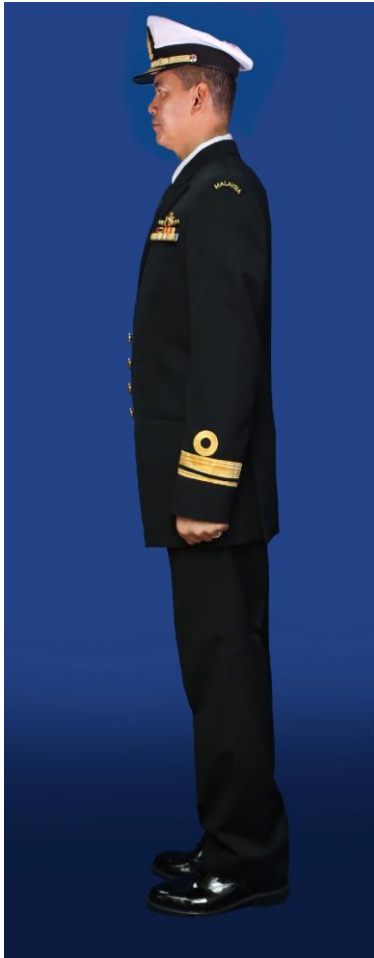
Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat				
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	<b>Kepala</b>		Tiada				
2.	<b>Bahagian Atas Badan</b>	Bengkung	Bengkung Pegawai	Tiada	Tiada		
3.	<b>Bahagian Atas Badan</b>		Tiada		Tiada		
4.	<b>Kaki</b>	Kasut Hitam	Dipakai oleh semua Kumpulan Laksamana dan Pegawai Kanan		Tiada		
5.	<b>Aksesori</b>		Dibenarkan pemakaiannya seperti di dalam <b>Kembaran A kepada Bab 2</b>				

**Pemakaian.** Dipakai semasa majlis-majlis rasmi yang memerlukan pemakaian *Black Tie*.

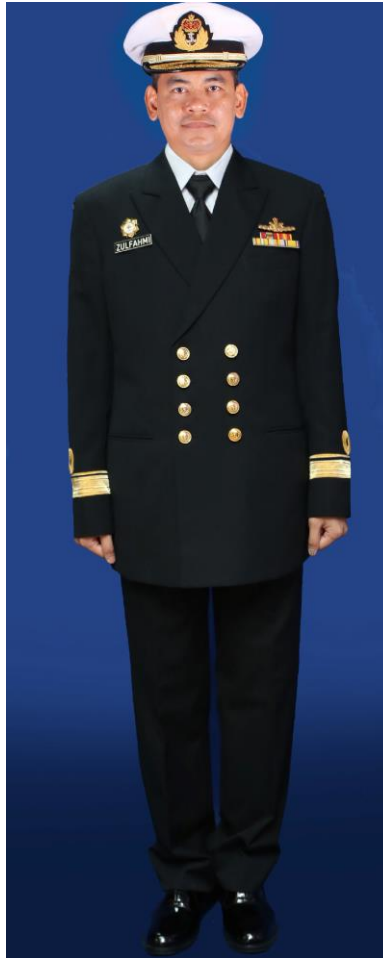
TERHAD

0437. **Pakaian No. 5 – Pakaian Seberang Laut.**

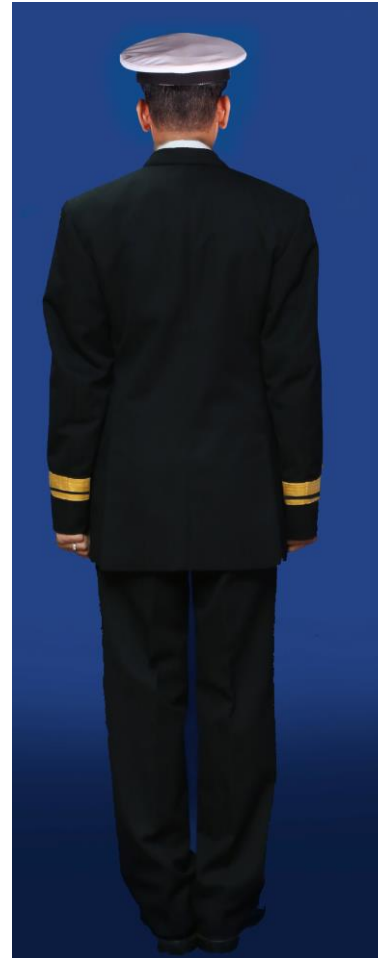
1. Pegawai Berbendera.



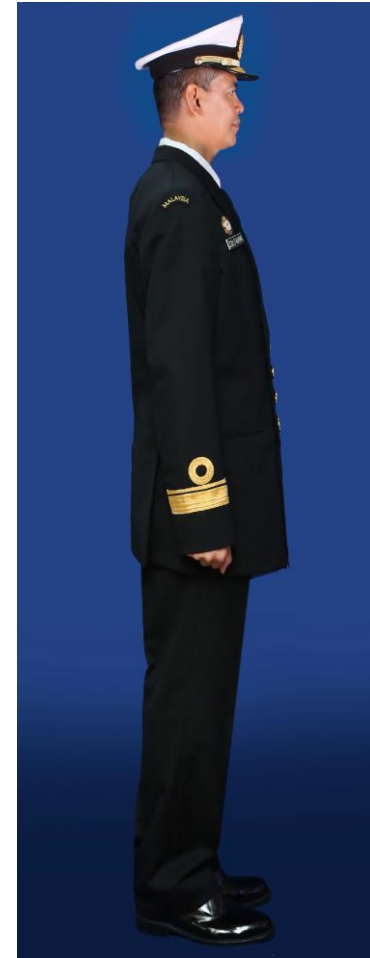
**Pandangan Sisi Kiri**



**Pandangan Hadapan**



**Pandangan Belakang**



**Pandangan Sisi Kanan**

TERHAD

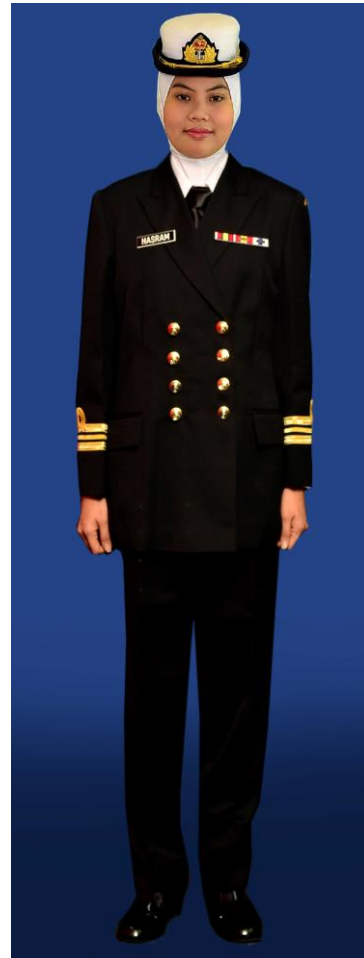
2. Pegawai dan Pegawai Wanita.



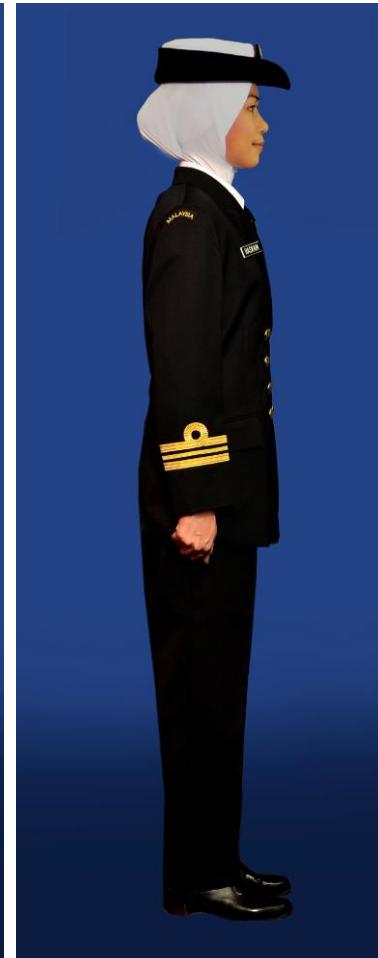
Pandangan Sisi Kiri



Pegawai



Pegawai Wanita



Pandangan Sisi Kanan

TERHAD

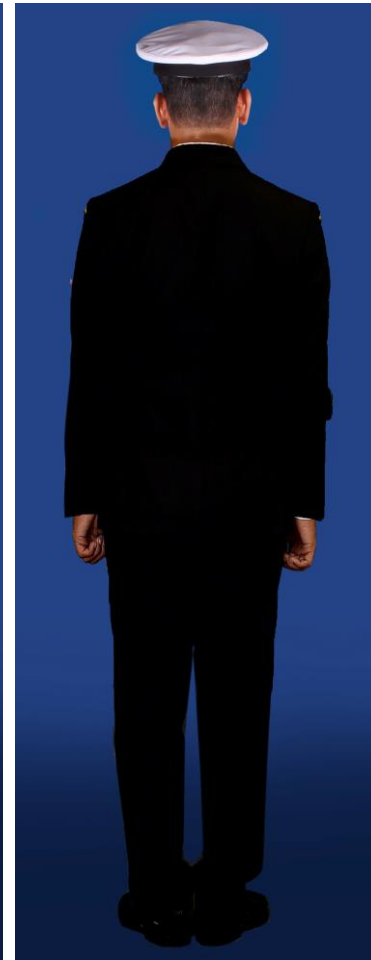
3. Pegawai Waran.



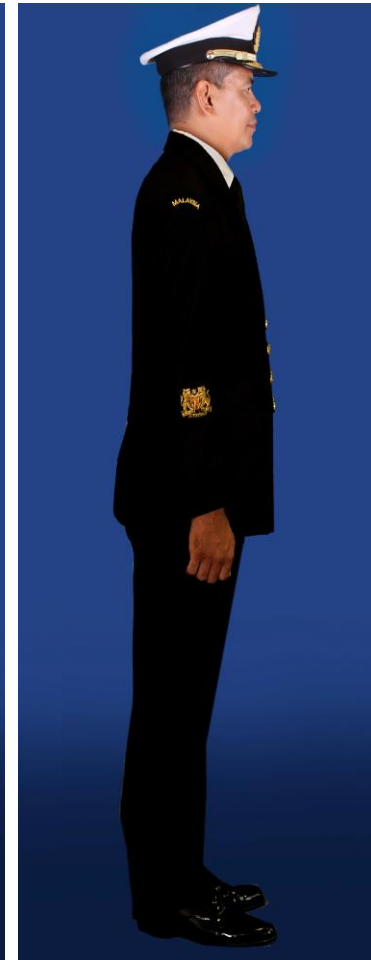
Pandangan Sisi Kiri



Pandangan Hadapan



Pandangan Belakang



Pandangan Sisi Kanan

4. Bintangara Muda dan Laskar Kanan ke bawah.



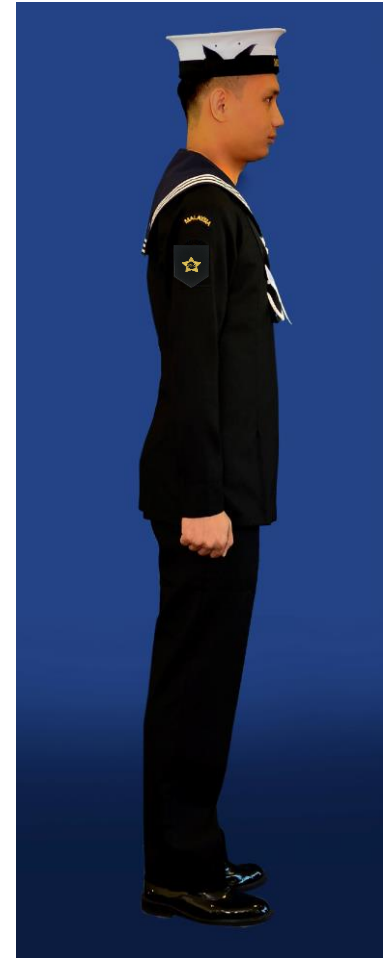
Pandangan Sisi Kiri



Pandangan Hadapan



Pandangan Hadapan



Pandangan Sisi Kanan

0438. Pakaian No. 5A - Pakaian Seberang Laut Istiadat.

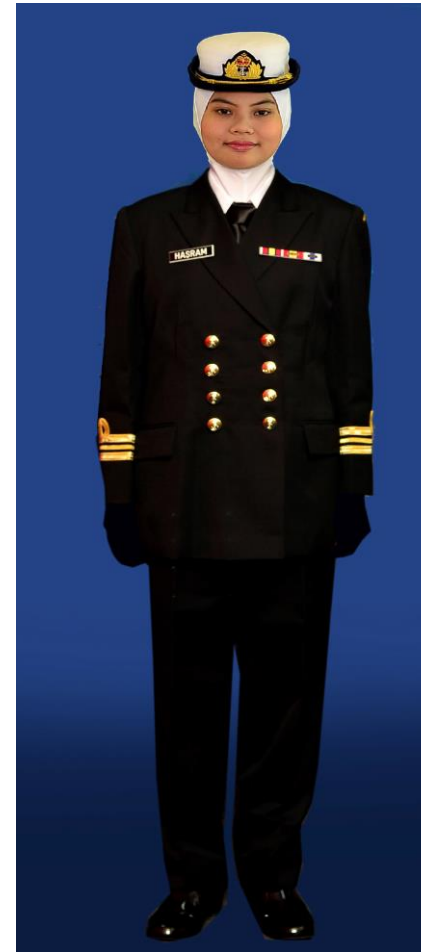
1. Pegawai.



**Pegawai Berbendera**



**Pegawai**



**Pegawai Wanita**

TERHAD

2. Askar Laskar.



**Pegawai Waran**



**Bintara**



**Laskar kanan**



TERHAD

**Perlengkapan.** Perlengkapan yang dipakai bersama dengan pakaian ini adalah seperti berikut:

Siri	Pemakaian Aksesori		Kumpulan Pangkat					
	Lokasi	Aksesori	Kumpulan Laksamana	Kept dan Kdr	Lt Kdr hingga Lt Muda	PW I hingga BM	LK dan ke bawah	
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	
1.	Kepala		<i>Peak Cap/ Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap/ Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap/ Bowler Hat</i>	<i>Peak Cap/ Bowler Hat</i>	<i>Seaman Cap/ Bowler Hat</i>	
2.	Bahagian Atas Badan	a. Pangkat	Pangkat di kiri dan kanan hujung lengan pakaian seragam			Lencana Pangkat Lengan	Lencana Pangkat Lengan	
		b. Lencana Pengiktirafan	Pegawai Memerintah dan Mantan Pegawai Memerintah (bagi yang dilantik sahaja)			PW TLDM/Mantan PW TLDM (bagi yang dilantik sahaja)	Tiada	
		c. Lencana Kepakaran	Lencana yang diiktiraf oleh ATM dan Perkhidmatan sahaja					
		d. Pita Pingat	Pingat dianugerahkan kepada Pegawai dan Askar Laskar yang layak sahaja					
		e. Lencana Bahu	Dipakai oleh semua Peringkat Anggota					
		f. <i>Aiguillette</i>	Kumpulan Laksamana sahaja	Penasihat Pertahanan sahaja	Pembantu Penasihat Pertahanan dan Juruiring sahaja	Tiada	Tiada	
		g. Epolet	Epolet separuh bagi kumpulan Laksamana	Tiada	Tiada	Tiada	Tiada	
		h. Reben Hitam dan <i>Lanyard</i> Putih	Tiada					Dipakai oleh LK ke bawah sahaja
		i. Sarung Tangan Biru Tua	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Askar Laskar bersama Pakaian No. 5A					

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
3.	<b>Bahagian Bawah Badan</b>		Tiada				
4.	<b>Kaki</b>	a. Kasut Potong Hitam <i>Oxford</i>	Dipakai oleh semua Pegawai dan Anggota Lelaki sahaja				
		b. Kasut But Tumit Tinggi Hitam Berzip	Dipakai oleh semua Pegawai dan Anggota Wanita sahaja				
		c. Stokin Hitam	Dipakai oleh semua peringkat Pegawai dan Anggota				
5.	<b>Aksesori</b>	Dibenarkan pemakaiannya seperti di dalam <b>Kembaran A kepada Bab 2</b>					

**Pemakaian.** Aktiviti-aktiviti yang memerlukan pakaian ini dipakai adalah seperti berikut:

1. Bertugas di luar negara.
2. Acara-acara yang menetapkan pemakaian pakaian seragam ini.

**PERLENGKAPAN**

0439. Perlengkapan pakaian seragam TLDM terdiri daripada aksesori utama dan tambahan yang dipakai bersama-sama dengan pakaian seragam. Pemakaiannya bergantung kepada keadaan dan jenis pakaian yang dipakai sepertimana yang telah ditetapkan di dalam tatacara pemakaian di dalam bab ini. Jenis-jenis perlengkapan pakaian seragam ditunjukkan di **BAHAGIAN 2, Bab 3 Perlengkapan (ms 1770 hingga 1801) dan Bab 4 Perlengkapan Tambahan (ms 1802 hingga 1960) Warta Kerajaan Jil. 56 bertarikh 6 Jan 2012.**

**SPESIFIKASI PAKAIAN**

0440. Asas reka bentuk pakaian seragam TLDM adalah bergantung kepada kesesuaian tugas dan keadaan persekitaran. Pemilihan material yang bersesuaian mestilah menepati ciri-ciri keselamatan dan keselesaan kepada anggota. Spesifikasi ini hendaklah dipatuhi oleh pihak-pihak yang berkenaan bagi tujuan pembekalan dan perkhidmatan. Spesifikasi lengkap dijelaskan dengan terperinci di dalam **Bab 6 – Spesifikasi Pakaian Seragam.**

**BAB 5**

**LENCANA, PINGAT DAN DARJAH KEBESARAN**

**PENDAHULUAN**

0501. Bab ini menerangkan mengenai pengenalan lencana, pingat dan darjah kebesaran yang diluluskan pada pakaian seragam TLDM. Selain itu, bab ini juga menerangkan susunan lencana, pingat dan darjah kebesaran mengikut keutamaan dan tatacara pemakaian. Pemakaian lain-lain lencana atau lambang yang tidak diluluskan adalah tidak dibenarkan kecuali dengan kelulusan pihak tertinggi TLDM.

**LENCANA**



0502. Pemakaian lencana pada pakaian seragam TLDM terdiri daripada lencana yang diiktiraf oleh ATM dan juga TLDM. Lencana yang diluluskan oleh ATM dan TLDM adalah seperti berikut:

1. Lencana Kelayakan Graduan Maktab Pertahanan Angkatan Tentera (MPAT).
2. Lencana Kelayakan Pegawai Lulusan Kursus Pemerintahan dan Staf Malaysia (KPSM), Maktab Turus Angkatan Tentera (MTAT).
3. Lencana Pujian Panglima Tentera Laut (PTL).
4. Lencana Pemerintah.
5. Lencana Pegawai Waran TLDM
6. Lencana Kepakaran.

TERHAD


0503. Lencana Pengiktirafan ATM

Lencana MPAT dan MTAT adalah satu tanda pengenalan terhadap tahap pendidikan yang dimiliki oleh Pegawai ATM semasa di dalam perkhidmatan. Bagi Pegawai graduan MPAT tempatan yang telah menghadiri kursus MTAT, kelayakan lencana hanyalah satu iaitu lencana MPAT mana yang tertinggi.



Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
1.	MPAT		<p>a. Dianugerahkan kepada Graduan MPAT.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1B, No. 2 dan No. 2A.</p>	<p>(1) Berbentuk dua bulat bujur berdiri di atas bintang empat belas yang berwarna kuning dengan lambang mahkota di atasnya dan lambang ATM di tengah-tengah.</p> <p>(2) Mempunyai simbol buku terbuka cogan kata "<b>BERSATU TEGUH</b>".</p>
2.	MTAT		<p>a. Dianugerahkan kepada Pegawai lulusan MTAT.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1B, No. 2 dan No. 2A.</p>	<p>Berlatar belakang lambang ATM berwarna kuning keemasan dengan logo MTAT berada ditengah-tengah.</p>

0504. Lencana Pengiktirafan TLDM

Lencana Pujian PTL, Lencana Pemerintah dan Lencana Pegawai Waran TLDM merupakan lambang pengiktirafan TLDM di atas kecemerlangan perkhidmatan warga TLDM dan pencapaian tertinggi seseorang Pegawai dan Pegawai Waran.

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
1.	Pujian Panglima Tentera Laut		<p>a. Dianugerahkan kepada Pegawai dan anggota LLP TLDM di atas perkhidmatan cemerlang yang ditunjukkan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk bujur daripada bulatan dalam dan luar dengan mahkota berwarna kuning keemasan kecuali yang berlatar belakang perkataan "Allah" dan "Muhammad" yang berwarna merah cili.</p> <p>(2) Berukuran 3 sm tinggi dan 2.5 sm lebar.</p> <p>(3) Empat bintang berbucu lima disusun dibahagian atas secara mendatar dengan perkataan "<b>TENTERA LAUT DIRAJA MALAYSIA</b>" disusun di bahagian bawah.</p> <p>(4) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>

TERHAD

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
2.	Pemerintah		<p>a. Sebagai lambang pengiktirafan TLDM kepada pegawai yang dilantik menjadi Pegawai Memerintah dan Mantan . Pegawai Memerintah yang telah menjawat jawatan tidak kurang 6 bulan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk kompas, dua lambang bunga padi berwarna kuning keemasan, dengan bintang berbucu lapan berwarna biru tua ditindan dengan lambang sauh dan perkataan "<b>SEKUTU BERTAMBAH</b>" dibawahnya.</p> <p>(2) Berukuran 4 sm panjang dan 4 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>
3.	Pegawai Waran TLDM		<p>a. Dianugerahkan kepada Pegawai Waran TLDM yang dilantik dan Mantan Pegawai Waran.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Reka bentuk sama seperti di Perenggan 2(1) dengan perkataan "<b>PEGAWAI WARAN TLDM</b>" di bawah lambang TLDM.</p> <p>(2) Berukuran 4 sm panjang dan 4 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>


0505. Lencana Kepakaran

Lencana kepakaran merupakan lencana yang dianugerahkan bagi mengiktiraf kemahiran warga TLDM di dalam kepakaran-kepakaran tertentu. Syarat-syarat kelayakan lencana ini diterangkan dengan terperinci di dalam BRL 1066 - Panduan Kerjaya Pegawai dan Askar Laskar.



Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
1.	Kepakaran Pegawai Peperangan		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai yang lulus Kursus Kepakaran Peperangan di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No. 3A No. 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk kapal, ombak, sauh bersilang yang dililit tali dan berlian berwarna kuning keemasan dengan mahkota berwarna kuning keemasan dan merah cili.</p> <p>(2) Berukuran 8 sm panjang dan 3.02 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>
2.	Kepakaran Sayap Penerbangan		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai yang lulus Kursus Penerbangan di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No. 3A</p>	<p>(1) Alas tapak daripada kain bulu biri berwarna hitam, berbentuk sayap dan bunga padi bersilang serta sauh yang disulam benang berwarna kuning keemasan.</p>





TERHAD

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
			No. 3D, No. 4, No. 4A dan No. 5.	<p>(2) Mahkota disulam benang kuning emas dan merah cili, dan berlian bersulan kain baldu berwarna merah dan biru.</p> <p>(3) Berukuran 10 sm panjang dan 4.5 sm lebar.</p> <p>(4) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>
3.	Kepakaran Pegawai Taktikal Udara TLDM		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai yang lulus Kursus Penerbangan Juru Malim di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No.3A, No. 3E, No. 4, No. 4A dan No. 5</p>	<p>(1) Berbentuk glob keemasan, sayap, sauh bersilang yang dililit tali, kompas dan berlian berwarna kuning keemasan.</p> <p>(2) Berukuran 7 sm panjang dan 2.8 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>



TERHAD

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
4.	Kepakaran Kapal Selam		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai dan anggota LLP yang lulus latihan kapal selam di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No.3A ,No. 3G, No 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Sauh dililit tali, kompas, sayap, berlian dan ikan lumba-lumba berwarna kuning keemasan, mahkota berwarna kuning keemasan dan merah cili.</p> <p>(2) Berukuran 5.6 sm panjang dan 3.2 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>
5.	PASKAL		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai dan anggota LLP yang lulus Kursus Asas PASKAL di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No. 3C, No. 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk kaki alat penyelam dengan sayap di kiri dan kanan. Berlatar belakang payung terjun dan sauh yang dilingkari tali diletakkan secara menegak berwarna kuning keemasan.</p> <p>(2) Berukuran 6 sm panjang dan 4 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>


TERHAD

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
6.	Kepakaran Pegawai Juruteknik Peluru (ATO) dan Juruteknik Peluru (AT)		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai dan anggota LLP yang lulus Kursus Kepakaran Juruteknik Peluru di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No.3A No. 4,No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk alat pernafasan yang diletakkan di bahagian tengah, dengan dua ikan todak berada dikiri dan kanan alat pernafasan serta bom pemusnah yang bersilang di bahagian belakang berwarna kuning keemasan.</p> <p>(2) Berukuran 3.5 sm panjang dan 2.5 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>
7.	Kepakaran Hidrografi		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai yang lulus Kursus Asas Hidrografi Penerbangan Juru Malim di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No. 4, No.3A,No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk lambang <i>sextant</i>, ombak, glob manuskrip dan berlian berwarna kuning keemasan dengan mahkota berwarna kuning keemasan dan merah cili serta bulatan bumi berwarna putih.</p> <p>(2) Berukuran 8 sm panjang dan 3 sm lebar.</p>

TERHAD

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
				(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.
8.	Kepakaran Pegawai Bekalan		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai yang lulus Kursus Lanjutan Pegawai Bekalan dan Kursus <i>Chartered Institute of Logistics And Transport Malaysia</i> (CILM).</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No.1, No.1B, No.2,No.2A,No.3A,No.4, No.4A dan No.5.</p>	<p>(1) Pemilihan reka bentuk mengambil kira 6 elemen terpenting dalam melambangkan kepakaran Pegawai Bekalan yang berkelayakan iaitu mahkota, sauh dan tali bersilang, kunci, rantai, bunga padi dan ombak.</p> <p>(2) <i>Insignia</i> dan <i>Miniature</i> untuk Pakaian Istiadat dan Kerja Harian adalah terletak dibahagian atas poket baju sebelah kiri dengan jarak 1 cm daripada pita pingat.</p>
9.	Kepakaran Penyelam Ranjau		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai dan anggota LLP yang lulus Kursus Penyelam Ranjau di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No.3A ,No. 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk bebola api 5 lingkaran ordnan dibahagian tengah dengan bunga padi berada dikiri dan kanan lencana. Berwarna kelabu.</p> <p>(2) Berukuran 3 sm panjang dan 3.5 sm lebar.</p>

TERHAD

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
				(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.
10.	Kepakaran <i>Explosive Ordnance Disposal</i> (EOD)		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai dan anggota LLP yang lulus Kursus EOD di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No. 4, No.3A ,No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk bom pemusnah berbentuk lima bucu dengan satu bunga padi dan dua petir bersilang di bahagian belakang bom pemusnah yang berwarna perak.</p> <p>(2) Berukuran 3.5 sm panjang dan 2.5 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>

TERHAD

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
11.	Kepakaran Asas dan Lanjutan Sayap Penerbangan		<p>a. Dianugerahkan kepada pegawai dan anggota LLP yang lulus Kursus Asas Penerjunan di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No.3A, No. 3C, No. 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk sayap dikiri dan kanandengan payung terjun dibahagian tengah-tengah lencana. Berwarna perak.</p> <p>(2) Berukuran 7 sm panjang dan 2.8 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>
12.	Jurutera Profesional		<p>a. Dianugerahkan kepada Pegawai TLDM yang mempunyai kepakaran kejuruteraan 'Ir'.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No.3A, No. 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Berbentuk sauh, bunga padi, zarah atom terampai dan perkataan 'INGENIEUR' berwarna kuning keemasan dan roda bergandar berwarna biru dan putih.</p> <p>(2) Berukuran 6 sm tinggi dan 3 sm lebar.</p>

TERHAD

Siri	Lencana	Gambarajah	Keterangan	Reka Bentuk
				(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.
13.	Kepakaran Kwartir Master Udara		<p>a. Dianugerahkan kepada anggota yang lulus Kursus Kwartir Master Udara di institusi ketenteraan.</p> <p>b. Dipakai pada Pakaian No. 1, No. 1B, No. 2, No. 2A, No.3A, No. 3E, No. 4, No. 4A dan No. 5.</p>	<p>(1) Alas tapak daripada kain bulu biri berwarna hitam, sauh yang dililit tali dikelilingi bulatan tali serta sayap dikiri dan kanan bersulam benang berwarna kuning keemasan.</p> <p>(2) Berukuran 6.5 sm panjang dan 6 sm lebar.</p> <p>(3) Terdapat 3 jenis reka bentuk lencana iaitu saiz besar, miniatur dan lencana pelapik.</p>

TERHAD

0506. **Lencana-Lencana Lain**

Terdapat beberapa jenis lencana lain yang dipakai bersama Pakaian Seragam TLDM. Lencana ini dipakai khusus untuk pakaian bertindak bagi kepakaran-kepakaran tertentu dan juga bersama perlengkapan pakaian seragam. Reka bentuk lencana diterangkan di dalam **BAHAGIAN 2, Bab 4 - Perlengkapan Tambahan (ms 1808 hingga 1864) Warta Kerajaan Jil. 56 bertarikh 6 Jan 2012.**



**TATACARA PEMAKAIAN LENCANA**

0507. Tatacara pemakaian lencana, pingat dan darjah kebesaran pada pakaian seragam dibahagikan kepada 4 bahagian. Setiap bahagian hanya dibenarkan disematkan lencana dan pingat tertentu mengikut kategori dan kekananan.

Siri	Bahagian	Jenis Lencana	Peraturan Pemakaian
1.	<b>Bahagian A</b> (Bahagian Atas Baju Sebelah Kanan)	a. Lencana Pemerintah. b. Lencana Pegawai Waran TLDM. c. Lencana-lencana lain yang dibenarkan oleh perkhidmatan dari masa ke semasa.	(1) Bahagian ini terletak di garis jahitan atas saku baju kanan sehingga ke paras bahu. Syarat pemakaian lencana ialah pada kedudukan tengah saku baju. Pemakaian lencana ditetapkan bermula pada jarak 1 sm daripada tanda nama. Jarak pemakaian 1 sm dikecualikan pada pakaian seragam yang menggunakan tanda nama yang bersulam atau bertenun. (2) Syarat penyematan juga dikecualikan khusus kepada pakaian seragam wanita, Pakaian <i>Jacket Double Breast</i> (No. 5) serta Pakaian Rasmi Malam (No. 4). (3) Bagi Pakaian Seragam Wanita, pemakaian lencana ditetapkan pada kedudukan di tengah tanda nama atau selari dengan bahagian atas pelapik pingat. Jarak sematan yang sesuai ialah 1sm dari tanda nama atau selari dengan bahagian atas pelapik pingat. (4) Bagi Pakaian <i>Jacket Double Breast</i> (No. 5), pemakaian lencana ditetapkan pada kedudukan di tengah tanda nama. Jarak sematan yang sesuai ialah 1sm dari tanda nama.

TERHAD

Siri	Bahagian	Jenis Lencana	Peraturan Pemakaian
			(5) Bagi Pakaian Rasmi Malam (No. 4), lencana miniatur disemat di tengah pelapik kolar jaket. Jarak sematan yang sesuai ialah 1sm selari dengan bahagian atas pelapik pingat miniatur.
2.	<b>Bahagian B</b> (Bahagian Bawah Baju Sebelah Kanan)	<p>a. Lencana Pemerintah.</p> <p>b. Lencana Pegawai Waran TLDM.</p> <p>c. Lencana-lencana lain yang dibenarkan oleh perkhidmatan dari masa ke semasa.</p>	<p>(1) Bahagian ini terletak di garis jahitan atas saku baju kanan sehingga ke bawah. Syarat pemakaian lencana ialah pada kedudukan di tengah saku baju. Pemakaian lencana ditetapkan pada jarak 2 sm di bawah penutup poket. Jarak pemakaian 2 sm dikecualikan pada pakaian seragam yang menggunakan tanda nama yang bersulam atau bertenun.</p> <p>(2) Syarat penyematan juga dikecualikan khusus kepada pakaian seragam wanita, Pakaian <i>Jacket Double Breast</i> (No. 5) serta Pakaian Rasmi Malam (No. 4).</p> <p>(3) Bagi Pakaian Seragam Wanita, pemakaian lencana ditetapkan pada kedudukan di tengah tanda nama atau selari dengan bahagian bawah pelapik pingat. Jarak sematan yang sesuai ialah 1sm dari tanda nama atau selari dengan bahagian bawah pelapik pingat.</p> <p>(4) Pakaian <i>Jacket Double Breast</i> (No. 5), pemakaian lencana ditetapkan pada kedudukan di tengah tanda nama. Jarak sematan yang sesuai ialah 1 sm di bahagian bawah tanda nama.</p> <p>(5) Bagi Pakaian Rasmi Malam (No. 4), lencana miniatur disemat di tengah pelapik kolar jaket. Jarak sematan yang sesuai ialah 1sm selari dengan bahagian bawah pelapik pingat miniatur.</p>

TERHAD

Siri	Bahagian	Jenis Lencana	Peraturan Pemakaian
3.	<p><b>Bahagian C</b> (Bahagian Atas Baju Sebelah Kiri)</p>	<p>a. Lencana Kepakaran (mengikut kekanan).</p> <p>b. Lencana-lencana lain yang dibenarkan perkhidmatan dari semasa ke semasa.</p>	<p>(1) Bahagian ini terletak di garis jahitan atas saku baju kiri sehingga ke paras bahu. Syarat pemakaian lencana ialah pada kedudukan tengah saku baju. Penyematan lencana hanya dibenarkan kepada dua kepakaran sahaja di bahagian ini mengikut kekananan. Pemakaian lencana ditetapkan bermula pada jarak 1cm daripada pelapik pingat atau pita pingat. Jarak pemakaian 1cm dikecualikan pada pakaian seragam yang menggunakan tanda nama yang bersulam atau bertenen. Lencana terkanan mestilah disemat pada kedudukan teratas manakala yang lain berada di bawah dengan jarak 1 sm di antara ruang penyematan.</p> <p>(2) Syarat penyematan juga dikecualikan khusus kepada Pakaian Seragam Wanita, Pakaian <i>Jacket Double Breast</i> (No. 5) serta Pakaian Rasmi Malam (No. 4).</p> <p>(3) Bagi Pakaian Seragam Wanita, pemakaian lencana ditetapkan pada kedudukan di tengah pelapik pingat atau pita pingat. Jarak sematan yang sesuai ialah 1sm dari pelapik pingat atau pita pingat.</p> <p>(4) Bagi Pakaian <i>Jacket Double Breast</i> (No. 5), pemakaian lencana ditetapkan pada kedudukan di tengah pelapik pita pingat. Jarak sematan yang sesuai ialah 1 sm dari pelapik pita pingat ke atas.</p> <p>(5) Bagi Pakaian Rasmi Malam (No. 4), lencana miniatur disemat di tengah pelapik kolar jaket. Jarak sematan yang sesuai ialah 1cm selari dari pelapik pingat miniatur.</p>

TERHAD

Siri	Bahagian	Jenis Lencana	Peraturan Pemakaian
4.	<b>Bahagian D</b> (Bahagian Bawah Baju Sebelah Kiri)	a. Lencana Pujian PTL. b. Lencana MPAT / MTAT. c. Lencana-lencana lain yang dibenarkan perkhidmatan dari semasa ke semasa.	<p>(1) Bahagian ini terletak di garis jahitan atas saku baju kiri sehingga ke bawah. Syarat pemakaian lencana ialah pada kedudukan di tengah saku baju. Penyematan lencana disemat secara menegak dengan Lencana Pujian PTL pada kedudukan teratas dan Lencana MPAT / MTAT berada di bawah. Pemakaian lencana ditetapkan pada jarak 0.5 sm di bawah penutup poket dan jarak antara ruang penyematan adalah 0.5 sm. Penetapan jarak pemakaian 2 sm hanya pada pakaian seragam yang menggunakan tanda nama yang bersulam atau bertenun. Penyematan lencana MPAT / MTAT dikecualikan untuk semua jenis Pakaian Istiadat No. 1, Pakaian Malam No. 4 dan Pakaian Seberang Laut No. 5.</p> <p>(2) Syarat penyematan juga dikecualikan kepada Pakaian Seragam Wanita, Pakaian No. 1 Askar Laskar, Pakaian <i>Jacket Double Breast</i> (No. 5) serta Pakaian Rasmi Malam (No. 4).</p> <p>(3) Bagi pakaian seragam wanita pemakaian lencana ditetapkan pada kedudukan di tengah pelapik pingat atau pita pingat. Jarak sematan yang sesuai ialah 1 sm di bahagian bawah pelapik pingat atau pita pingat.</p> <p>(4) Bagi Pakaian <i>Jacket Double Breast</i> (No. 5) pemakaian lencana ditetapkan pada kedudukan bawah poket baju. Jarak sematan yang sesuai ialah 1 sm di bahagian bawah poket baju.</p> <p>(5) Bagi Pakaian Rasmi Malam (No. 4), lencana miniatur disemat di tengah pelapik kolar jaket. Jarak sematan yang sesuai ialah 1sm selari dengan bahagian bawah pelapik pingat miniatur.</p>

## TERHAD

0508. Ilustrasi penetapan dan tatacara pemakaian lencana pada pakaian seragam TLDM ditunjukkan di dalam Gambarajah seperti di **Kembaran A.**

0509 – 0510 Simpanan.

**PINGAT DAN DARJAH KEBESARAN**

0511. Pemakaian pingat dan darjah kebesaran kepada anggota TLDM pada pakaian seragam TLDM terdiri daripada 3 jenis penganugerahan yang diberikan di peringkat ATM, Negeri dan Negara seperti berikut:

1. Darjah Kebesaran Bintang dan Pingat (DKBP) Persekutuan.
2. Darjah Kepahlawanan Angkatan Tentera (DKAT).
3. Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat (DKBP) Negeri-Negeri.

0512. Pemakaiannya hanya dibenarkan pada pakaian-pakaian berikut:

1. Pakaian Istiadat No. 1, No. 1A dan No. 1B.
2. Pakaian Kerja No. 2, No. 2A dan No. 2E.
3. Pakaian Malam No. 4 dan No. 4A.
4. Pakaian Seberang Laut No. 5 dan No. 5A.

0513. **Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat (DKBP) Persekutuan**. Ianya mengandungi sembilan kumpulan. Kumpulan-kumpulan tersebut adalah seperti berikut:

1. Darjah Kebesaran Diraja Dan Darjah Kerabat.
2. Darjah-Darjah Yang Mulia Pangkuan Negara.
3. Darjah-Darjah Yang Mulia Setia Mahkota Malaysia.

## TERHAD

4. Darjah Yang Mulia Jasa Negara.
5. Darjah-Darjah Yang Amat Dihormati Setia DiRaja.
6. Darjah Bakti.
7. Darjah-Darjah Gagah Perkasa.
8. Pingat Perkhidmatan Cemerlang Dan Kelakuan Terpuji.
9. Pingat-Pingat Peringatan.

0514. **Darjah Kepahlawan Angkatan Tentera (DKAT)**. Mempunyai lima pangkat seperti berikut:

1. Pertama - Panglima Gagah Angkatan Tentera (PGAT).
2. Kedua - Panglima Setia Angkatan Tentera (PSAT)
3. Ketiga - Pahlawan Angkatan Tentera (PAT).
4. Keempat - Kesatria Angkatan Tentera (KAT).
5. Kelima - Bentara Angkatan Tentera (BAT).

0515. **Susunan Kekananan Pingat dan Darjah Kebesaran**. Apabila seseorang anggota mendapat kurniaan persekutuan dan negeri, kurniaan persekutuan adalah diutamakan dan diikuti oleh kurniaan negeri-negeri mengikut tarikh kurniaan dizahirkan. Pingat-pingat peringatan hendaklah berada di kedudukan yang terakhir. Senarai susunan kekananan pingat dan darjah kebesaran diterangkan di dalam **Kembaran B**.

TERHAD

0516. **Lambang-Lambang Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat.** Anugerah yang dikurnia mengandungi lambang-lambang tertentu. Jenis lambang-lambang adalah berbeza di antara satu anugerah dengan yang lain. Lambang-lambang yang dimaksudkan adalah seperti berikut:

Siri	Lambang	Keterangan
1.	Kalung Darjah	Kalung darjah merupakan seutas 'rantai' besar yang diperbuat daripada perak atau gangsa dan adakalanya bersadur emas. Rupa bentuknya adalah berlainan antara satu jenis kalung dengan yang lain. Dibahagian tengah kalung bersangkutan sebuah lencana anugerah (Darjah DKM tidak ada Lencana Darjah).
2.	Selempang Darjah	Selempang darjah diperbuat daripada kain sutera dengan saiz dan warnanya yang berlainan. Di hujung selempang tersangkut sebuah lencana darjah anugerah.
3.	Bintang Darjah	Bintang darjah merupakan sebuah lencana yang diperbuat daripada perak, gangsa dan bersadur emas. Rupa bentuknya adalah berlainan antara satu jenis bintang darjah dengan yang lain.
4.	Lencana Darjah	Lencana darjah adalah lambang anugerah yang diperbuat daripada perak, gangsa dan bersadur emas. Lencana ini dibahagikan seperti berikut: <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Lencana yang disangkut di leher (<i>neck order</i>).</li> <li>b. Lencana yang sedia disangkut di kalung darjah atau selempang darjah.</li> <li>c. Lencana-lencana yang disangkut / dipakai di dada sebelah kiri.</li> </ol>



TERHAD

Siri	Lambang	Keterangan
5.	Pingat	<p>Pingat merupakan lambang anugerah yang diperbuat daripada emas, emas perak atau gangsa dan melambangkan anugerah yang diterima. Rupa bentuknya tertakluk kepada anugerah yang diterima dalam bentuk bulat dan bintang. Pingat ini adalah lambang lencana yang dipakai di dada sebelah kiri dan terbahagi kepada dua jenis:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a. Lencana pingat yang asal (besar). Dipakai pada waktu siang atau malam tertakluk kepada jenis pakaian seragam yang dipakai.</li> <li>b. Lencana pingat yang kecil (<i>miniatures</i>). Dipakai pada pakaian malam sahaja.</li> </ul>
6.	Roset	<p>Roset DKAT merupakan 'butang kecil' yang diberi bersama-sama dengan anugerah DKAT. Ianya diperbuat daripada perak bersadur emas. Cara memakainya ialah di pelapik dada sebelah kiri baju <i>lounge suit</i>.</p>
7.	Pita atau Reben	<p>Pita atau lebih dikenali dengan <i>bar reben</i> merupakan jahitan reben-reben anugerah disusun mengikut keutamaan berukuran lebih kurang 3 ½ sm x 1 sm.</p>
8.	Daun Palas	<p>Khas bagi anugerah Kepujian Perutusan Keberanian (KPK).</p>

**TATACARA PEMAKAIAN PINGAT DAN DARJAH KEBESARAN**

0517. Apabila seseorang Pegawai dan anggota LLP memakai pakaian seragam TLDM, pemakaian lambang-lambang Darjah, Bintang dan Pingat ditetapkan seperti berikut:

Siri	Pakaian	Lambang Darjah Kebesaran, bintang dan Pingat
1.	Pakaian Istiadat No. 1	a. Selempang. b. Bintang. c. Lencana Leher. d. Pingat yang asal (besar).
2.	Pakaian Rasmi Malam No. 4	a. Selempang. b. Bintang. c. Lencana Leher. d. Pingat jenis <i>miniature</i> (kecil).
3.	Pakaian Perkhidmatan No. 1B, Pakaian <i>Bush Jacket</i> No.2, Pakaian Kerja Harian Putih No.2A	Bar reben atau pita sahaja. Bagi pakaian No. 2 (atau setaraf) dikenakan dengan pingat-pingat yang asal (Bame) apabila menghadiri persidangan Mahkamah Tentera.
4.	<i>Lounge Suit / Black Tie</i>	Roset DKAT.

TERHAD

0518. **Pemakaian Lambang Dari Jenis Atau Kumpulan Sama Bagi Anugerah Persekutuan dan DKAT.** Apabila seseorang anggota dikurniakan lebih dari satu Darjah Kebesaran, atau Bintang Kehormatan atau Pingat Persekutuan yang sama jenis atau kumpulannya, pemakaiannya hanyalah SATU iaitu yang terkanan sekali.

0519. **Kalung Darjah.** Dipakai dengan Pakaian No.1 di waktu siang dan pada hari yang diisytiharkan “Hari Kalung” oleh JPM seperti Hari Pembukaan Parlimen atau Majlis Undangan Negeri atau Hari Pertabalan SPB Yang di-Pertuan Agong atau Sultan atau Yang di-Pertuan bagi sesuatu Negeri.

0520. **Peraturan Pemakaian.** Peraturan memakai lambang-lambang darjah kebesaran, bintang dan pingat diterangkan seperti berikut:

Siri	Lambang Darjah Kebesaran, bintang dan Pingat	Keterangan	Peraturan Pemakaian
1.	Kalung Darjah	Gambarajah di <b>Kembaran C.</b>	a. Tidak dibenarkan pakai selempang darjah bagi anugerah atau darjah yang sama dengan kalung. b. Selempang bagi anugerah atau darjah yang lain boleh dipakai, jika ada. c. Hanya satu kalung boleh dipakai pada sesuatu masa. d. Kalung dipakai dengan meletakkannya di atas kedua-dua bahu tergantung sama tinggi di atas dada dan di sebelah belakang, dengan lencana darjah yang terdapat pada kalung itu berada di tengah-tengah bahagian dada. e. Bahagian kalung yang melalui bahu hendaklah disusup di bawah epolet.

TERHAD

Siri	Lambang Darjah Kebesaran, bintang dan Pingat	Gambarajah	Peraturan Pemakaian
2.	Selempang Darjah		<p>a. <u>Darjah Kerabat DiRaja Malaysia (DKM) dan Darjah Utama Seri Mahkota Malaysia (DMN).</u></p> <p>(1) Diselempangkan dari kiri ke rusuk kanan.</p> <p>(2) Lencana darjah yang terdapat pada selempang disangkut pada reben di hujung selempang.</p> <p>(3) Selempang disusup di bawah epolet melalui bahu.</p> <p>(4) Untuk Pakaian No. 4, selempang dipakai di atas baju inner iaitu di bawah jaket dan di atas bengkung.</p> <p>b. <u>Darjah Lain-Lain.</u> Diselempangkan dari bahu kanan ke rusuk kiri. Peraturan pemakaiannya adalah sama dengan Darjah DKM dan DMN.</p>
3.	Bintang Darjah		<p>a. Bintang bagi sesuatu darjah kebesaran hendaklah disematkan di sebelah kiri lebih kurang di atas rusuk. Tidak lebih daripada tiga buah bintang boleh dipakai pada satu masa.</p> <p>(1) <u>Satu Bintang Darjah.</u> Dipakai di bawah saku baju sebelah kiri dengan penjuru bintang yang paling atas sekali terletak kira-kira suku inci dari pelapik saku.</p> <p>(2) <u>Dua Bintang Darjah.</u> Dipakai di bawah bintang yang pertama dengan kedudukan bucu bintang pertama bertemu dengan bucu bintang kedua.</p>

TERHAD

Siri	Lambang Darjah Kebesaran, bintang dan Pingat	Gambarajah	Peraturan Pemakaian
			<p>(3) <u>Tiga Bintang Darjah</u>. Bintang kedua dan ketiga dipakai di bawah bintang pertama. Bintang yang kedua dan ketiga itu hendaklah disematkan sama bahagi dan selari di bawah bintang yang pertama hingga menjadi bentuk tiga segi, iaitu dengan bintang terkanan sekali di atas dan yang kedua kanan di bawah sebelah kanan hampir tengah dada dan yang ketiga kanan di sebelah kiri rusuk.</p> <p>b. Bintang Darjah apabila dipakai dengan Pakaian No 4 (Mess Kit) adalah mengikut peraturan di atas dengan sedikit perbezaan di mana bintang-bintang disematkan rendah sedikit.</p>
4.	Lencana Leher		<p>a. <u>Pakaian No. 1 Istiadat:</u></p> <p>(1) Hanya boleh dipakai maksimum 3 lencana leher pada satu masa.</p> <p>(2) Digantung di leher dan dalam jaket (menggunkan reben kecil lencana) supaya lencana keluar di antara butang paling atas sekali dengan pencantuman kolar baju.</p> <p>(3) Rebennya dikeluarkan sedikit (kira-kira tiga per empat inci) daripada kolar baju.</p>

TERHAD

Siri	Lambang Darjah Kebesaran, bintang dan Pingat	Gambarajah	Peraturan Pemakaian
			<p>(4) Jika lebih dari satu (maksimum tiga), lencana yang terkanan digantung di atas dan yang kedua terkanan digantung dari dalam jaket di paras butang kedua jaket dengan rebennya dikeluarkan tiga per empat inci daripada lubang butang berkenaan. Bagi yang ketiga pula adalah sama seperti yang kedua tetapi di paras butang keempat jaket.</p> <p>b. <u>Pakaian Rasmi Malam No. 4.</u> Terdapat Pakaian No. 4 yang jenis inner menggunakan daci kupu-kupu. Lencana Leher dipakai tergantung di bawah kupu-kupu dengan rebennya terkeluar kira-kira tiga per empat inci. Bagi yang tidak mempunyai daci kupu-kupu ia dipakai di dalam jaket supaya lencana terkeluar dari bawah percantuman kolar dengan reben dikeluarkan tiga per empat inci.</p>
5.	Pingat-Pingat dan Lencana Dada	Gambarajah di <b>Kembaran D.</b>	<p>a. Semua pingat hendaklah disusun mengikut kekanannya dari kanan ke kiri dengan cara <i>court mounting</i>.</p> <p>b. <i>Court mounting</i> dipakai dengan kaki pusat diletakkan betul-betul di paras atas jahitan poket.</p> <p>c. Pingat-pingat disusun di atas pelapik pingat berwarna putih dan dipakai dengan permukaan hadapan keluar.</p> <p>d. Panjang <i>court mounting</i> berasaskan kepada susunan empat pingat (maksimum). Jika lebih dari 4 Pingat maka ia disusun dengan bertindih tidak melebihi 6 inci panjangnya.</p>

TERHAD

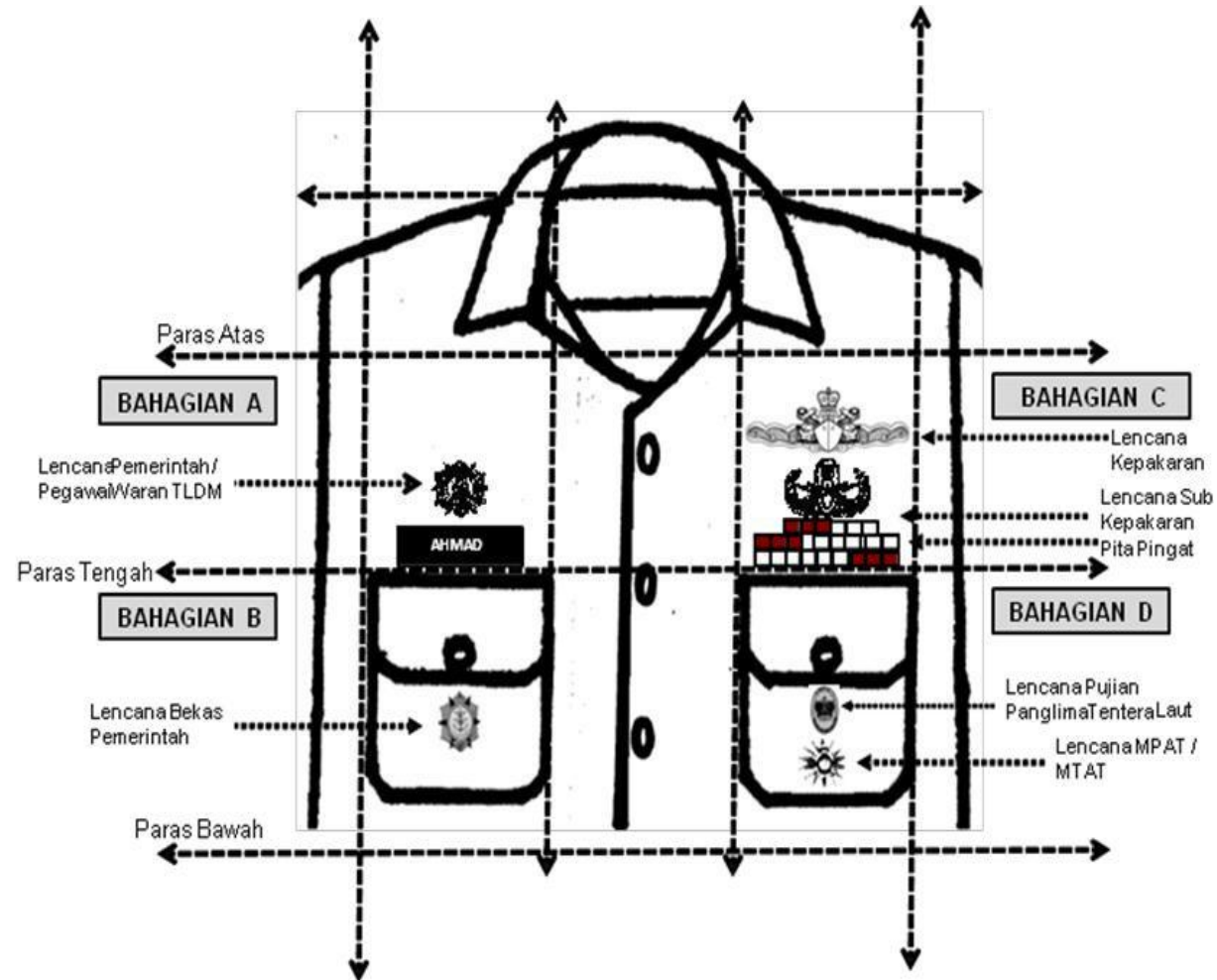
Siri	Lambang Darjah Kebesaran, bintang dan Pingat	Gambarajah	Peraturan Pemakaian
			<p>e. Lebar (ukuran dari bahagian atas pingat (<i>brooch</i> hingga ke kaki pingat) hendaklah dua inci setengah (2 ½ inci).</p> <p>f. Bagi Pakaian No. 4 pingat-pingat <i>miniature</i> digunakan dan cara-cara menyusunnya serupa dengan pingat-pingat asal besar.</p>
6.	Reben atau Pita Reben	Gambarajah di <b>Kembaran E.</b>	<p>a. Reben atau pita dipakai di atas jahitan saku kiri Pakaian No. 1B, Pakaian No. 2 dan Pakaian No. 2A.</p> <p>b. Penyusunan reben dan pita lebih dari satu adalah mengikut susunan ke kanan anugerah dengan yang terkanan sekali di sebelah kanan berturut-turut ke kiri mengikut kekanannya. Ia disusun di atas pelapik beralas kain putih.</p> <p>c. Baris reben yang disusun ini dipanggil palang atau bar. Setiap palang mestilah tidak melebihi empat jenis reben atau 6 inci panjangnya. Sekiranya lebih dari empat reben, dua, tiga atau empat palang digunakan seperti berikut:</p> <p>(1) <u>Lima Reben</u>. Dua reben terkanan di palang atas dan 3 reben di palang bawah.</p> <p>(2) <u>Enam Reben</u>. Empat reben di palang bawah dan 2 reben terkanan palang atas.</p> <p>(3) <u>Tujuh Reben</u>. Tiga reben terkanan di palang atas dan 4 reben di palang bawah.</p>

TERHAD

Siri	Lambang Darjah Kebesaran, bintang dan Pingat	Gambarajah	Peraturan Pemakaian
			<p>(4) <u>Sembilan Reben</u>. Menggunakan 3 palang, 2 reben di atas, 3 reben tengah dan 4 reben di bawah.</p> <p>(5) <u>Sepuluh Reben</u>. Menggunakan 3 palang, 2 reben di atas dan 4 reben di palang kedua dan ketiga.</p>
7.	Roset		Roset hanya menyertai penganugerahan DKAT. Ia dipakai pada <i>lounge suit</i> lengkap, dengan menyematkannya di pelapik dada sebelah kiri <i>single</i> atau <i>double breasted suit</i> .
8.	Daun Palas		Daun palas hanya dikurniakan untuk anugerah Kepujian Perutusan Keberanian (KPK). Lambang ini disematkan kepada reben Pingat Khidmat Bakti atau Pingat Peperangan. (Pingat Perkhidmatan Am (PPA) adalah salah satu pingat peperangan (kempen).



TATACARA PEMAKAIAN LENCANA



**SUSUNAN KEKANANAN DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT  
PERSEKUTUAN, NEGERI DAN PERKHIDMATAN**

<b>Siri</b>	<b>DKBP</b>	<b>Negeri</b>	<b>Gelaran</b>	<b>Pewartaan</b>
<b>(a)</b>	<b>(b)</b>	<b>(c)</b>	<b>(d)</b>	<b>(e)</b>
1.	Seri Pahlawan Gagah Perkasa (SP)	Persekutuan	-	29 Jul 1960
2.	Seri Maharaja Mangku Negara (SMN)	Persekutuan	Lelaki - Tun Wanita - Tun Isteri - Toh Puan Suami - Tiada	6 Ogos 1958
3.	Seri Setia Mahkota Malaysia (SSM)	Persekutuan	Lelaki - Tun Wanita - Tun Isteri - Toh Puan Suami - Tiada	15 Apr 1966
4.	Panglima Gagah Angkatan Tentera (PGAT)	DKAT	-	1983
5.	Darjah Bakti (DB)	Persekutuan	-	16 Jun 1975
6.	Panglima Mangku Negara (PMN)	Persekutuan	Lelaki - Tan Sri Wanita - Tan Sri Isteri - Puan Sri Suami - Tiada	16 Ogos 1958
7.	Panglima Setia Mahkota (PSM)	Persekutuan	Lelaki - Tan Sri Wanita - Tan Sri Isteri - Puan Sri Suami - Tiada	15 Apr 1966
8.	Panglima Jasa Negara (PJN)	Persekutuan	Lelaki - Datuk Wanita - Datuk Isteri - Datin Suami - Tiada	1 Jun 1995

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
9.	Panglima Setia Di Raja (PSD)	Persekutuan	Lelaki - Datuk Wanita - Datuk Isteri - Datin Suami - Tiada	3 Sep 1965
10.	Sri Sultan Ahmad Shah Pahang (SSAP)	Pahang	Lelaki - Dato' Sri Wanita - Dato' Sri Isteri - Datin Sri Suami - Tiada	24 Okt 1977
11.	Sri Indera Mahkota Pahang (SIMP)	Pahang	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	25 Mei 1977
12.	Seri Paduka Sultan Azlan (SPSA)	Perak	Lelaki - Dato' Seri Wanita - DiRaja Isteri - Dato' Seri Suami - DiRaja Datin Seri DiRaja Tiada	19 Apr 2000
13.	Dato' Seri Azlan (DSA)	Perak	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	2009
14.	Darjah Seri Panglima Cura SiManja Kini (SPCM)	Perak	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	15 Sep 1969
15.	Darjah Seri Paduka Mahkota Perak (SPMP)	Perak	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	12 Dis 1957

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
16.	Darjah Seri Panglima Taming Sari (SPTS)	Perak	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Panglima Isteri - Dato' Seri Suami - Panglima Datin Seri Tiada	1977
17.	Darjah Seri Setia Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu (SSMZ)	Terengganu	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - To' Puan Seri Suami - Tiada	18 Jun 2000
18.	Darjah Seri Paduka Mahkota Terengganu (SPMT)	Terengganu	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - To Puan Suami - Tiada	19 Jun 1962
19.	Darjah Dato' Bendahara Seri Jamalullail (DBSJ)	Perlis	Lelaki/ Wanita - Dato' Seri Di Isteri - Raja Suami - Bendahara Negara Tiada Tiada	
20.	Darjah Seri Setia Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullail (SSSJ)	Perlis	Lelaki - Dato' Seri Wanita - DiRaja Isteri - Dato' Seri Suami - DiRaja Datin Seri DiRaja Tiada	22 Jun 1995
21.	Darjah Setia Paduka Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullail (SPSJ)	Perlis	Lelaki - Dato' Seri Setia Wanita - DiRaja Isteri - Dato' Seri Setia Suami - DiRaja Tiada Tiada	

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
22.	Seri Paduka Mahkota Perlis (SPMP)	Perlis	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	21 Sep 1965
23.	Seri Paduka Mahkota Selangor (SPMS)	Selangor	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Paduka Isteri - Seri Suami - Datin Seri Tiada	1961
24.	Seri Sultan Sharafuddin Idris Shah (SSIS)	Selangor	Lelaki - Dato' Setia Wanita - Dato' Setia Isteri - Datin Paduka Suami - Setia Tiada	2002
25.	Seri Utama Negeri Sembilan (SUNS)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Utama Isteri - Dato' Seri Suami - Utama Datin Seri Tiada	2009
26.	Darjah Seri Utama Negeri Sembilan (SPNS)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Utama Isteri - Dato' Seri Suami - Utama Datin Seri Tiada	1978
27.	Seri Setia Tuanku Muhriz Yang Amat Terbilang (SSTM)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	2009

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
28.	Darjah Seri Paduka Tuanku Jaafar Yang Amat Terpuji (SPTJ)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	1984
29.	Seri Paduka Mahkota Johor (SPMJ)	Johor	Lelaki - Dato' Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	31 Jul 1886
30.	Sri Setia Sultan Ismail Johor (SSIJ)	Johor	Lelaki - Dato' Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	28 Okt 1974
31.	Seri Paduka Mahkota Kelantan (Al Muhammadi I) (SPMK)	Kelantan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1916
32.	Seri Paduka Jiwa Mahkota Kelantan (SJMK)	Kelantan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1925
33.	Seri Paduka Kesateria Mahkota Kelantan (SPKK)	Kelantan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1967
34.	Seri Paduka Setia Mahkota Kelantan (SPSK)	Kelantan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1967
35.	Bintang Keberanian Negeri Kedah (BPK)	Kedah	-	6 Dis 1955

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
36.	Seri Paduka Mahkota Kedah (SPMK)	Kedah	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	29 Feb 1964
37.	Seri Setia Di Raja Kedah (SSDK)	Kedah	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	21 Sep 1973
38.	Dato' Paduka Seri Setia Sultan Abdul Halim Muadzam Shah (DHMS)	Kedah	Lelaki - Dato' Paduka Wanita - Dato' Paduka Isteri - Datin Paduka Suami - Tiada	15 Jul 1983
39.	Darjah Yang Utama Pangkuan Negeri (DUPN)	Pulau Pinang	Lelaki - Dato' Seri Utama Wanita - Dato' Seri Utama Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	1 Ogos 1967
40.	Darjah Panglima Pangkuan Negeri (DPPN)	Pulau Pinang	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	2003
41.	Darjah Gemilang Pangkuan Negeri (DGPN)	Pulau Pinang	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	1996
42.	Seri Panglima Darjah Kinabalu (SPDK)	Sabah	Lelaki - Dato' Seri Panglima Wanita - Dato' Seri Panglima Isteri - Datin Seri Panglima Suami - Tiada	25 Sep 1970

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
43.	Darjah Utama Negeri Melaka (DUNM)	Melaka	Lelaki - Dato' Seri Utama Wanita - Dato' Seri Utama Isteri - Datin Seri Utama Suami - Tiada	1 Jun 1978
44.	Darjah Gemilang Seri Melaka (DGSM)	Melaka	Lelaki - Dato' Seri Wanita - Dato' Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	1 Jun 1978
45.	Darjah Cemerlang Seri Melaka (DCSM)	Melaka	Lelaki - Datuk Wira Wanita - Datuk Wira Isteri - Datin Wira Suami - Tiada	1 Jun 1978
46.	Satria Bintang Sarawak (SBS)	Sarawak	Lelaki - Pehin Sri Wanita - Pehin Sri Isteri - Tiada Suami - Tiada	2003
47.	Datuk Patinggi Bintang Kenyalang (DP)	Sarawak	Lelaki - Dato' Patinggi Wanita - Dato' Patinggi Isteri - Datin Patinggi Suami - Tiada	26 Jun 1973
48.	Datuk Amar Bintang Kenyalang (DA)	Sarawak	Lelaki - Datuk Amar Wanita - Datuk Amar Isteri - Datin Amar Suami - Tiada	
49.	Panglima Negara Bintang Sarawak (PNBS)	Sarawak	Lelaki - Datuk Sri Wanita - Datuk Sri Isteri - Datin Sri Suami - Tiada	10 Jul 1964



TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
50.	Seri Mahkota Wilayah (SMW)	Wilayah Persekutuan	Lelaki - Datuk Seri Wanita - Datuk Seri Isteri - Datin Seri Suami - Tiada	
51.	Panglima Setia Angkatan Tentera (PSAT)	DKAT	-	1983
52.	Darjah Sultan Ahmad Shah Pahang (DSAP)	Pahang	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	24 Okt 1977
53.	Darjah Indera Mahkota Pahang (DIMP)	Pahang	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	25 Mei 1967
54.	Dato' Paduka Cura SiManja Kini (DPCM)	Perak	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	15 Sep 1957
55.	Darjah Dato' Paduka Mahkota Perak (DPMP)	Perak	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	12 Dis 1957
56.	Darjah Dato' Pahlawan Taming Sari (DPTS)	Perak	Lelaki - Dato' Pahlawan Wanita - Dato' Pahlawan Isteri - Datin Suami - Tiada	1977
57.	Dato Setia Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu (DSMZ)	Terengganu	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - To Puan Suami - Tiada	18 Jun 2000

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
58.	Dato' Paduka Mahkota Terengganu (DPMT)	Terengganu	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - To Puan Suami - Tiada	19 Jun 1962
59.	Darjah Setia Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullai (DSSJ)	Perlis	Lelaki Dato' Paduka Wanita Dato' Paduka Isteri Datin Paduka Suami Tiada	22 Jun 1995
60.	Darjah Dato' Wira Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullai (DWSJ)	Perlis	Lelaki - Dato' Wira Wanita - Dato' Wira Isteri - Suami -	
61.	Darjah Paduka Mahkota Perlis (DPMP)	Perlis	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	
62.	Darjah Dato' Setia Tuanku Syed Putra Jamalullai (DSPJ)	Perlis	Lelaki - Dato' Wanita - Datin Isteri - Datin Suami - Tiada	13 Mei 1999
63.	Darjah Dato' Panglima Sirajuddin Jamalullai (DPSJ)	Perlis	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	13 Mei 1999
64.	Dato' Paduka Mahkota Selangor (DPMS)	Selangor	Lelaki - Dato' Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	1961

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
65.	Dato' Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah (DSSA)	Selangor	Lelaki - Dato' Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	1985
66.	Dato' Sultan Sharafuddin Idris Shah (DSIS)	Selangor	Lelaki - Dato' Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	2002
67.	Dato' Paduka Negeri Sembilan (DPNS)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	2009
68.	Darjah Setia Bakti Negeri Sembilan (DBNS)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	2011
69.	Darjah Dato' Setia Negeri Sembilan (DSNS)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1978
70.	Darjah Setia Tuanku Muhriz Yang Amat Gemilang(DSTM)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	2009
71.	Darjah Dato' Paduka Tuanku Jaafar (DPTJ)	Negeri Sembilan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1989

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
72.	Dato' Paduka Mahkota Johor (DPMJ)	Johor	Lelaki - Dato' Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	31 Jul 1886
73.	Dato' Setia Ismail Johor (DSIJ)	Johor	Lelaki - Dato' Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	28 Okt 1974
74.	Darjah Pahlawan Yang Amat Perkasa (PYGP)	Kelantan	-	1919
75.	Dato' Paduka Mahkota Kelantan (DPMK)	Kelantan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1916
76.	Dato' Paduka Jiwa Mahkota Kelantan (DJMK)	Kelantan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1925
77.	Dato' Paduka Kesateria Mahkota Kelantan (DPKK)	Kelantan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	30 Mac 1988
78.	Dato' Setia Mahkota Kelantan (DPSK)	Kelantan	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1967
79.	Darjah Gemilang Mahkota Kedah (DGMK)	Kedah	Lelaki - Dato' Wira Wanita - Dato' Wira Isteri - Datin Wira Suami - Tiada	2000

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
80.	Dato' Paduka Mahkota Kedah (DPMK)	Kedah	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	29 Feb 1964
81.	Dato' Setia Di Raja Kedah (DSDK)	Kedah	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	21 Jan 1973
82.	Darjah Yang Mulia Pangkuan Negeri (DMPN)	Pulau Pinang	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	1 Ogos 1967
83.	Darjah Setia Pangkuan Negeri (DSPN)	Pulau Pinang	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	16 Jul 1976
84.	Panglima Gemilang Darjah Kinabalu (PGDK)	Sabah	Lelaki - Datuk Wanita - Datuk Isteri - Datin Suami - Tiada	25 Sep 1970
85.	Darjah Mulia Seri Melaka (DMSM)	Melaka	Lelaki - Datuk Wanita - Datuk Isteri - Datin Suami - Tiada	1 Ogos 1971
86.	Panglima Gemilang Bintang Kenyalang (PGBK)	Sarawak	Lelaki - Datuk Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	4 Mei 1970

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
87.	Darjah Jasa Bakti Sarawak (DJBS)	Sarawak	Lelaki - Datu Wanita - Datin Paduka Isteri - Datin Suami - Tiada	4 Sep 1997
88.	Panglima Setia Bintang Sarawak (PSBS)	Sarawak	Lelaki - Dato' Wanita - Dato' Isteri - Datin Suami - Tiada	2003
89.	Darjah Pangkuan Seri Melaka (DPSM)	Melaka	Lelaki - Datuk Wanita - Datuk Isteri - Datin Suami - Tiada	2010
90.	Panglima Mahkota Wilayah (PMW)	Wilayah Persekutuan	Lelaki - Datuk Wanita - Datuk Isteri - Datin Suami - Tiada	2007
91.	Pahlawan Angkatan Tentera (PAT)	DKAT		1983
92.	Johan Mangku Negara (JMN)	Persekutuan		16 Ogos 1958
93.	Johan Setia Mahkota (JSM)	Persekutuan		5 Apr 1966
94.	Johan Setia Di Raja (JSD)	Persekutuan		3 Sep 1965
95.	Setia Ahmad Shah Pahang (SAP)	Pahang		24 Okt 1977
96.	Setia Mahkota Pahang (SMP)	Pahang		25 Mei 1967
97.	Darjah Paduka Cura SiManja Kini (PCM)	Perak		15 Sep 1969
98.	Darjah Paduka Mahkota Perak (PMP)	Perak		12 Dis 1957
99.	Setia Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu (SMZ)	Terengganu		19 Jun 1962
100.	Setia Mahkota Terengganu (SMT)	Terengganu		26 Jun 1973
101.	Darjah Setia Mahkota Perlis (SMP)	Perlis		21 Sep 1965

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
102.	Darjah Seri Sirajuddin Perlis (SSP)	Perlis		1961
103.	Setia Mahkota Selangor (SMS)	Selangor		1985
104.	Setia Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah (SSA)	Selangor		2002
105.	Setia Sultan Sharafuddin Idris Shah (SIS)	Selangor		1978
106.	Darjah Setia Negeri Sembilan (DNS)	Negeri Sembilan		2009
107.	Darjah Tuanku Muhriz (DTM)	Negeri Sembilan		2009
108.	Darjah Pekerti Terpilih (DPT)	Negeri Sembilan		2009
109.	Setia Mahkota Johor (SMJ)	Johor		31 Jul 1886
110.	Paduka Mahkota Kelantan (PMK)	Kelantan		1916
111.	Setia Jiwa Mahkota Kelantan (JMK)	Kelantan		1925
112.	Paduka Kesateria Mahkota Kelantan (PKK)	Kelantan		30 Mac 1988
113.	Paduka Setia Mahkota Kelantan (PSK)	Kelantan		1967
114.	Pingat Perkasa Negeri Kedah (PPK)	Kedah		28 Jun 1953
115.	Pingat Sultan Badlishah (PSB)	Kedah		28 Jun 1953
116.	Setia Sultan Abdul Halim Mu'adzam Shah (SMS)	Kedah		15 Jul 1973
117.	Setia Mahkota Kedah (SMK)	Kedah		29 Feb 1964
118.	Setia Diraja Kedah (SDK)	Kedah		27 Sep 1973
119.	Darjah Johan Negeri (DJN)	Pulau Pinang		1996
120.	Bintang Cemerlang Negeri (BCN)	Pulau Pinang		25 Sep 1970
121.	Ahli Setia Darjah Kinabalu (ASDK)	Sabah		4 Mei 1970
122.	Darjah Seri Melaka (DSM)	Melaka		1 Ogos 1971

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
123.	Johan Bintang Sarawak (JBS)	Sarawak		4 Mei 1970
124.	Johan Bintang Kenyalang (JBK)	Sarawak		1 Jan 1969
125.	Johan Mahkota Wilayah (JMW)	Wilayah Persekutuan		2007
126.	Pegawai Bintang Sarawak (PBS)	Sarawak		16 Jun 1973
127.	Pegawai Bintang Kenyalang (PBK)	Sarawak		10 Jul 1964
128.	Panglima Gagah Berani (PGB)	Persekutuan		29 Jul 1970
129.	Kesatria Angkatan Tentera (KAT)	DKAT		1983
130.	Kesatria Mangku Negara (KMN)	Persekutuan		19 Apr 1962
131.	Kesatria Setia Di Raja (KSD)	Persekutuan		7 Jan 1993
132.	Jasa Perkasa Persekutuan (JPP)	Persekutuan		29 Jul 1960
133.	Pingat Tentera Udara (PTU)	Persekutuan		17 Jul 1968
134.	Bentara Angkatan Tentera (BAT)	DKAT		1983
135.	Ahli Mangku Negara (AMN)	Persekutuan		16 Ogos 1958
136.	Bentara Setia Diraja (BSD)	Persekutuan		3 Sep 1965
137.	Ahli Ahmad Shah (AAP)	Pahang		24 Okt 1985
138.	Ahli Mahkota Pahang (AMP)	Pahang		25 Mei 1967
139.	Darjah Ahli Cura SiManja Kini (ACM)	Perak		1989
140.	Darjah Ahli Mahkota Perak (AMP)	Perak		12 Dis 1957
141.	Pingat Keberanian Handal (PKH)	Perak		15 Jan 1951
142.	Darjah Ahli Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu (AMZ)	Terengganu		18 Jun 2000
143.	Darjah Ahli Mahkota Terengganu (AMT)	Terengganu		14 Mei 1971
144.	Darjah Ahli Mahkota Perlis (AMP)	Perlis		27 Mei 1971
145.	Pingat Mahkota Perlis (PMP)	Perlis		22 Jun 1995
146.	Pingat Keberanian Handal (PKH)	Perlis		22 Okt 1953
147.	Ahli Mahkota Selangor (AMS)	Selangor		1982



TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
148.	Ahli Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah (ASA)	Selangor		1985
149.	Ahli Sultan Sharafuddin Idris Shah (AIS)	Selangor		2002
150.	Pingat Pekerti Terpilih (PPT)	Negeri Sembilan		12 Jul 1950
151.	Ahli Setia Negeri Sembilan (ANS)	Negeri Sembilan		1989
152.	Pingat Setiawan Tuanku Muhriz (STM)	Negeri Sembilan		2009
153.	Pingat Keberanian Cemerlang (PKC)	Negeri Sembilan		12 Jul 1950
154.	Pingat Besi Kerana Keberanian dan Jasa Pangkat Yang Pertama - (PB (I))	Johor		17 Sep 1958
155.	Pingat Besi Kerana Keberanian dan Jasa Pangkata Yang Kedua - (PB (II))	Johor		17 Sep 1958
156.	Bentara Setia Mahkota Kelantan (BSK)	Kelantan		1967
157.	Ahli Setia Mahkota Kelantan (ASK)	Kelantan		1967
158.	Seri Mahkota Kelantan (SMK)	Kelantan		1916
159.	Bintang Abdul Halim Muadzam Shah (BMS)	Kedah		15 Jul 1983
160.	Ahli Mahkota Kedah (AMK)	Kedah		21 Jan 1973
161.	Bintang Perkasa Negeri Kedah (BPK)	Kedah		
162.	Bintang Perkhidmatan Cemerlang Negeri Kedah (BCK)	Kedah		28 Jun 1953
163.	Pingat Gagah Perwira (PGP)	Pulau Pinang		1 Dis 1959
164.	Ahli Darjah Kinabalu (ADK)	Sabah		1 Okt 1963
165.	Bintang Cemerlang Melaka (BCM)	Melaka		1 Jan 1988
166.	Bintang Khidmat Terpuji (BKT)	Melaka		9 Ogos 1962
167.	Pingat Perkhidmatan Cemerlang (PPC)	Sarawak		26 Jun 1973
168.	Pingat Keberanian (PK)	Sarawak		4 Mei 1970

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
169.	Pingat Jasa Keberanian (PJK)	Sarawak		16 Jun 1973
170.	Kesatria Mahkota Wilayah (KMW)	Wilayah Persekutuan		2007
171.	Ahli Mangku Wilayah (AMW)	Wilayah Persekutuan		2007
172.	Ahli Bintang Sarawak (ABS)	Sarawak		10 Jul 1964
173.	Ahli Bintang Kenyalang (ABK)	Sarawak		1 Sep 1988
174.	Pingat Pangkuan Negara (PPN)	Persekutuan		9 Ogos 1960
175.	Pingat Khidmat Cemerlang (PKC)	Pahang		24 Okt 1977
176.	Pingat Gagah Perwira (PGP)	Pahang		24 Okt 1977
177.	Pingat Kelakuan Terpuji (PKT)	Pahang		
178.	Pingat Pekerti Terpilih (PPT)	Perak		15 Jan 1951
179.	Bintang Keberanian Handal (BKH)	Terengganu		7 Jul 1981
180.	Pingat Keberanian Handal (PKH)	Terengganu		22 Jun 1951
181.	Pingat Pekerti Terpilih (PPT)	Terengganu		22 Jun 1951
182.	Pingat Jasa Cemerlang (PJC)	Terengganu		7 Jul 1981
183.	Pingat Pekerti Terpilih (PPT)	Perlis		18 Ogos 1960
184.	Bintang Perkhidmatan Cemerlang (BPC)	Selangor		1982
185.	Pingat Keberanian Terbilang (PKT)	Selangor		1960
186.	Pingat Pekerti Terpilih (PPT)	Selangor		1960
187.	Pingat Khidmat Cemerlang Masyarakat (PMC)	Negeri Sembilan		24 Mei 1979
188.	Pingat Kerana Lama dan Baik Dalam Pekerjaan (PLP)	Johor		17 Sep 1958
189.	Pingat Jasa dan Lama Dalam Pekerjaan (PJP)	Johor		17 Sep 1958
190.	Pingat Ibrahim Sultan Pangkat Pertama – (PIS (I))	Johor		17 Sep 1958

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
191.	Pingat Ibrahim Sultan Pangkat Kedua – (PIS (II))	Johor		17 Sep 1958
192.	Pingat Ibrahim Sultan Pangkat Ketiga – (PIS (III))	Johor		17 Sep 1958
193.	Bintang Sultan Ismail Pangkat Pertama – (BSI (I))	Johor		28 Okt 1977
194.	Bintang Sultan Ismail Pangkat Kedua – BSI (II))	Johor		28 Okt 1977
195.	Seri Kelantan (SK)	Kelantan		
196.	Ahli Kelantan (AK)	Kelantan		1925
197.	Pingat Bakti (PB)	Kelantan		1925
198.	Pingat Setia Mahkota Kelantan (PS)	Kelantan		1967
199.	Pingat Taat (PT)	Kelantan		1925
200.	Pingat Perangai Baik (PPB)	Kelantan		1939
201.	Pingat Perkhidmatan Cemerlang Negeri Kedah (PCK)	Kedah		28 Jun 1953
202.	Bintang Kebaktian Masyarakat Negeri Kedah (BKM)	Kedah		21 Jan 1973
203.	Pingat Kelakuan Terpuji (PKT)	Pulau Pinang		1 Dis 1959
204.	Bintang Setia Kinabalu (BSK)	Sabah		25 Sep 1970
205.	Bintang Kinabalu (BK)	Sabah		1965
206.	Bintang Gagah Perwira (BGP)	Melaka		9 Ogos 1962
207.	Pingat Perkhidmatan Bakti (PPB)	Sarawak		26 Jun 1973
208.	Pingat Perkhidmatan Terpuji (PPT)	Sarawak		26 Jun 1973
209.	Bentara Bintang Sarawak (BBS)	Sarawak		4 Mei 1970
210.	Pingat Jasa Malaysia (PJM)	ATM		2004
211.	Pingat Jasa Kebaktian (PJK)	Pahang		25 Mei 1967
212.	Pingat Jasa Kebaktian (PJK)	Perak		15 Jan 1951
213.	Pingat Lama Perkhidmatan (PLP)	Perak		15 Sep 1969

TERHAD

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
214.	Pingat Jasa Kebaktian (PJK)	Terengganu		22 Jun 1951
215.	Bintang Lama Berjawatan (BLB)	Terengganu		10 Jan 1955
216.	Pingat Lama Berjawatan (PLB)	Terengganu		10 Jan 1955
217.	Pingat Jasa Kebaktian (PJK)	Perlis		22 Okt 1953
218.	Pingat Jasa Baik (PJB)	Perlis		30 Mei 1968
219.	Pingat Perkhidmatan Lama (PPL)	Perlis		4 Jul 1962
220.	Pingat Jasa Kebaktian (PJK)	Selangor		1962
221.	Pingat Perkhidmatan Cemerlang (PPC)	Selangor		1982
222.	Pingat Perkhidmatan Selangor (PPS)	Selangor		1977
223.	Pingat Jasa Kebaktian (PJK)	Negeri Sembilan		12 Jul 1950
224.	Pingat Perkhidmatan Lama (PKL)	Negeri Sembilan		11 Jan 1968
225.	Pingat Pangkuan Wilayah (PKW)	Wilayah Persekutuan		2007
226.	Pingat Bentara Tuanku Muhriz (BTM)	Negeri Sembilan		2009
227.	Pingat Jasa Kebaktian Negeri Kedah (PJK)	Kedah		28 Jun 1953
228.	Bintang Perkhidmatan Lama (BPL)	Kedah		15 Jun 1954
229.	Pingat Perkhidmatan Lama (PPL)	Kedah		17 Nov 1953
230.	Pingat Jasa Kebaktian (PJK)	Pulau Pinang		1 Dis 1959
231.	Pingat Jasa Masyarakat (PJM)	Pulau Pinang		1 Jan 1963
232.	Pingat Bakti Setia (PBS)	Pulau Pinang		4 Dis 1963
233.	Pingat Jasa Kebaktian (PJK)	Melaka		9 Ogos 1962
234.	Pingat Bakti Masyarakat (PBM)	Melaka		1 Ogos 1971
235.	Pingat Khidmat Lama (PKL)	Melaka		1 Ogos 1971
236.	Pingat Kebaktian (PK)	Persekutuan		29 Jul 1960
237.	Pingat Khidmat Berbakti (PKB)	Persekutuan		

TERHAD

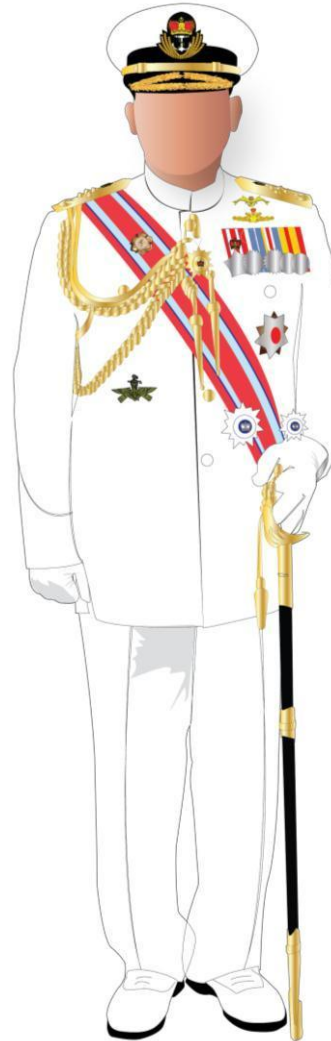
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
238.	Pingat Negara Bangsa-Bangsa Bersatu (PNBB)	Persekutuan		13 Okt 1994
239.	Kepujian Perutusan Keberanian (KPK)	Persekutuan		29 Jul 1960
240.	Pingat Perkhidmatan Setia (PPS)	Persekutuan		8 Jun 1960
241.	Pingat Perkhidmatan Am (PPA)	Persekutuan		29 Jul 1967
242.	Pingat Peringatan Malaysia (PPM)	Persekutuan		19 Sep 1965
243.	Pingat-Pingat Peringatan / Pertabalan dan Peristiwa *			
244.	Pingat-Pingat Luar Negara			

**Nota:**

\* Kekananan Pingat-Pingat Peringatan/Pertabalan dan Peristiwa adalah mengikut urutan tarikh ianya berlaku. Susunan kekananan Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat Negeri akan berubah terakluk kepada pertukaran DYMM SPB YDP Agong dari semasa ke semasa.

**TATACARA PEMAKAIAN PINGAT, BINTANG DAN DARJAH KEBESARAN****PAKAIAN NO. 1**

1. Hanya satu kalung saja dipakai di "Hari Kalung". Jika memakai kalung, selempang Darjah Kalung tersebut tidak dipakai. Selempang yang pakai hendaklah daripada selempang Darjah yang lain.
2. Hanya satu Selempang sahaja dipakai sekira penerima memiliki lebih daripada satu. Selempang daripada Darjah yang terkanan hendaklah dipakai.
3. Tiga Lencana Leher boleh dipakai. Lencana itu hendaklah disusun dengan yang kanan sekali di atas dan diikuti yang lain-lain. Lencana hendaklah disangkut pada lubang butang baju dengan menampakkan sedikit reben bintang sekurang-kurangnya  $\frac{3}{4}$  inci.
4. Lencana-lencana dan pingat-pingat (saiz biasa) disangkutkan di sebelah dada baju. Tidak ada had bintang dan pingat tetapi palangnya tidak boleh melebihi 6 inci panjang.
5. Bintang-bintang Darjah hendaklah dipakai di bawah poket baju. Hanya 3 bintang Darjah saja boleh dipakai pada satu masa. Bintang-bintang itu hendaklah disusun berbentuk tiga segi, yang paling kanan sekali di atas, yang kedua berhampiran tengah dan yang satu di sebelah kiri.



5C - 1

**KALUNG DARJAH**

(DKM, DMM, SSM DAN LAIN-LAIN)  
Pakai 1 sahaja. Tidak boleh dipakai Selempang Darjah yang sama.

**LENCANA LEHER**

(JMN, JSM, JSD, PSAT, PAT, DAN LAIN-LAIN)

**PINGAT DISEMATKAN DI DADA**

(KMN, AMN, PPN, BSD, KAT, BAT DAN LAIN-LAIN) - (Had panjang 6 inci).

**BINTANG DARJAH DISEMATKAN DIRUSUK**

(SMN, SSM, PMN, PSD, PGAT, PSAT DAN LAIN-LAIN) - (Had maksimum 3 sahaja).

**SELEMPANG DARJAH**

(SMN, SSM, PMN, PSM, PSD, PGAT DAN LAIN-LAIN)

Pakai 1 sahaja. Tidak boleh dipakai selempang yang sama Darjah Kalung.

TERHAD

KEMBARAN D KEPADA  
BAB 5 BRL 10

PELAPIK PINGAT (COURT MOUNTING)



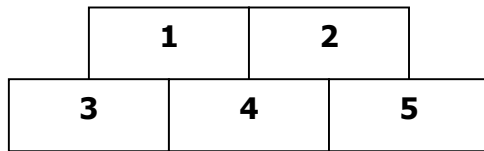
Susunan pingat-pingat asal (besar) secara *court mounting*.  
Had maksimum hanya 4 pingat sahaja disusun mengikut keutamaan.



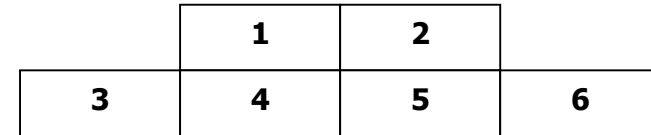
Susunan *court mounting*. Pingat-pingat asal (besar) melebihi 4. Pingat-pingat disusun bertindih-tindih.

5D - 1  
TERHAD

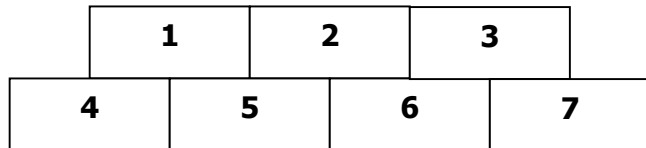
SUSUNAN REBEN ATAU PITA PINGAT



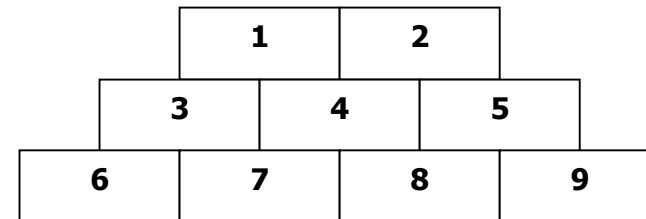
Gambar 1: 5 Pita



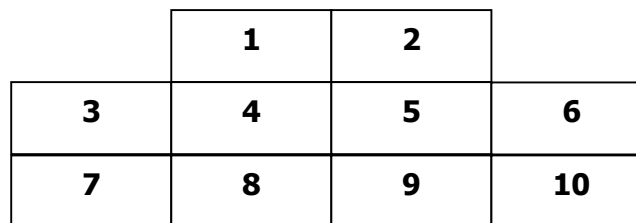
Gambar 2: 6 Pita



Gambar 3: 7 Pita



Gambar 4: 9 Pita



Gambar 5: 10 Pita



TERHAD

## BAB 6

### SPESIFIKASI PAKAIAN SERAGAM

#### **PENDAHULUAN**

0601. Bab ini menerangkan mengenai spesifikasi dan reka bentuk Pakaian Seragam TLDM. Ianya adalah ketetapan mandatori yang perlu dipatuhi oleh unit pembekal Depot Bantuan Barat dan Depot Wilayah. Sebarang perubahan dan penambahan ke atas spesifikasi dan reka bentuk hendaklah diperakui oleh JP TLDM dan diluluskan pihak Pengurusan Tertinggi TLDM.

#### **SPESIFIKASI DAN REKA BENTUK**

0602. Spesifikasi dan reka bentuk Pakaian Seragam TLDM adalah seperti berikut:

a. **Pakaian Istiadat (No. 1):**

- (1) Pakaian No. 1 – Pakaian Istiadat.
- (2) Pakaian No. 1A – Pakaian Istiadat Istana.
- (3) Pakaian No. 1B – Pakaian Perkhidmatan.

b. **Pakaian Kerja (No. 2):**

- (1) Pakaian No. 2 – Pakaian *Bush Jacket*.
- (2) Pakaian No. 2A – Pakaian Kerja Harian (Putih).

## TERHAD

- (3) Pakaian No. 2D – Pakaian Senyawa (Overall) Pegawai Jurutera / Pegawai Hidrografi TLDM.
- (4) Pakaian No. 2E – Pakaian Provos Tentera Laut (Putih).
- (5) Pakaian No. 2F – Pakaian Provos Tentera Laut (Loreng).
- (6) Pakaian No. 2G – Pakaian Tukang Masak TLDM.
- (7) Pakaian No. 2H – Pakaian Sukan Putih Jurulatih Jasmani TLDM.
- (8) Pakaian No. 2J – Pakaian Sukan Biru Jurulatih Jasmani TLDM.
- (9) Pakaian No. 2K – Pakaian Senyawa (Overall) TLDM.
- (10) Pakaian No. 2L – Pakaian Kebangsaan Lelaki / Wanita.

c. **Pakaian Bertindak (No. 3):**

- (1) Pakaian No. 3A – Pakaian Operasi TLDM.
- (2) Pakaian No. 3B – Pakaian Celoreng PPU TLDM.

TERHAD

(3) Pakaian No. 3C – Pakaian Celoreng PASKAL Camouflage Field Dress.

(4) Pakaian No. 3D / 3E – Pakaian Sut Juruterbang/Jurumalim dan Kuarters Master Udara TLDM.

(5) Pakaian No. 3F – Pakaian Tempur PASKAL *Raiding Suit*.

(6) Pakaian No. 3G – Pakaian Krew Kapal Selam TLDM.

(7) Pakaian No. 3H – Pakaian Operasi Provos TLDM.

d. **Pakaian Malam (No. 4):**

(1) Pakaian No. 4 – Pakaian Rasmi Malam.

(2) Pakaian No. 4A – Pakaian Malam Pegawai dan Askar Laskar.

(3) Pakaian No. 4B – Pakaian Malam *Black-Tie / Tuksedo*.

e. **Pakaian Luar Negara (No. 5):**

(1) Pakaian No. 5 – Pakaian Seberang Laut TLDM.

(2) Pakaian No. 5A – Pakaian Seberang Laut Istiadat TLDM.

f. Simpanan.